Cu începere de azi, „Realitatea Ilustrată“ îmbracă haină nouă.
Ea va apărea tipărită prin rotogravură, metoda cea mai modernă, cu maşini care sunt ultima expresie a technicei şi care au fost aduse cu însemnate sacrificii materiale, din străinătate.
Un conţinut ales, într'o haină frumoasă : iată ce va fi de azi încolo „Realitatea Ilustrată“. Şi desigur că în acest fel, ziua când va apărea revista, va însemna pentru cititorii noştri o zi de sărbătoare.
Progresând mereu, în cursul celor cinci ani de apariţie, „Realitatea Ilustrată“ a ajuns astăzi la forma ei actuală, formă care face cinste culturii româneşti. Iar mândria de care suntem cuprinşi de-a prezenta această publicaţie civilizată, se resfrânge în cea mai mare parte, asupra cititorilor, cari ne-au înconjurat cu simpatia lor. Lor le dăruim tot prinosul de recunoştinţă odată cu munca şi gândurile noastre!
„Realitatea Ilustrată”

FIRIMITURI

NU există pe lume durere mai mare decât renunţarea la ceeace ai sau ai avut. Napoleon, în insula Sf. Elena, a fost mai nenorocit decât ultimul cerşetor de pe Podul Artelor din Paris.

Anglia — marea, bogata, nebiruita Anglie, sa află azi în situaţia de a renunţa... Nu la vasele de războí, nici la vre-una din colonii, dar la admirabilele lefuri pe care obicinuia să le plătească funcţionarilor, marinarilor, şomeurilor ei.

Reducerea lefurilor a început dela George V, care a încunoştinţat Ministerul de Finanţe, că supune lista civilă la aceiaş operaţie la care va fi supus salariul minerului. Miniştrii, amiralii şi guvernatorii şi-au operat înşişi veniturile pentru salvarea Aurului.

Eroismul civic al englezului, — şi ar putea să ne fie lecţie — reiese însă din următoarea întâmplare caracteristică:

Casierul general al statului englez nu primeşte niciun salariu. Funcţia de a plăti a fost socotită în patria comerţului şi liberului drept ceva atât de măgulitor, încât englezul însărcinat cu această muncă, trebuia să se socoată plătit prin chiar onoarea de a plăti. Lui cum să i se scadă salariul, de vreme ce salariul lui e de natură onorifică şi abstractă?...

— Neprimind nimic din bugetul statului, omul nu e dator cu nimic!... ar zice pe bună dreptate orice funcţionar de pe Continent.

Nu de aceiaş părere a fost însă şi Casierul General al Statului englez. Neputând suporta privilegiul de a nu i se scade nimic, a voit să-şi dea demisia, dar aceasta fiindu-i respinsă, două zile şi două nopţi s'a 'nchuiat în casă şi când s'a prezentat la serviciu, a depus următoarea petiţie:

„Domnule Ministru vă rog să binevoiţi a dispune să se accepte 10% din toate celelalte venituri şi averi ale mele, în folosul Statului, care sumă va constitui scăzământul la care sunt obligat ca funcţionar public”.

SOŢIA celui ce scrie rândurile de faţă nu e numai o femeie tânără, frumoasă şi credincioasă; e şi spirituală.

Zilele trecute, la masă, îmi povestia următoarele:

— De un an de zile mă 'ntâlnesc la frizer cu o femee de un farmec răpitor. Nu încerc să ţi-o descriu, pentrucă sunt convinsă că voi lăsa deoparte tocmai acel *ceva* care e vraja personală a fiinţelor frumoase. Cred că nici fotografia ei nu ar spune prea mult, pentrucă niciodată o fotografie nu poate reda vivacitatea, viaţa proprie şi caracteristică a unei persoane. E frumoasă, e foarte frumoasă femeea de care-ţi vorbesc. Te asigur!

— Blondă?

— Lasă prostiile... Dar cum ştiu că Dumnezeu e un artist mediocru şi n'a creat nimic desăvârşit, am încercat să găsesc defectul secret al prea frumoasei. Când vorbia, luam aminte la dantură: impecabilă. I-am cercetat văzul: excelent. Citia de la distanţă! De voce nici nu mai încape discuţie: privighetoare. „Trebue să aibe picioare groase”, mi-am zis şi am cercetat. De unde?... Avea picioruşe şi mers de porumbiţă. M'aş fi mulţumit cu împrejurarea meschină şi exterioară că e săracă... Nu! E foarte bogată şi vine cu automobil personal.

— Nu vrei să-mi prezinţi şi mie această perfecţiune a perfecţiunei?

— Cu plăcere, dragul meu, dacă ar fi într'adevăr o perfecţiune. Eri însfârşit i-am descoperit defectul!... Înainte de a pleca, am surâs frumoasei, ca deobicei; am văzut intrând în salonul de coafură un individ 'nalt, cu faţă pământie, cu dinţi cariaţi, duhnind a mormânt. N'avea nici vârstă sau vârsta ruinelor... „Trebue să fie un cerşetor îndrăzneţ, mi-am zis...” şi voiam să-i dau câţiva lei.

— Era şofeurul frumoasei!... ghicesc eu.

— Nu, dragul meu, mă corijează soţia. Era bărbatul ei!... Inchipueţi pe cine şi-a ales! Ce putregai plăcea gurii ei!... Eram indignată — dar m'am recules şi mi-am zis: E defectul ei!...

LEGIONARII FOAMEI

Răsboiul mondial! Evocare de groază, de foamete, de perturbare adâncă a sufletelor, cutremur ce-a năruit odată cu munca îmbibată de sânge şi sacrificiu, valorile sufletului şi toate bunurile civilizaţiei, strânse cu evlavie duioasă timp de secole. Ca un cutremur ce nu se mai isprăveşte, zilnic noi aşezăminte trainice cad în ruină şi sufletul, cel mai sensibil seismograf, înregistrează în fiecare clipă, cum siguranţa zilei de mâine scapă de sub prevederile gândirii, cum cele mai frumoase sentimente dispar, se pierd în năruirea generală, făcând loc unui egoism strâmt, de animal înfometat, care nu cunoaşte decât mulţumirea stomacului ghiftuit. Aşezământul economic a început să trosnească din toate încheeturile.

Asemenea unor proectile rătăcite în spaţiu, proectilele morţii şi mizeriei se abat abia acum asupra oamenilor şi nimicesc mai departe. Şi ca într'o profeţie îngrozitoare, vorbele eclisiastului — care căuta odată să impresioneze mulţimea cu naiva sa evocare a cavalerilor Apocalipsului — par'că se'nfăpuesc.

Ecourile glasurilor înfometate ajung până în inima oraşului luminos, străbătut de limuzinele moi şi elegante, glasul înfometaţilor se ridică în murmur, pătrunde în toate urechile, bate enervant şi îngrozitor la toate uşile. Fantoma mizeriei apare lugubră, după uşile băncilor cu obloane trase, în dosul prăvăliilor căzute în faliment, se ascunde după poarta grea a uzinei închise din lipsă de lucru. Forţa oarbă deslănţuită în timpul răsboiului îşi continuă opera nimicitoare, cu o râvnă mefistofelică, asemenea ruginei, sau ca viermele încuibat în hoit. (Iluzia prosperităţii industriale şi economice care a urmat imediat după răsboiu, a fost un vis, din care ne deşteptăm astăzi sdrobiţi, cu sufletul sfâşiat).

Stricăciunile din timpul răsboiului au fost atât de considerabile, încât ani de-a rândul au dat de lucru industriilor tuturor ţărilor, noi industrii s'au creeat; ţările cari erau numai importatoare şi-au creat la început o industrie, din nevoe, ajungând în urmă exportatoare.

Nenumăraţi lucrători îşi câştigau pâinea, imense stocuri de mărfuri se exportau, altele mai mari, formidabile înlocuiau pe cele exportate, şi un surâs de mulţumire flutura pe buzele tuturor. Era un semn de bogăţie, munca împăciuia sufletul, fiindcă dorinţele oamenilor se puteau satisface. Era destul să munceşti ca apoi să-ţi poţi îndeplini aspiraţiile. Dar cantităţile extraordinare de mărfuri ce au început să năpădească piaţa, au ajuns la un moment dat să îndestuleze, să inunde prăvăliile, bazarele, târgurile mondiale. Mărfurile erau în supraproducţie, preţurile lor începură să scadă şi pentru a se menţine, industriaşul a trebuit să refacă în monedă, sumele învestite în materie primă, maşini şi salarii. Dar contrar aspiraţiilor acestor fabricanţi, preţurile au scăzut mai mult, încasările n'au acoperit investiţiile, salariile nu s'au mai putut plăti, comenzile au dispărut, industria a fost forţată să-şi închidă porţile. Iată rezultatele acelei prosperităţi ademenitoare. Cu ea a pornit o formulă nouă, care trece din gură în gură în toate ţările, ca o miasmă rea şi ameninţă să infecteze lumea întreagă: *şomajul*.

In dosul acestei firme funebre, se ascunde plânsul dureros al celor desorientaţi, al candidaţilor la nebunie, al osândiţilor la mizerie perpetuă, al celor buimăciţi de cea mai cumplită frământare organică: foamea.

Opt milioane de oameni în America, cinci milioane în Germania, trei milioane în Anglia, şi încă tot pe atât în toate celelalte ţări mai mici, îşi plimbă jalea în zdrenţe, înfriguraţi, înrăiţi ca hienele flămânde. Ajutorarea statului e ineficace. Cârduri nesfârşite din aceşti obidiţi ai soartei, aşteaptă gologanul, ciorba cleioasă şi jumătatea de pâine, la porţile azilurilor statului, să-şi potolească Gheneea ce o poartă în stomacurile lor şi numai o infimă parte îşi capătă fărâmitura de pâine. Ceilalţi umiliţi, se strecoară seara pe lângă tine, îţi îngână câteva cuvinte neînţelese şi-ţi întind mâna. Şi poate de speranţa pe care o are „el în generozitatea sa, sunt

Jos: Femei sărace în faţa unui birou de asistenţă socială, după ajutoare.

Oameni miloşi împărţind ajutoare şomerilor, la Berlin.

Şomeri aşteptând distribuţia pâinii la o primărie de sector.

țesute speranțele nevinovate ale altor cinci—șase trupuri înfrigurate, plăpânde și lipsite de sprijin, ca puii golași cuibărite în vre-o magazie, printre lăzi și troace.

O fatalitate ironică a vrut ca sub cuvântul de tristă evocare *„șomer"* să se ascundă în vremi apuse, odihna celor cari munciau în dogoarea soarelui: *caumare.* Odihna prelungită este însă nimicitoare, odihna impusă de soartă aceluia care vrea să muncească e sdrobitoare; e făgașul martiriului, al nebuniei sau al crimei.

Nu problema economică a șomajului vreau s'o evoc, ci problema socială, acea care face dintr'un om o bestie, o sdreanță, sau un nebun.

Desigur, ați văzut odată pe câte o uliță îndepărtată, o casă mică,

Șomer dormind pe treptele unei biserici din București.

albă, cu bujori în fereastră, strălucind de curățenie; timid, modest răsărită ca o floare de câmp proaspătă, umezită de boabe de rouă. Copii simplu îmbrăcați, dar curați, trădează hărnicia gospodinei. Seara, tatăl întors dela muncă își ocrotește cu demnitate, cu zâmbet generos căminul. Stă în prispă și-și privește cu mândrie nevasta, copiii. Fericirea lor e fericirea lui. Și numai mâinile sale musculoase și bătătorite i-au hărăzit mulțumirea aceasta.

Priviți-l astăzi! E fără lucru. Poarta larg deschisă, din care lipsesc câteva scânduri, rupte ca să fie puse pe foc, lasă liberă circulație câinilor și lighioanelor pripășite, să-i murdărească curtea. Cu privirea pierdută, strângând din fălci, cu capul plecat, tatăl iese din curte. Pe umerii săi încovoiați, apasă parcă o povară nevăzută: mizeria. Un copil sdrențăros țipă după el; plânge:

— „Tată dă-mi..."

O palmă răsunătoare și nevinovatul copil sărută țărâna. Fără să se'ntoarcă, tatăl merge mai departe, o înjurătură, printre dinți îți dă să înțelegi năduful sufletului. Mai merge câțiva pași. Se oprește. Ochii împietriți cată înapoi spre copilul rămas în țărână. Și deodată figura aceea turnată parcă din tuciu, se schimonosește, un tremur ușor îi flutură pe buze, mâinile schițează un gest nedecis și în ochii lui, deveniți subit luminoși, scânteează lacrimi... E totuș om... tată! Și scenele acestea nu sunt doar fantezie.

Căutați-i, vorbiți cu ei, înțelegeți-le durerea, și veți auzi destăinuiri care să vă cutremure, să vă dea fiorii pe care nici odată nu i-ați simțit în viață. Deșteptați-le încrederea și-i veți auzi spunându-vă, cum pândesc dis de dimineață la restaurante, să se scoată gunoiul, în care zac resturile de mâncare, cum scormonesc cu înfrigurare să găsească un rest de pâine, o bucată de carne, refuzată de cine știe ce mofturos. Vă vor mărturisi cum își trimit copii să cerșească, în timp ce ei se'nghesuesc pe la aziluri pentru o ciorbă, pe care o aduc acasă sleită.

Invăluiți-i de căldura sufletului nostru și vă vor spune cum dorm pe sub poduri, prin ruinele clădirilor incendiate, încălzindu-și copiii la sân. Vă vor mărturisi c'au furat, că apucați de nebunia disperării, au vrut să-și sugrume soția și copiii, că i-au bătut, exasperați de vecinicul refren, care le zornăia în urechi, ca un sunet de lugrubă prevestire:

— „Mi-e foame!"

Iată la ce d'formare hidoasă poate ajunge un om, sub imperiul acestei cerințe atât de neiertătoare: foamea.

Iată totodată prăpastia pe care o creează în societate, lipsa de muncă, șomajul.

Simpla manifestare a crizei economice, nu este atât de dăunătoare prin ea însăș, cât prin repercusiunea sufletească pe care o are asupra omului. Ii sdruncină credința, îi sfârtecă sufletul în petice abjecte, ridică la suprafață miasma gândurilor, pe care secole de civilizație și cultură au încercat să le comprime și să le distrugă. Toate atributele virtuților pier, valorile morale dispar, și'n sufletul flămândului se naște haosul desnădejdii!

LOTHAR

DE VORBA CU CITITORII

Reni. — Adresaţi-vă ministerului de războiu.

S. B. R. 101. — Cei născuţi în ziua de Miercuri, luna Ianuarie, anul 1915, nu beneficiază de.. portrete grafologice. Nu sunt grafogenici.

Punct. — Actuala adresă a lui Panait, nu o cunosc; după cât am aflat ar fi bolnav, şi se află actualmente la Brăila.

Delacerna. — Ai dreptate, dacă n'ai mulţumiri materiale, cel puţin să-ţi procuri mulţumiri sufleteşti. Vei fi în stare? Să vedem ce spune analiza grafologică. Eşti un suflet bun, chiar sentimental, dar de un sensualism planturos, poate şi ceva prea înfometat. Voinţă, încredere în sine, uneori brutalitate şi violenţă. E veninul şomeriei? In ceeace priveşte inteligenţa, pari destul de dotat; puţină naivitate şi entuziasm pueril (etatea!) Alte complicaţii nu prezinţi. Mă miră că ai îmbrăţişat o profesiune aşa de sedentară. Ţi-ar fi convenit o profesiune liberă, fiindcă dai dovadă de energie şi iniţiativă.

Winetu. — 1) Nu cunosc. 2) Nixon Marion — Tiffany Studios, 4516, Sunset Blrd. Hollywood. 3) Xenia Desni s'a născut la 19 Ianuarie 1900 în Kiew. A urmat întâi şcoala de balet şi pictură la Kiew, apoi Constantinopol şi Berlin. A turnat întâi la „Decla", apoi la „Ufa". Filme mai importante: Walzertraum, Nopţile lui Decameron, Ultima încartiruire, Impăratul Iosef şi fiica cismarului, etc. Adresa ei este Berlin, Rudebismerstrasse 4.

„Lucia di Lammermor". — Efectul cuvântului: „ultima" a fost într'adevăr magic, după cât poţi constata. Totuş, îmi pare rău; mărturisesc! După scris pari să fi o persoană extra-agreabilă: inteligentă, simpatică, sentimentală, bună, de un senzualism dozat (nici fortissimo, nici prestissimo nici pianissimo). Sunteţi bănuitoare (ceeace presupune şi gelozie, adică oarecare temperament, şi pe de altă parte, spirit critic). Am impresia că sunteţi expansivă, însă exteriorizaţi numai atunci când evadaţi din cătuşele raţiunei. (De altfel destul de normal şi logic). Hotărîre, perseverenţă. Mi-aţi face mare plăcere să deveniţi recidivistă (în privinţa scrisorilor).

Laide. — Pseudonimul se citeşte într'adevăr în franţuzeşte? Voi fi fericit. să vă ajut. Tentaţia de a aduce un „miel" pe calea isbăvirei, mă face să vă răspund: Sunteţi rea (primul ardei!) Răutatea dv. are însă o scuză. Provine dintr'o continuă nemulţumire sufletească. (Dece atâta deziluzie ?) Cred că perzişti într'o idee falşă. Revii asupra celor ce gândeşti, scormoneşti neobosită în drojdia sufletului omenesc. Te închizi ermetic în dumneata, cu tot veninul pe care ţi-l fabrici singură. Eu cred însă c'ai fi susceptibilă de o îndreptare radicală. Cum? Probabil o dragoste. Mai observ în scrisul dumitale, depresiune sufletească în contradicţie cu spiritul de dominare, ceeace ar însemna o oprimare. Apoi o tendinţă de a ironiza şi oarecare îngâmfare. Gândeşte-te bine duduie, dacă nu cumva acestea sunt motivele desorientării. Ai fi capabilă să radiezi multă bunătate, chiar generozitate. Barry Norton, nu turnează la Paramount ci Fox Studios, 1401, Western Avenue, Hollywood, Calif.

„Toamna". Nu sunt obicinuit să mi se scrie atâtea prostii deodată? Te înşeli! Scrisoarea dumitale însă pare oarecum sterilizată... de prostie. Intrebarea pe care o pui. e interesantă. Răspunsul e acesta. Fiecare vede în dumneata, un ideal, într'o oarecare măsură imagina sa proprie. E natural deci să nu-l intereseze ceeace eşti. Apoi frumuseţea dumitale, e o povară pentru d-ta însăţi. Sufletul trebue să dispară în faţa viziunei fizice. D-ta n'ai să reuşeşti să aduni în jurul dumitale decât carnasiere sau lichele, nu oameni. Aşa se explică desamăgirea. Rămâne să te desfigurezi, sau să duci o viaţă artificială. Aceasta-i părerea mea (dixit magister!) Aş dori să-mi scrii observaţiile dumitale. Sunt pline de justeţe şi amărăciune. Genul îmi place nespus.

Ludwig Igel. — O simplă voce de tenor... de origină germană, nu-i suficient pentru o carieră cinematografică. Ceva mai mult exotism. De ex., daca-i fi tenor de origină eschimosă, cred c'ar fi ceva! Părăseşte aceste gânduri sinistre, dătătoare de mizerie, tinere!

Ginette 19. — Ceeace caracterizează persoana dumitale, e logica! (Ce oroare pentru o jună, care-şi temperează expansiunea!) Se pare că eşti o fire vie, cu o inteligenţă săltăreaţă, capabilă de nesfârşite... utopii. Mult sentimentalism şi senzualism. O oarecare superficialitate (din cauza vitezei. duduie!) Eşti foarte mulţumită de persoana dumitale. Voinţa oscilează (după sentimente). Oarecare viclenie. Dece te lăcătueşti în dumneata?

Blondina 6. — Expansiune, risipă, generoasă. Ambiţie (mai rar), încăpăţinare (mai des). Fire bănuitoare, geloasă. Iţi place să trăeşti cu capul în nori, dar cu picioarele pe pământ. Eşti capabilă de multă bunătate, îngăduinţă, mizericordie, etc, atunci când inima ţi-e topită de dragoste. Dar vai! Numai atunci.

Moussia. — Regret, dar nu pot să mă amestec în afacerile altei redacţii. Birourile noastre şi ale revistei „Cinema" sunt cu totul separate.

Bébé 4. — Pentru Bébé, nu grafologie, ci lăptică. Accept numai cu consimţimântul părinţilor.

Lilia D.-Pioeşti. — Dat fiindcă nu sunteţi în recidivă, vă satisfac dorinţa: fire schimbăcioasă, vă ocupaţi prea mult de nimicurile vieţii, cărora le daţi o importanţă exagerată. Nu prea păcătuiţi dinspre partea mărinimiei, dar nici contrariul nu s'ar putea spune... cu răutate! Fire reţinută, cumpătată. Spirit cicălitor. (N'aţi vrea să renunţaţi la acest antrenament, rezervat exclusiv soacrelor?). Aspiraţiile dv. sunt în orizontul imediat al vederilor. Pentru rest, dacă mai doriţi o explicaţie, mai ciripiţi-mi în scris.

Nerăbdătorul. — Sincer vorbind, eu nu sunt atât de nerăbdător să vă cunosc poeziile, dar cine ştie ce se poate ascunde, sub o timidă aparenţă. Poate o nouă cometă literară! Trimite şi voi fi tot atât de sincer ca şi astăzi. (Un motiv să devenim prieteni!).

Dumitrescu Alex. — Cred că la mijloc e o confuzie. Pentru cabinetul psiho-grafologic, e nevoe de un mandat de 60 lei. La această rubrică, vă disec eu, gratis (un fel de perdaf, fără săpun).

Ingerul străzii. — Ce păcat, că atâta suflet, trebue să-l găseşti pe trotuar. Impresiile dumitale sunt foarte duioase, pline de frăgezime. Dar scopul scrisorii? O analiză grafologică? Sau pur şi simplu o părere asupra celor scrise. Aştept o clarificare.

Mefisto. — Nici nu se putea un pseudonim mai adecvat. Mefisto, să nu se intereseze de „aur"? E noul film românesc, turnat sub regia d-lui Jean Mihail. Interpreţi: Mania Manin, vedetă poloneză, care a filmat în „Iwonka". Stroe Atanasiu şi V. Romano dela Teatru Naţional. Emil Marinescu, simpaticul şi unicul nostru tenor veritabil, dela Opera Română, deţine un rol important. Mai apare şi Jean Moscopol într'o scenă de cabaret. 2) „Aur" va fi reprezentat în luna Ianuarie. 3) Film vorbit şi sonor (Bejoton). Eşti mulţumit acum, patron al „viţelului de aur?".

C. Nălucă. — După publicarea întregei nuvele, veţi primi şi onorariul. Colaboratorul să mai slăbească, cu insistenţele. Până atunci... Şi apoi cum voiai dumneata să aranjezi chestiunea, dacă nu-ţi cunoaştem adresa?

Dimu. — Tot analiză! Câţi cititori ai acestei rubrici, vor adăoga încă un suspin, la... sughiţul meu! (Cer scuze tuturor cititorilor; dar dacă nu-i adevărat, cel puţin se potriveşte!) Nu eşti nici d-ta o fiinţă excepţională. (Nenorocire pentru d-ta şi pentru mine!) Eşti într'o oarecare măsură un senzitiv. Te complaci în complicaţii şi intrigi. Felul dumitale de a fi, este de o aşa natură, încât caută să se puie vecinic la adăpost (de duhuri necurate). Bănuitor. Aspiraţii mari, însă putere de realizare mică. Tinzi să te falşifici, sub pretext că vrei să fi rafinat. Oarecare mizericordie îşi face loc din când în când în ampla dumitale inimă. Incăpăţânare (n'ai vrut să fi mai prejos de ceilalţi solicitatori de grafologie!).

Roro. — Mă folosesc de faptul că am rimele gata, în poezia d-tale (respectiv Topârceanu), ca să-ţi răspund tot cu ele. Aceasta drept analiza grafologică. (Un fel de proză rimată). Sufletu-ţi, fără „veştmânt", face inima să mi se'ndoae, e fluerat de „vânt"! Aceeaşi temă, acelaş „cânt". Apă de „ploaie!".

Otto Gunderdorf. — C'ai reuşit să plasezi şase ipoteci pe costumul d-tale de haine, nu mă miră. Dar că vei reuşi să pui în gaj, măcar odată, creerul dumitale, n'ai să mă convingi niciodată!

Liana. — Aş binevoi să vă dau o analiză grafologică gratuită, dar nu pot. Prea puţin text.

Nicu-Galaţi. — Deşi solicitarea e formulată în termeni extra-urbani, trebue să renunţ la o analiză grafologică. In calitate de fost boxeur, mi-e frică să nu capăt drept răspuns un „crochet" care să mă konck-outeze.

Trandafirul roşu. — Şi eu „am speranţe" că „bun e Isus" şi mă va scăpa de... (nu fac confidenţe!) Sufletul dumitale? Cea mai parfumată aromă! (Ce zici de pleonasmul acesta onctuos!) Ca şi esenţa de trandafiri, sufletul dumitale, e dulceag, şi-ţi reaminteşte pelteaua şi pomada de mustăţi „Janos". Ca trandafirul roşu, produce patimă, ca el se ofileşte, dacă vreo mână de gospodar, nu-l culege pentru a-l transforma în.. dulceaţă.

Cum să atragi pe acel băiat pe care-l iubeşti şi el nu te iubeşte? Cu miros — de trandafir roşu!... Indiferenţa duduie! E medicamentul universal în iubire, după cum chinina şi sarea amară, sunt medicamentele universale de cazarmă.

Osier rouge. — Nu există nici un leac contra psihozei dumitale. Trebue să-ţi găseşti însă stăpânul. Poate după ce te vei mărita, vei înţelege altfel lucrurile. Sau poate eşti... „măritată!" In cazul acesta lucrurile se schimbă. Regret însă că nu pot desvolta teza aci, în rubrică.

Mandolinistul. — Nu te supăra amice! Dacă persist să nu-ti fac analiza, se datoreşte faptului (fiindcă vrei să ţi-o spun verde) că nu prezinţi nimic interesant, ci tocmai contrar. Mă mir că n'ai înţeles acest lucru atât de simplu. Imi pari încă prea crud.

Lothar

Grandoarea şi decadenţa casei Rotschild

ISTORIA acestei case întrece în pasionant şi senzaţional, tot ce fantezia literaţilor mondiali a putut produce până acum.

Rotschilzii au jucat în lume un rol mult mai important decât multe din dinastiile domnitoare; vreme îndelungată au constituit un factor vital în răsboaiele Europei, care, se ştie, nu se pornesc decât cu imense sume de bani. In cursul veacului al 19-lea, această familie îşi întinde tentaculele asupra Germaniei, Franţei, Angliei, Austriei, etc. unde fiecare din fiii lui Rotschild fondează o putere financiară egală, dacă nu superioară forţelor politice. Interesant de notat e faptul că aceşti magnaţi ai aurului, cari ajunseseră să trateze dela egal la egal cu suveranii Europei, aveau o obârşie foarte modestă.

Meyer Rotschild

Tatăl lor, Meyer Bauer Rotschild, (adică „firmă roşie") începe prin a vinde antichităţi într'o căsuţă mizerabilă din Frankfurt. Reuşeşte la un moment dat să încheie câteva afaceri cu electorul de Hessa, unul din cei mai bogaţi oameni ai Europei, obţinând câteva privilegii onorifice. Acest modest început ajută fiilor săi să pună bazele strălucitei lor situaţii de mai târziu. Mica afacere încheiată cu landgraful de Hessa-Kassel, deschide fraţilor Nathan, Anselme, Salomon, James şi Karl Rotschild, calea în lumea finanţelor; prietenia unui om foarte influent la Curtea de Hessa, anume Bedrus, răsboaiele napoleoniene, exilul lui Wilhelm de Hessa, prin care Bedrus şi Rotschilzii dobândesc o extraordinară autoritate în gestiunea afacerilor, blocus-ul continental contra Angliei, fructuosul comerţ cu mărfuri engleze introduse prin contrabandă, plecarea lui Nathan, geniul familiei, la Londra, sunt primele etape.

Familia dispune acum de capitalul necesar marilor întreprinderi, care e pus la dispoziţia lui Nathan; Rotschilzii repartizaţi la Paris, Viena, Neapole şi Berlin lucrează multă vreme sub ordinile celui dela Londra, proclamat şef. Această unitate în acţiune, această strânsă colaborare, această dirijare a tuturor eforturilor spre unul şi acelaş ţel, constitue factorul principal al succesului.

Nathan Rotschild

Nathan speculează aurul, intră în tratative cu guvernul britanic, devine omul de încredere al acestuia şi capătă însărcinarea de a lansa un împrumut de Stat, operaţiune în care reuşeşte în mod strălucit şi prin care devine unul din marii magnaţi ai bursei. Organizându-şi un serviciu personal de informaţiuni, mai rapid şi mai bine alimentat decât birourile oficiale, parvine uşor să realizeze lovituri îndrăzneţe, ce-l pun în posesiunea unei averi destinată să devină colosală.

Salomon la Viena, câştigă prietenia lui Sentz şi a prinţului Matternich, reface finanţele austriace, care se găsiau într'o stare deplorabilă, devine un factor indispensabil în politica acestei ţări şi obţine titluri de nobleţă. Cei cinci fraţi devin baroni. In blazonul acestei proaspete nobleţi, Salomon introduce animalele simbolizând diversele ţări în care se desfăşură activitatea Rotschilzilor.

La Paris, baronul James, reuşeşte să intre în relaţiuni cu miniştrii lui Carol al X-lea, apoi devine omul de încredere al lui Ludovic-Filip.

Şi acum, vă citām un fapt care ilustrează puterea acestor Rotschilzi:

La venirea pe tron a lui Ludovic Filip Europa legitimistă intenţiona să declare războí Franţei, Rotschilzii, cari n'aveau nimic de câştigat din această mişcare, parvenirā prin influenţa pe care o exercitau asupra prinţului Maetternich capul Sfintei Alianţe, să înlăture războiul, menţinând pacea. Spaţiul nu ne permite să urmărim pas cu pas prodigioasa cale parcursă spre această dominaţie, care a făcut din Rotschilzi cei mai bogaţi oameni ai Europei.

Singură moartea care răpeşte pe Nathan şi pe doi din fraţii săi în cursul aceluiaş an, pune capăt acestei evoluţii. De atunci începe ceeace M. E. Savage, autorul monografiei Rotschilzilor numeşte decadenţă, adică o imobilizare în stadiul atins de părinţi. Fiii nu mai dau acele lovituri de geniu, prin care s'a afirmat Nathan, nu se mai aventurează în afaceri riscate, care le pot înzeci averile, dar care pe de altă parte îi pot ruina. Continuă să lucreze calm, metodic utilizând renumele şi creditul casei, spre a realiza beneficii normale. S'au ridicat mult socialmente, au pătruns în cercurile cele mai greu accesibile ale aristocraţiei şi tind să pară oameni de lume, gentilomi bogaţi, filantropi, politicieni de dreapta. Nimic din Rotschilzii de astăzi, nu mai aminteşte pe cei cinci fii ai bătrânului Meyer, cu apucături aproape grosolane, luptători neobosiţi, pe cari singură moartea i-a putut astâmpăra.

Totuş, din punct de vedere uman, nu se poate pune chestiunea unei decăderi.... Nimic nu a dat de bănuit până acum, că robusta rasă a Rotschilzilor s'ar fi epuizat şi nici că în această familie ar lipsi oamenii dotaţi cu un intelect sănătos, cu o imaginaţie fecundă şi chiar cu talente. Găsim un număr surprinzător de Rotschilzi ocupându-se de ştiinţă, sporturi, făcând acte de filantropie, exercitându-se mai în toate ramurile de activitate.

Un afiş de propagandă contra japonezilor, în China.

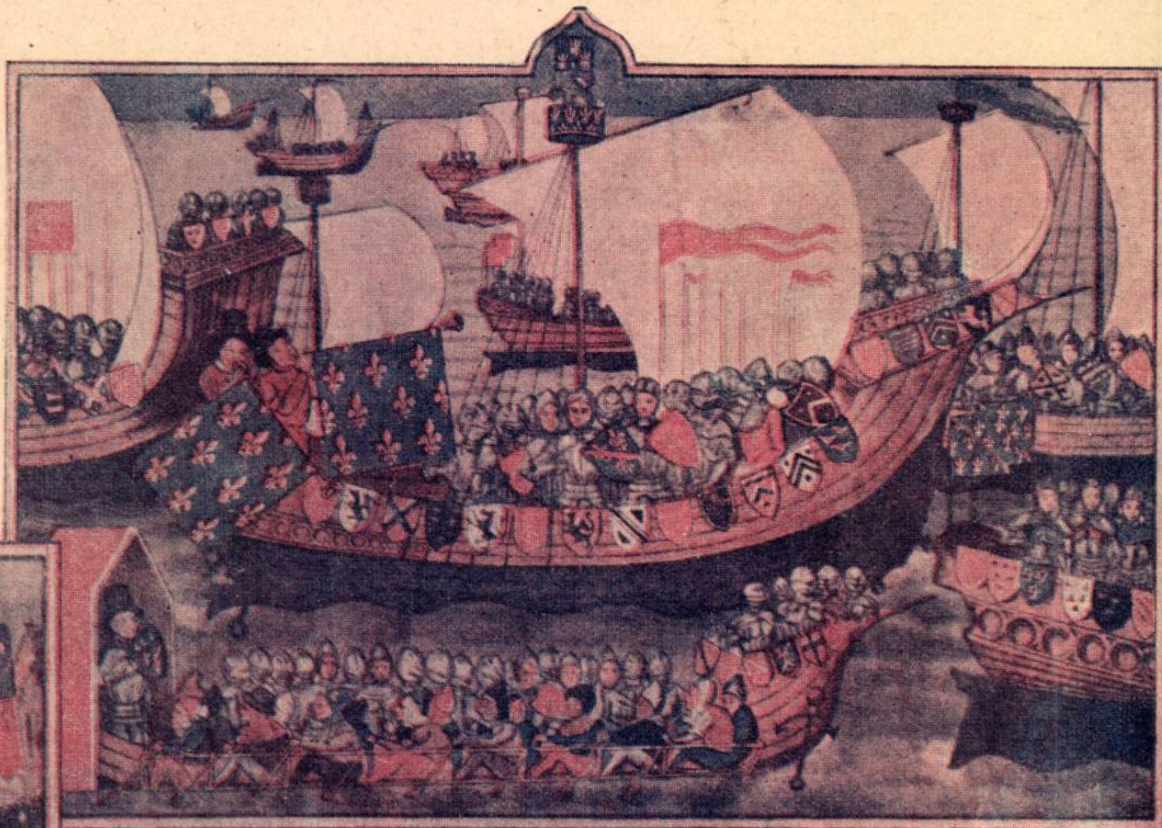
Regalitatea trecutului

MUZEUL britanic face intense investigaţii, pentru colecţionarea stampelor ce ilustrează cronicile lui Froissart.

Cele câteva reproduceri pe care le dăm aci, sunt o admirabilă evocare a acelor zile de demult, când, pentru a se menţinea la putere, în persoana unui rege trebuia să se întrupeze răsboinicul, financiarul, judecătorul şi chiar intrigantul. Dacă nu putea juca aceste roluri, era expus să moară de pumnal, otravă sau printr'un alt accident dubios.

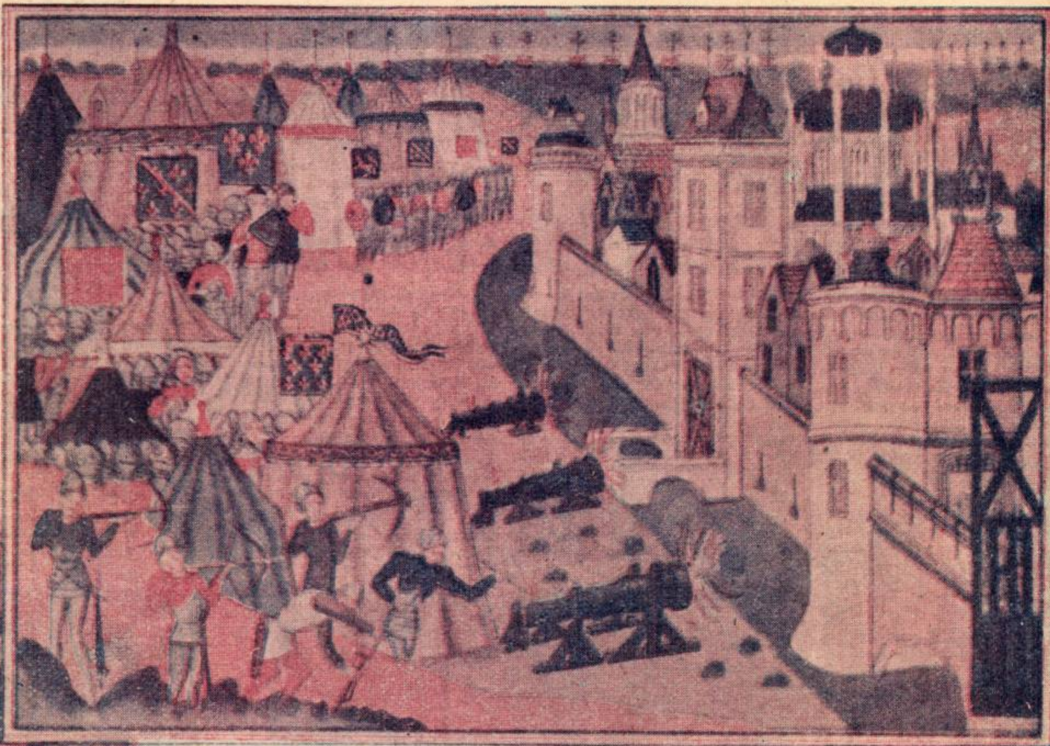
Unii regi cari nu se simţiau în stare a face faţă acestei vieţi de sbucium şi primejdie, renunţau la tron şi se retrăgeau în mânăstiri.

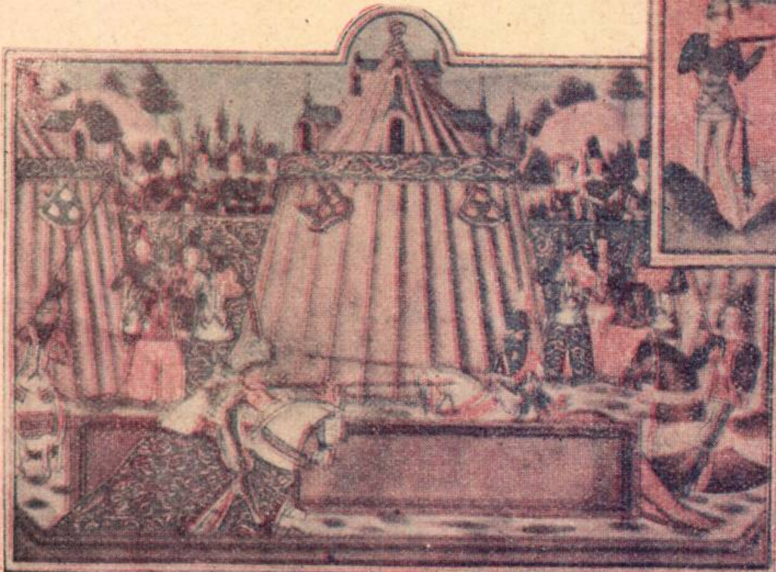
Froissart a trăit la curtea regelui Edward al III-lea al Angliei, viteazul monarch care a câştigat bătălia dela Crecy. Minunatele ilustraţii ce-i însoţesc cronicile, au fost făcute de un artist flamand necunoscut, puţin după moartea istoricului, — care a avut loc prin 1409, — şi reflectă cu fidelitate tot romanticul şi pitorescul evului mediu.

Sus: *Regele Richard al II-lea al Angliei, în capul armatei.* Dreapta sus: *Cavaleri francezi şi englezi pornind sub comanda ducelui de Bourbon.* Jos: *Turnir în apă.* Dreapta: *Cavaleri cruciaţi asediând o cetate.*

muzeul de artă națională

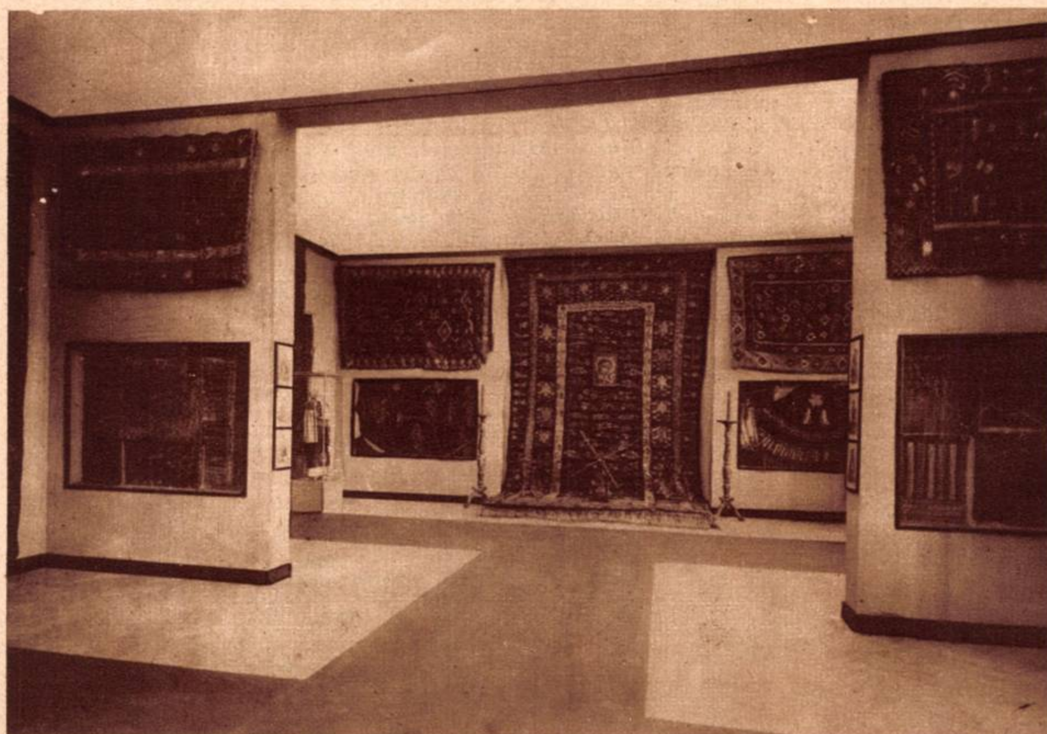

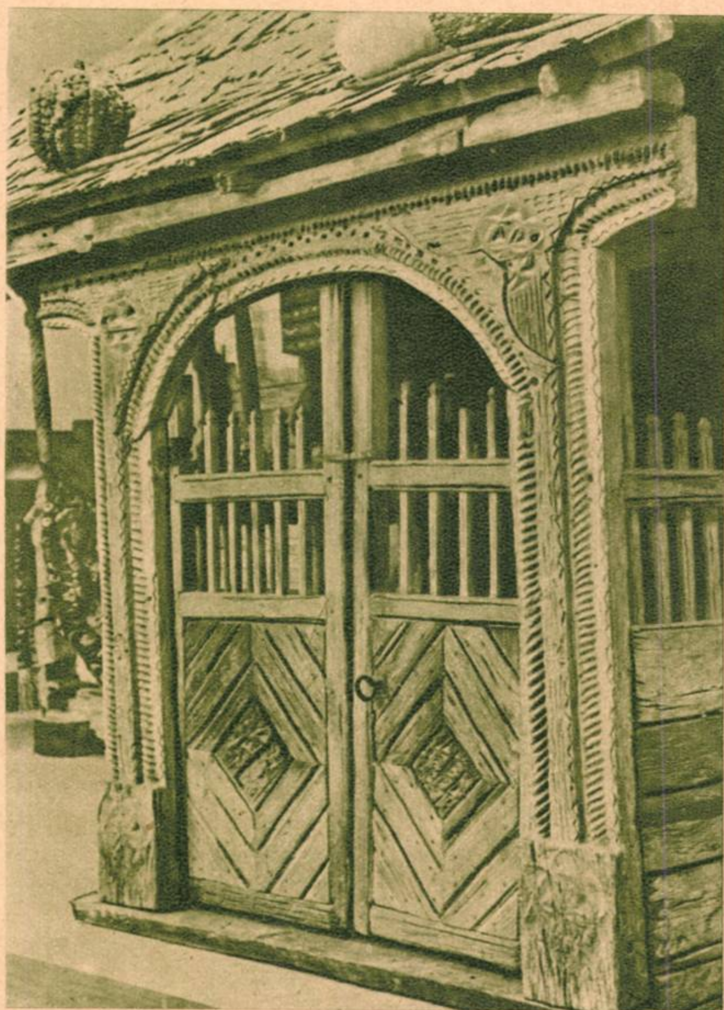
DUPĂ multiple apeluri rostite pe toate tonurile și adresate tuturor guvernelor de la războiu încoace, avem în fine un muzeu de artă țărănească, accesibil publicului. E numai o bucățică de muzeu, dar se cuvine să binecuvântăm momentul acestui început, așa de greu de realizat. Dela 1912, încoace, abia acum avem justificată clădirea aceea mare roșie dela șosea, locul și personalul.

Sunt pentru moment trei săli — deschise dela 1 Octombrie cu acazia vizitei parlamentarilor străini — coincidența ne face să credem, poate, că fără această importantă vizită atâtea comori de artă ar fi zăcut tot în depozite.

Meritul mare al unei munci de multă răbdare și de deosebită pricepere, îl au mai ales d. Tzigara Samurcaș și d. Francisc Șirato, conducătorii muzeului. Și când aflăm că ceiace este prezentat, înseamnă abia 4% din întreaga colecție înțelegem opera realizată, importanța ei artistică și națională. S'au ales din exemplarele fiecărei categorii, împărțindu-se materialul în trei secțiuni: olărie (ceramică), lemnărie și textile.

Dela intrare, vitrina cu ceramică săsească atrage privirea prin bogăția ornamentațiilor (desen și culoare), predilecție adusă de minoritatea tran-

Poarta casei lui Antonie Mogoş

silvăneană din Germania. Forma vaselor însă pare greoaie, prea voluminoasă şi prea puţin nobilă, copleşită fiind de înfloriturile ce o acoperă în întregime, ceeace înseamnă că saşii dădeau importanţă în primul loc ornamentului. Valoarea esenţială a acestor vase neîntrecute, este smalţul, calitatea şi strălucirea lui.

In contrast, vasul românesc arată o formă preţioasă — scopul de totdeauna al ceramicei — ceva din eleganţa şi svelteţa unei amfore, chiar când e vorba de un simplu ulcior. Iar ornamentaţia, nestânjenind deloc forma, în special cea oltenească, e fantezistă, neraportându-se la nici un element natural.

In mijlocul aceleiaş săli, vasele antice, împrumutate dela muzeul secuesc din Sf. Georghe, descoperite în săpăturile făcute de Laszlo la Ariuşd, datează de pe la 2500 înainte de Christos. Sunt de o mare importanţă nu numai prin vechimea lor, dar şi prin forma şi ornamentaţia — executată, aceasta din urmă sobru, cu o mână fermă şi disciplinată. Dar mai preţioase pentru noi românii sunt vasele din epoca neolitică, descoperite la Monteoru (Buzău); de un gust al formei şi de o eleganţă asemenea oalelor de lut ale ţăranilor noştri. Găsim acelaş spirit conducător, dovedind originea artiştilor creatori — arta se contopeşte aici cu istoria. O sobă din Bucovina prezintă un curios amestec de stilizări personale (raci, cerbi, de-o ingeniozitate fermecătoare) alături de viziuni, influenţate de cultură (viziri turci, figuri amintind ofiţerii Mariei Tereza, etc.).

In secţiunea lemnăriei, piesa de rezistenţă e casa lui Antonie Mogoş, din comuna Ceauru (Gorj), lucrată fiecare bucăţică de el, din stejarul din pădure, în timp de patru ani. Justifică în adevăr osteneala de-a fi fost adusă în întregime, de acolo de departe, într'o sală de muzeu. A fost un artist acest simplu ţăran, cum au fost atâţia alţii, rămaşi anonimi.

Nu numai poarta, uşa, pridvorul, dovedesc dragostea lui de artă, dar fiecare obiect din gospodărie nu e lipsit de înflorituri, de incrustări făcute cu răbdare şi cu dor de frumos. Pare o casă de copii, ca o jucărie, în imensitatea sălii, dar câtă poezie şi câtă atmosferă respiră fiecare colţişor — intri în casa ţăranului din Gorj, impresionat ca'n adăpostul unor scumpe relicve.

Lângă pereţii sălii, troiţe, mai cu seamă două din Prahova minunate. De o formă lapidară, amintesc arhitectura egipteană. Aceste semne ale credinţei religioase, deşi aşa de mici faţă de giganticele catedrale covârşesc totuşi prin sentimentul de robusteţe al ţăranului creator, ce se degajă din ele. Apoi, multe colecţii de stâlpi, cu forme voinice, de spirit romanic; lăzi de stil gotic din secolul al 17-lea; o sanie ingenioasă cu cremene pe tălpi, pentru treerat; o icoană din comuna Prejna (Mehedinţi) reprezentând pe Biv vel Slugerul, Comandir Tudor Vladimirescu şi pe Sb. Duncea cu soţia; sumedenie de instrumente muzicale, fluere de os, cimpoae, naiuri, precum şi fluerul cu două ţevi, caracteristic etnografiei româneşti; furci de tors, linguri, ploşte, căni, cănicele, cance, care de care mai frumos încrustată, mai cochetă în formă, fiecare lucrare deosebită, încât greu îţi poţi da seama de valoarea lor.

Ultima sală cuprinde covoarele, costumele ţărăneşti şi ştergarele. Sunt covoare mai ales olteneşti şi basarabene, de-o bogăţie nemai întâlnită. Piese rare de un înalt rafinament de culoare şi de un desen delicat, adevărat scris sufletesc.

Sunt doruri şi visuri ţesute acolo, odată cu florile, cu păsările şi cu animalele şi nu găseşti în ele numaidecât lucrul manual, or cât de perfect, ci transfigurarea artei. Cele olteneşti reprezintă felurite scene în ornamentaţie florală liberă, sprintenă şi vioae, în contrast cu cele basarabene, unde formalismul predomină, în stilizări pe bază geometrică. Iile şi fotele sunt din Argeş, Muscel, Teleorman, Romanaţi, Mehedinţi şi Banat.

Costume bogate cu caracteristica fiecărui judeţ, unele în culori mai rafinate, altele mai vioae, brodate cu matasă, cu fluturi de argint, cu fir, cu mărgele, dar mai cu seamă cu gust şi fineţe.

Covor cu icoană, fusuri şi vârtelniţe

Ştergare, nenumărate, minune de fantezie, de desen colorat, ar trebui văzute.

Cum de altfel toate lucrările, pentrucă e o imposibilitate să le descrii într'un spaţiu aşa de redus.

Scopul acestor rânduri e doar un îndemn pentru vizitatori — comorile din muzeul dela Şosea încântă ochiul şi sufletul, şi revarsă cu prisosinţă lumină, asupra calităţilor poporului românesc.

TACHE SOROCEANU

BESTII Umane

RAR pagini de groază, de senzaţie şi de aventură ca acelea pe care un îndrăzneţ şi perseverent explorator, Roger Courteville, le-a trăit în inima Amazoniei (America de Sud), în imensele păduri virgine ale Tropicelor, în vecinătatea celor mai crunţi sălbatici şi veşnic expus unor vietăţi periculoase şi desgustătoare

Francez de origină, temerarul călător, însărcinat fiind de câteva muzee europene cu misiuni dintre cele mai delicate, a avut prilejul, în cursul agitatei sale călătorii, să

Stânga: *Capul complet preparat al unui vrăjmaş ucis ;* Jos: *Cuiburi de guanayes (varietate de cormorani)*

Din lumea largă

Sus: *Sborul fără escală a doi aviatori englezi. Leslie Stewart și Keneth Allan Hamilton, a luat brusc sfârșit în Tulln, lângă Viena. Cei doi aviatori cari porniseră dela Londra cu destinația Australiei, au fost siliți să ateriseze pe terenul austriac, ceeace n'a împiedicat însă legația Angliei din Viena, să dea o recepție in cinstea lor.*

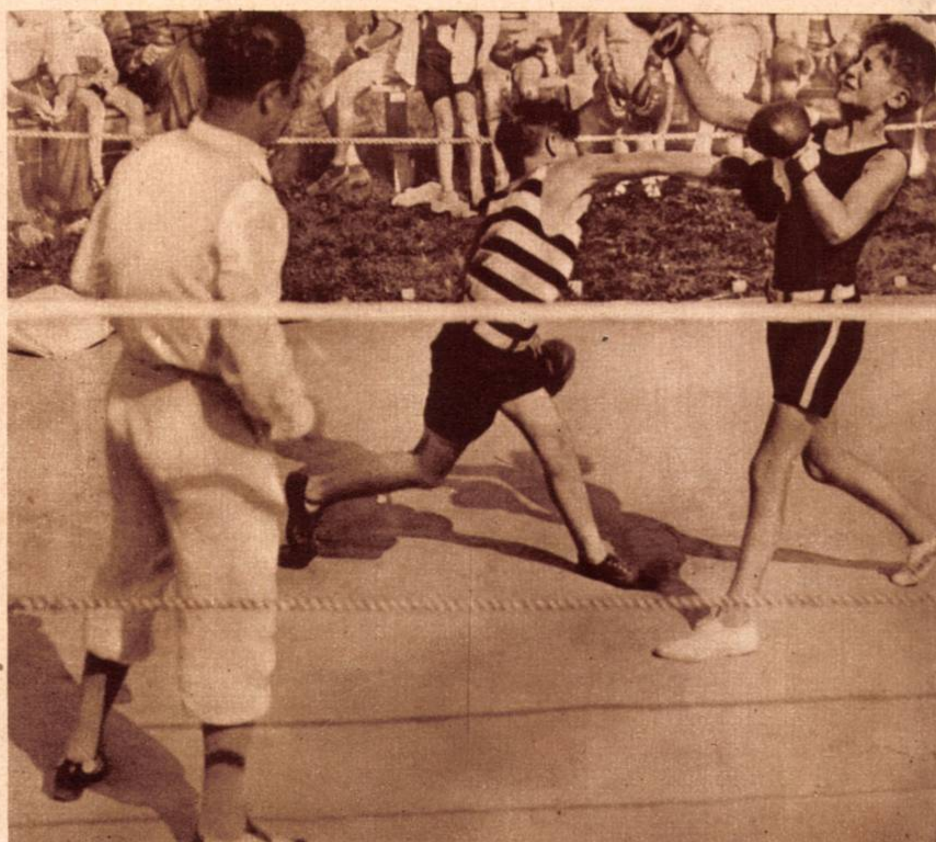
Sus: Prima expoziție de „artă ocultă". *In vestul Berlinului s'a deschis acum câteva zile, expoziția de artă ocultă, care a stârnit o senzație extraordinară.*
Medii în transă execută sub privirile publicului, diferite obiecte de artă, picturi și plastică, pe care în stare normală nu le-ar putea lucra. In fotografia noastră, d-ra Machner, una din mediile care expun, lucrând cu ochii legați.
Jos: *Prof. Franz Juran sculptorul memorialului lui Freud, care se vede în planul din fund, vorbind la desvelirea acestei plăci comemorative, care a fost aplicată pe zidul casei, în care s'a născut faimosul psicholog.*

Marele Voevod Mihai, ca
dovedește din zi în zi a fi
rile didactice pe care le
avi
Intr'adevăr, Măria Sa po
de avion de exp
Reproducem mai sus ulti
Alba-Iulia, luată de repor
tate pentru

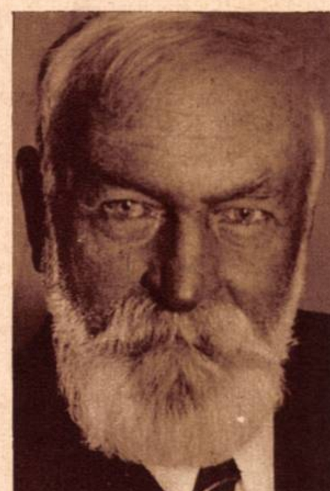

Sus: Fii de milionari boxează. *La New-York au avut de curând loc match-ul de box între copii din cea mai înaltă societate. Printre aceștia au fost și câtiva fii de milionari. In fotografia noastră, tânărul Thorne Taylor (st.) și Drumond Erskine, fii celebrilor industriași miliardari, într'un match public.*

Dreapta: *Faimosul chirurg „care nu varsă sânge"* D-rul Adolph Lorenz *a fost propus anul acesta pentru premiul Nobel. E renumit pe tot întinsul pământului, pentru șansa ce-i încununează întotdeauna operațiile.*

Jos: *In pagina 13-a a acestui număr publicăm un articol asupra muzeului de artă națională, care a fost inaugurat de curând la Salonul Oficial de pe Șoseaua Kiseleff.*

In fotografia de mai jos, comitetul de recepție al expoziției (d-nii : Medrea, Gabriel Popescu, Camil Ressu, Paciurea, Petrașcu și Iordănescu) primind obiecte care urmează a fi expuse.

...e a împlinit zilele trecute 10 ani, se ...un elev sârguitor, atât pentru cursu... ...rmează, cât și ca elev al școlii de ... din Tg. Mureș. ... demonta și reface la loc un motor ...erimentat, Hispano-Suiza. ...a fotografie a marelui Voevod de ...erul nostru fotografic, în exclusivi... „Realitatea Ilustrată".

trăiască o bună bucată de vreme în mijlocul Indienilor „Palmelaşi" şi „Jivaroşi" a căror cruzime şi poftă neţărmurită de sânge nu le sunt dictate nici de rivalităţi, nici de sentimente răzbunătoare. Felul cum săvârşesc crimele aceste fiare cu chip de om, precum şi ţinta ce-o urmăresc, întrec orice fantezie. Victimele lor sunt decapitate. Cu capetele

Sus: *Oseminte găsite sub o grămadă de lut.*

Dr.: *Cu barca pe apele turburi ale râului.*

acestea — ce sunt mumificate apoi, prin procedee speciale — Indienii întreprind un comerţ care e foarte extins şi înfloritor în America de Sud.

Dar să lăsăm cuvântul exploratorului francez care — fără pretenţii de literatură şi departe de a căuta să servească cititorilor un aşa zis „jurnal de bord" — s'a mulţumit, de fiece dată când a remarcat sau întâlnit un lucru sau amănunt interesant, să-şi ia însemnări succinte.

IN DRUM SPRE TROPICE

Când părăseşti Bordeaux-ul, în mijlocul iernei, spre a vizita mai întâiu Brazilia şi în urmă Paraguay-ul, simţi, după câteva zile de călătorie, o deosebită satisfacţie.

De îndată ce părăseşti insulele Azore, aluneci încetişor într'o atmosferă dulce şi călduţă. Ba de multe ori schimbarea aceasta se operează ca prin influenţa bruscă a unei baghete magice. Ai adormit în ajun pe o vreme întunecoasă, adâncită în ceaţă, în monotonia vibraţiilor maşinilor, şi dimineaţa te scoli sub un cer de basm şi un soare radios.

Marea şi-a pierdut culorile verzi şi arămii; a devenit acum de un albastru blând, smălţat de acea plantă marină pe care exploratorii au denumit-o „strugurii tropicelor".

Începi atunci să găseşti primii peşti sburători, primii delfini ce dau târcoale vaporului săltând pe apă întocmai ca nişte cai pe câmpii.

Fiecare călător simte aci nevoia de a abandona cabina, spre a gusta pe punte liniştea odihnitoare ce ne învălue.

De-acum nici o masă nu mai rămâne liberă iar după amiază *spardeck-ul* geme de mulţimea celor dornici de a contempla fie apusul soarelui, fie sborul peştilor-fulger.

Pe bord legi repede o prietenie. Astfel, începând chiar din prima zi, călătorii uniţi de aceeaş limbă, de o analogie de poziţie socială, de caracter, sau numai de maniere sau educaţie, se grăbesc să formeze mici falanstere unde fiecare pune la contribuţie, spre a omorî timpul, toate resursele spiritului şi ale memoriei.

VIAŢA IN PLANTAŢII

Ospitalitatea Americanilor din Sud este cunoscută pretutindeni, dar acea a locuitorilor din centrul continentului e celebră.

Se citează cazul multor indivizi veniţi, nu se ştie cum, în cuprinsul acestui rai pământesc şi cari petrecură aci nenumăraţi ani dearândul, fără să fi avut nici domiciliu fix şi nici o resursă sigură de traiu. Mergeau din *fazenda* în *fazenda*, rămânând aci trei luni, dincolo şase. Până şi cel mai sărac indian caută cu orice preţ să fie cât mai agreabil drumeţului care-i cere ospitalitate. Viaţa materială e atât de uşoară şi plictiseala atât de mare, încât mai totdeauna, sosirea unui străin e considerată ca o prevestire de fericire.

Singura distracţie pe care locuitorii şi-o pèrmit e aceea a muzicii. Seara, după munca obositoare depe plantaţii sau după mai multe zeci de kilometri parcurşi în *sertao*, pe un cal nervos, se formează mici grupuri de oameni, pe veranda unuia dintre Indieni, unde ghitara sau banjoul scandează o arie de tango sau maxis.

Climatul generos reînsufleţeşte forţele.

Indianul — trebue s'o recunoaştem — se bucură de o oarecare superioritate atât fizică cât şi filozofică asupra albilor.

Chiar dacă se teme de prea mult soare, de roua nopţii şi de seninătatea cerului cu lună, care pot provoca în anumite condiţii, o paralizie

Sus: *Lei de mare, animale foarte frecvente pe coasta peruviană* jos: *unul din şefii triburilor de „jivaroşi".*

a capului sau a membrelor, Indianul se mulţumeşte totuş cu un simplu adăpost, alcătuit din patru stâlpi înfipţi în pământ şi legaţi între ei cu frunze de banan sau palmier. Şi în ceeace priveşte hrana, n'are la îndemână fructele cele mai savuroase? Isvoarele şi apele sunt numeroase; ele dau o băutură sănătoasă şi proaspătă, fără să mai vorbesc de laptele de cocos sau de zeama de trestie de zahăr.

Pădurile gem de vânat de tot soiul, râurile sunt încărcate de peşte iar tutunul creşte pe toate drumurile, ca iarba în Europa. Cât despre îmbrăcăminte, indianul nu se prea sinchiseşte mult.

Vorbeşte-i de haine, de necesitatea de a munci, spune-i că fără muncă organizată nu există nici societate, nici civilizaţie, nici progres. El îţi va răspunde că, nelipsindu-i nimic, nu vrea să aibe habar de progres, nici de civilizaţie, nici de societate şi, filozof întocmai ca înţelepţii din antichitate, îţi va spune că fericirea lui constă în bucuria de a trăi

CUM IŞI DUC INDIENII EXISTENŢA

Indienii cari populează aceste întinse podişuri, descind — după câte ne spun, — din Tobaşi. Am avut prilejul să trăesc printre ei în nenumărate rânduri. Felul lor de viaţă însă, ni se pare nouă, civilizaţilor, atât de nefiresc, încât abia am curajul acum când m'am înapoiat în Europa, să relatez unele lucruri, de teama de a nu fi acuzat că scriu un roman de imaginaţie.

In ciuda unui climat — care vara este de o căldură clocotitoare şi iarna de un frig cum rar se întâlneşte, — Indienii aceştia umblă în întregime goi şi cu capul descoperit.

Fiecare trib e condus de un şef, dar n'are un loc fix de reşedinţă. Cum au găsit o regiune unde păşunea este bună, nomazii aceştia se stabilesc acolo şi asta până în ziua când caii au consumat-o pe deplin. Fără pâine, fără fructe nici legume, indienii nu se hrănesc decât cu carnea iepelor şi singurul lux pe care şi-l permit din când în când, este acela de a-şi scălda părul în sângele acestor animale.

In urma înrădăcinatului lor obiceiu de a fi veşnic călări, Indienii abia pot merge pe jos. Faptul acesta poate părea ciudat la început. Să nu uităm însă că oamenii aceştia s'au obicinuit încă de copii, de a nu călca cu piciorul pe pământ. Ducându-şi

Sus: *Doi indieni „jivaroşi". Cel din dreapta poartă atârna pântece un cap mumificat;* Jos, mijloc: *Marele vrăjit*

viaţa în mijlocul unui podiş fără sfârşit, le-ar fi extrem de greu să se deplaseze fără concursul cailor. Cum ei şi-au făcut astfel din călărie un exerciţiu atât de continuu, picioarele le slăbesc încetul cu încetul; e foarte natural deci, ca slăbiciunea aceasta să-i facă improprii de a străbate distanţe mari cu piciorul.

Deseori indienii au de furcă cu trupele regulate şi cadavre despuiate semănate ici şi colo, pe câmpie, indică locul încăerării. Un *gaucho* care luase şi el parte la una din astfel de hărţueli mi-a mărturisit că inamicii lui, de o valoare remarcabilă, n'ar fi fost deloc învinşi, dacă extenuarea cailor lor n'ar fi fost atât de accentuată. Tot acel *gaucho* mă încredinţă că e imposibil să urmăreşti un indian călare, calul acestuia fiind mult mai iute. Indienii posedă atât de bine arta de a-şi aţâţa animalele, fie prin strigăte stridente, fie printr'o mişcare particulară a corpului, încât chiar dacă şi-ar schimba caii cu cei ai urmăritorilor, tot ei ar câştiga cursa. Mai toţi indienii din rasa Barbaroşilor călăresc fără şea şi fără hăţuri şi în anumite împrejurări se agaţă sub pântecele calului, urlând atât de groaznic, încât caii adversarilor fug razna cuprinşi de panică.

Europenii sunt departe de a-şi da seamă de ura sălbatică ce există între *gauchos* şi indieni. Aceştia din urmă cotropesc ţinuturi întregi, numai din plăcerea de a masacra creştini. In luptele date nu încape nici o milă. Intr'o zi, pe când galopam în tovărăşia unui tânăr *gaucho* care se măsurase deseori cu indienii, am avut inspiraţia de a-l întreba câţi prizonieri isbutise să facă. Drept răspuns, interlocutorul meu deslipi buzele, scrâşni din dinţi şi apoi indică cu indexul, pe gâtu-i gol, mişcarea unui ferestrău, după care plecându-se către mine şi înfigându-şi pintenii în coapsa animalului, îmi spuse cu vocea sugrumată:

„Le-am tăiat capetele la toţi. Dacă ei m'ar fi prins pe mine, mi-ar fi făcut la fel".

Singura profesie a indienilor este răsboiul. Nimic nu-i mai simplu decât hrana ce obişnuesc şi totuş trupurile lor se bucură de atâta vigoare şi atâta sănătate, încât se pot deştepta goi pe pământul unde au dormit şi să-şi admire, cu mândrie, imaginile pe care ghiaţa le-a desenat pe iarbă.

Indienii din Pampas au o religie foarte complicată. Ei cred şi in spiritele bune şi în cele rele şi rugile lor se adresează ambelor categorii. Când o fiinţă care le este scumpă moare mai înainte de a atinge o vârstă înaintată, indienii sunt încredinţaţi că un duşman a obţinut această moarte de la un spirit rău şi se adună, în consecinţă, spre a căuta împreună pe acel duşman anonim. Deîndată ce bănuelile cad — fie pe drept, fie pe nedrept — asupra cuiva, victima aleasă n'are încotro şi se supune morţii. Certurile acestea au mai întotdeauna consecinţe fatale.

Jos: *Exploratorul pornind cu barca spre centrul ţinutului*

CÂND MOARTEA DĂ TÂRCOALE

Tot în aceste ţinuturi vei întâlni, la tot pasul, nenumărate reptile primejdioase care te amenință, fie din vârful unui palmier, fie ascunse în bălăriile ce cresc pe ţărmul apelor. Muşcăturile lor sunt îngrozitoare şi când acestea se întâmplă să cadă pe o vână, moartea survine tot aşa de fulgerătoare, ca'n urma unei doze de cianură de potasiu.

Singura posibilitate de vindecare? O doză masivă de treizeci de centimetri cubi de serum polyvalent.

Indigenii din aceste regiuni povestesc cu uşurinţă numeroase întâmplări lamentabile, cu cobre de diverse calibre, dar printre toate aceste povestiri „autentice" nu multe sunt acelea cărora trebue să le dai crezare.

„Priveşte întotdeauna spre pământ — îmi repeta mereu un amic — şi nu te apropia niciodată de desişuri fără a-ţi inspecta drumul cu bastonul. Un cobra văzut e un cobra mort".

Povăţuitorul meu avea dreptate. De îndată ce ai descoperit o asemenea reptilă, nimic nu-i mai uşor decât s'o omori. In clipa când şarpele acesta zăreşte un om, caută să fugă şi numai când se vede încercuit, în imposibilitate de a se salva, abia atunci se repede să-l ucidă şi totuş, ca s'o poată face, are nevoe să fie încolăcit în spirală.

Pe cât este de periculos în această poziţie fiindcă se poate repezi cu o viteză şi o forţă prodigioase, pe atât este de inofensiv atunci când e descolăcit şi se târîşte.

— „Dealtfel — adăugă prietenul meu — iată-ne în faţa locuinţei lui senor Delegado care expediază nenumărate reptile la Sao Paulo pentru institutul Butantan.

— „Doctor Chayas, continuă el adresându-se stăpânului casei, sper că-mi vei da permisiunea de a-mi recomanda prietenul şerpilor d-tale?"

— „Cu multă plăcere", răspunse doctorul. „Sper însă că nu vei comite nicio imprudenţă".

Un indian aduse atunci mai multe cutii de metal, prevăzute într'una din laturi cu zăbrele fine, care îmi îngăduiau să examinez captivii în amănunţime; erau nişte cobre de toate lungimile şi grosimile, unele de culoarea mărgeanului, altele însemnate pe spate cu pete negre şi cafenii. Dar toate aveau acel cap turtit şi triunghiular, care denotă o specie foarte periculoasă.

— „Vrei să vezi isvorul otravei?" mă întrebă senor Delegado, strângând unul dintre şerpi, aproape de cap, cu ajutorul unui cleşte de lemn, asemănător unui fer de frezat. Deschizând gura animalului, adăugă: „Vezi pe maxilarul superior doi colţi ascuţiţi şi încovoiaţi, atât de pătrunzători încât străbat şi talpa? Bagi acum de seamă că în vârful acestor colţi se află câte o mică veziculă? Aci se află veninul. Dintele, oricât de subţire ar fi el, are totuş o conductă foarte fină, care duce la o anumită glandă; presiunea exercitată asupra acesteia în clipa când şarpele îşi muşcă prada, face ca veninul să ţâşnească prin acea conductă, direct în rană.

„Cât despre săgeata pe care o vezi în gura animalului şi cu care, în general, se crede că şarpele înţeapă, lucrurile stau cu totul altfel; e un soiu de limbă, care-i serveşte la prinderea insectelor".

Şi, împreunând teoria cu practica, doctorul Antonio Chayas lăsă ca reptila să-i lingă degetele...

PRINTRE FIARELE UMANE ALE AMAZONIEI

Mă aflam la Ambiyoco, la cincisprezece kilometri de Pebas; mă oprisem în faţa celui mai mare bazar al oraşului unde găseşti dela uneltele cele mai primitive ale pescarului şi până la maşina de cusut sau gloanţele Winchester.

Un indian, răzimat de zidul prăvăliei părea s'aştepte cumpărătorul din interior.

Acesta din urmă — o corcitură de indian cu alb — un om cu nasul turtit şi buzele groase, îşi făcu apariţia cu târguelile şi, caşicum m'ar fi cunoscut de ani de zile, mă acostă spre marea mea surprindere:

— Ehei, Mister John! *Como vae o Senhor?*

— Te înşeli amice, îi răspunsei eu. E foarte posibil să mă asemueşti cu cineva dar ţiu să-ţi spun că niciodată nu m'am numit John.

—Nu face nimic. Din moment ce numele e străin şi d-ta eşti nou venit pe pământul ăsta... tot una e.

Corcitura mă conduse într'o cabană învecinată, întovărăşit la o distanţă respectabilă de indianul său, unde gustarăm cu prisosinţă din romul pe care-l cumpărase.

Mi se prezentă după maniera sud-americană:

— Al d-voastră servitor, Zeferim de Conceiçav Guimaraes Junior, născut din tată alb şi mamă indiană din tribul Coroas.

Indianul care-l însoţia era Anaconda fratele lui de lapte; se îndeletniciau amândoi cu căutarea de aur şi diamante în râurile afluente ale lui Cachuinami dar cea mai bănoasă dintre ocupaţiile lor era comerţul clandestin de capete omeneşti mumificate, orgoliul şi gloria călătorilor străini cari străbat îmbucătura Amazonului sau porturile Pacificului.

— Dar bine Zeferim, aşa de interesant este comerţul de capete mumificate?

Desigur, răspunse el privind la Anaconda; din fericire traficul acesta nu-i prea mult cunoscut; pentru fiecare cap vândut încasez cinci lire sterline şi cu banii luaţi îmi cumpăr diferite unelte trebuincioase.

— Cine ţi le cumpără aci?

— Aci nimeni. Sunt însă trimis de un negustor din Lima ca să cumpăr mai multe „mamons" şi să comand o nouă serie.

— Va să zică, tu nu cunoşti ce-i şomajul, Zeferim... eşti un om bogat!

— Nu tocmai Senhor... Când îmi puteam continua drumul spre Manaos cum făceam altădată, lucrurile mergeau de minune; dar acum traficul acesta e cu desvârşire interzis în Brazilia astfel că trebue să fac un ocol nemaipomenit. Din această pricină pierd o mare parte din timp.

— Dar e oare cu putinţă să ajungi la Manaos prin rio Chachuinami?

— Pentru mine şi Anaconda, da. Pentru d-ta însă nu. Nici un alb nu poate trece de râul Toami cu capul pe umeri.

In schimbul unei sume de bani, târgul fu încheiat pe moment; ne înţeleserăm să atingem îmbucătura râului Pore, în apropiere de golful Caqueta, pe Amazonia. Dacă izbuteam să duc voiajul la bun sfârşit urma să mi se atribue gloria de a fi primul alb care a străbătut acel infern unde fabricarea de capete omeneşti mumificate, e ridicată la rangul de industrie naţională.

VRĂJITORUL ŞI INFLUENŢA CARABINEI

Dacă pădurile virgine au ochi ar trebui totuş ca fiecare arbore să fie înzestrat cu un post de transmisiune de radio. La un cot al apei, flotila noastră de pirogi, zării ca la cinci-zeci de bărci, nu departe de noi, precum şi vreo douăsute de lopătari. Luminile aprinse ale globului de foc anunţau venirea grabnică a crepusculului tropical pe un cer impecabil de albastru şi câteva păsări întretăiau cu trilurile lor, murmurele războinicilor din faţa noastră.

De nenumărate zile căutam pe malurile veşnic verzi, o fiinţă omenească cu care să schimbăm un cuvânt. Şi-acum primii ambasadori ai pădurii aveau să ne acorde onorurile pământului lor... şi ce onoruri! Furăm nevoiţi să acceptăm, fie de bună voe, fie cu forţa, toate cadourile de care eram copleşiţi şi să ne îndopăm cele două pirogi, gata să se scufunde, cu fructele, mierea şi alte produse pe care Indienii le strânseseră în cele cincizeci de bărci. Puserăm sfârşit incidentului ducându-ne la culcare.

Dar calvarul nostru nu luase capăt. A doua zi de dimineaţă eram în căutarea unei soluţii spre a ne putea debarasa de acel cortegiu ce devenise prea familiar şi în acelaş timp — lucru şi mai dificil — să nu ne creăm duşmani; le dădui atunci aproape tot stocul de mărunţişuri ce luasem cu mine. In ajun poposiserăm — eu şi cu cei doi însoţitori — pe un promontoriu de nisip; era o poziţie strategică fără de pereche în caz de atac nocturn şi foarte uşoară de apărat. Anaconda şi ilustrul lui frate de lapte erau îndeajuns de obicinuiţi cu toate sgomotele pădurii, ca să surprindă eventualii agresori şi să-mi evite săgeata otrăvită destinată, în mod indirect, să sporiască depozitul negustorului din Lima.

Odată cu venirea zorilor, ne hotărîrăm — aceasta spre a-i calma pe insistenţii noştri amici care se răspândiseră în pădurile învecinate spre a-şi petrece noaptea — să se sue în bărcile lor respective şi să defileze astfel, unii după alţii spre susul apei, fiecare urmând să primească câte un dar din parte-mi. Indienii cei supăraţi se arătară foarte încântaţi de ideea mea transmisă de Zeferim care-mi servea de interpret precum şi de famioasa distribuţie de oglinzi, coliere de perle şi alte fleacuri multicolore, obiecte de bâlciu ce obţinură un enorm succes. Rezultatul acestei împărţiri fu că ajungând la a patruzeci şi noua barcă văzui disperat apărându-mi ca prin minune în faţa ochilor cea de-a cinci zecea fără ca totuş să mai am ceva de oferit. Până şi aparatul de ras îmi dispăruse.

Pipăind buzunarul cămăşii mele kaki descoperii că ceasul se mai afla încă la locul lui; era spre norocul meu cât şi al celor patru fii ai pădurilor virgine cari lunecau surâzând spre mine. Impărţii ceasul frăţeşte. Unul luă capacele iar ceilalţi trei îşi împărţiră maşinăria şi rotiţele. Dealtfel prea puţin mă sinchiseam de oră deoarece poziţia soarelui la aceste latitudini, indică în mod suficient momentele din zi.

Dar problema aceasta nu însemna ca să suprindă eventualii agresori şi mam s'o rezolvăm. Cum puteam decide acel trib să pătrundă împreună cu noi în inima teritoriului inamicilor lor ereditari, Parintintinii? Marele vrăjitor al tribului care poseda — după spusele lui Anaconda — darul de a transmite boli la distanţă precum şi sorţi răi, rămânea cu totul neînduplecat faţă de argumentele noastre. Zeferim care — hotărît lucru — se pricepea de minune în afaceri, avu o idee genială: o carabină — arma mea — i se oferea marelui vrăjitor spre a trage asupra spiritelor rele.

Intocmai cum dai şofeurului un bacşiş atunci când îi ceri să te ducă cât mai repede la destinaţie, tot aşa, vrăjitorul, interesat de oferta mea se apucă să bea, în faţa tuturor războinicilor un soiu ciudat de lichid fermentat. Era intrarea în transă că reia urma consultarea spiritelor; această stare, soră cu beţia, îi permitea să emită oracole.

După ce sorbi toată băutura, vraciul cel hidos începu să se svârcolească pe pământ, în contursiuni epileptice, după care pronunţă un discurs ce-mi fu tradus pe loc de Zeferim:

— Norocul ne protejează. Omul alb e trimis de spiritele bune. El ne va ajuta să învingem duşmanul nostru, tribul Parintintin care ne-a masacrat atâtea familii. Spiritele ne ordonă să dăm ascultare omului alb. Supunându-ne lui vom omorî mulţi inamici şi vom dobîndi multe capete. Nenorocire vouă dacă nu-l veţi urma!

Carabina mea făcuse minuni.

CUM OBŢIN INDIENII TROFEELE MACABRE

Călăuziţi de avantgarda care explorase terenul în timpul nopţii, avansam unul câte unul şi dată fiind totala mea nepricepere în acest sport, care trebue executat fără cel mai mic sgomot, fui aşezat tocmai la coadă. Numai astfel, tropăitul ghetelor mele nu prezinta niciun pericol. Metoda de atac a Indienilor constă în a-şi lovi adversarul pe neaşteptate şi a evita lupta corp la corp sau încăerările — metoda pisicii care prinde o păsărică.

Deşi situaţia aceasta dădea impresia unui soiu de alianţă încheiată între mine şi Indienii Palmellas, nu mă simţiam totuş deloc la adăpost de pericolul unui atac trădător din partea acestor amici. Mă folosisem de această expediţie de Indieni spre a-mi satisface interesele mele personale şi a străbate râul spre a ajunge în cele din urmă la îmbucătura Amazonului cu râul Jacu.

Zeferim, Anaconda şi eu, rămăseserăm mai în urmă, ca nişte oameni înţelepţi, decişi să nu se amestecăm în luptă decât în momentul când un urlet al avantgardei avea să ne anunţe începutul atacului. Când mă repezii într'un suflet să străbat cele trei sute de metri pe sub arborii deşi ca să ajung la locul masacrului, reprezentaţia luase sfârşit. Inamicul, brusc surprins de un atac neprevăzut şi bine organizat, lăsase pe teren nu mai puţin de cincisprezece morţi şi răniţi. Invingătorii începeau acum să pună în practică îndeletnicirile lor oribile, adică să-şi însuşească toate capetele duşmanilor răpuşi. O Indiană gravidă horcăia de

moarte, întinsă pe pământ, o lovitură de lance aplicată în pântec lăsa să i se întrevadă cu prisosință, intestinele și o parte din carnea crudă a pruncului. Doi Indieni grăbiți să pună mai repede mâna pe capul nenorocitei, se înarmară cu o scoică mare, ascuțită, și-i tăiară gâtul fără mult vorbă. Vertebrele cervicale odată despărțite de ligamentele lor, capul se separă cu ușurință, târând după el o fâșie albicioasă formată de măduva spinării.

Mă obicinuisem cu un asemenea gen de spectacole, demn de o masă de disecție căci altminteri orice intervenție din parte-mi nu numai c'ar fi inutilă, ci mi-ar fi atras aceeaș soartă.

Toate cabanele fură fejuite cu amănunțime și, pe nisipul pieței centrale, văzui adunându-se tezaureie defuncților proprietari: sticle sparte, cutii ruginite de conserve, indicii de raporturi îndepărtate cu civilizația, diverse oale și câteva țesături grosolane care formau toată averea acestui popor nenorocit.

Corpurile decapitate fură depuse pe un rug de frunze de palmier spre a fi incinerate, în vreme ce păsările „umbu", corbii Tropicelor, străbăteau văzduhul în cârduri, furioase că flacările purificatoare le consumau un ospăț atât de suculent.

Puțin după aceea, ne întorceam la locul unde lăsaserăm luntrile și pe care fură îmbarcate capetele dobândite în luptă.

Soarele ilumina acum, cu razele-i clocotitoare, primul act al unei ceremonii destinate pregătirii oribilelor trofee ce urmau să ațâțe, cel puțin curiozitatea și interesul vizitatorilor unui muzeu din cine știe ce parte a lumii.

Răuși-voiu să pătrund, însfârșit, secretul acestor rituri misterioase?

PREPARAREA MUMIILOR

Pe malul nisipos al râului Ayani se aflau, așezate în cerc, șaptesprezece capete omenești. Războinicii, completamente goi, căutară mai multe pietre mari 'nainte de a începe operațiile. Capetele, culcate pe o parte, pe nisip, fură acoperite, unul după altul, cu frunze de palmieri și ciocănite cu bolovani pentru a zdrobi oasele. Prin orificiul gâtului, oasele și materiile cerebrale fură extrase, după care interiorul acelei „pungi" fu spălat și curățat cu multă minuțiozitate.

In urma acelui tratament, capetele devenirâ de nerecunoscut. Orificiile ochilor, urechilor, nasului și al gurii fură astupate cu ajutorul unor spini de bambus legați între ei cu niște mici nervure de liane. Fiecare cap, având aspectul unei mănuși de box, fu îndopat cu nisip cald și cenușa de jăratec.

Cu o răbdare indescriptibilă, Indienii umpleau acele „săculețe" cu nisip cald pe care-l aruncau, de îndată ce se răcea, îngroșat de grăsimea țesuturilor pielei. Un miros indefinit se degaja din acea bucătărie preparată cu grăsime topită și carne arsă în acelaș timp.

Sub influența căldurii, la câteva ore după aceea, capetele fură reduse la dimensiunea unei portocale mari, fiecare cap fu așezat apoi în câte o oală de pământ conținând scoarța pisată a unui copac a cărui origină mi-e necunoscută; preparatul acesta fusese pregătit mai dinainte de către vrăjitorul tribului care nu vroi, cu nici un preț să-mi desvălue origina plantei care — după presupunerile mele — face parte din familia scoarțelor argăsitoare din Europa.

Toate capetele, cu coamele lor lungi ce atârnau afară din oalele de pământ, fură depuse în fundul luntrelor

După vre-o sută de metri, Indianul meu, la rândul lui ridică și el lopata dar cum carabina mea era gata de atac, fie contra unor inamici ce s'ai fi apropiat, fie chiar contra lui în caz de trădare, misteriosul meu lopătar deveni mai laconic; întinzând mâna către stânga, îmi arătă periculul presupus: o licărire roșiatică, asemănătoare cu focul unei tabere. Puțin după aceea, două siluete precedate de un câine râios apărură pe mal, câinele urlându-ne „bun venit" printr'o serie de lătraturi furioase.

Două pălării cu bordura lată ne indicară că aveam de-aface cu doi străini.

— *Hello, boys!*

— *Where are you coming from?* urmat imediat de o tentație mai ușoară de înțeles:

— *Come and have some tea fellow!...*

Barca lor se înfrăți cu cele trei luntre ale noastre.

Frank Brightwell și Killian Bensousan, băeți zdraveni, cu alură sportivă, rași ca tot Anglo-Saxonul care se respectă, și purtând pe cap *feutre*-ul american, îmi povestiră că se întorceau la Manaos, după o expediție întreprinsă sub auspiciile unei universități de istorie naturală din Columbia. Noaptea ne-o petrecurăm în tabăra lor și, a doua zi de dimineață, soarele abia își făcuse apariția, când o salvă de carabină ne trezi brusc din somn. Zeferim într'una din bărci, cu carabina încă fumegândă, privea cu mutră aiurită spre susul apei.

— Senhor! que hijos da p....

— Porque Zeferim?

Acesta îmi explică cum cei doi vâslași ce ne însoțiau fugiseră luând cu ei și barca în care se găsiau: lada noastră cu provizii, două carabine încărcate și alte mărunțișuri și că, spre a ne dezarma, ne șterseseră și lopețile.

Cât despre mine, eram foarte mulțumit că scăpasem, însfârșit, de ultimii Indieni „Palmellas". La urma urmei, ei nu luaseră, afară de o carabină în plus, decât ceeace fusese convenit. Avuseseră totuș loialitatea de a ne lăsa cele patru capete mumificate.

Frank și Killian se arătau foarte captivați de relatările ce le făceam despre călătoria mea. Imi oferiră chiar un număr respectabil de dolari pentru capetele despre care le vorbisem.

IN PUTEREA ȘARPELUI COBRA

Toate animalele, toate insectele pe care le întâlnim în Europa, au aci proporții cu adevărat fantastice. Țânțarii sunt de mărimea viespei, iar racii de talia stacojilor.

— Vezi d-ta această pânză de paianjeni? mă întrebă Zeferim arătându-mi o plasă întinsă între liane. „Vrei să-l cunoști pe proprietarul ei?" adăugă el scuturând puțin pânza cu vârful unui baston.

Imediat un animal roșiatec, asemănător unui rac de mare, își luă avânt dintre liane și nu se opri decât în mijlocul plasei.

Nu-mi putui reține o mișcare de repulsie și desgust.

— Oh! îmi spuse Zeferim, paianjenul acesta nu-i periculos decât pentru păsările-muște.

— E de remarcat soliditatea și elasticitatea firelor, interveni Anaconda.

— Nu înțeleg însă pentru ce nu omorîți asemenea animale!...

— Pentrucă prind nu numai păsări ci și lilieci, acei vampiri ce se strecoară noaptea, pe când dormi, și-ți fac o inciziune tocmai pe vână, fără ca măcar să bagi de seamă, pentruca în urmă să-ți sugă sângele care niciodată nu-i de prisos în această țară de friguri și anemie.

A doua zi de dimineață, ne continuam drumul

Eram întovărășit de un șef Inambi care se 'ntorcea spre satul lui și care insista, din tot sufletul, să poposim câteva zile la el.

In vreme ce fluviul își continua cursul la o jumătate de leghe de noi, înfundându-se în pădure, noi trăgeam la mal, cu intenția de a vizita satul lui Inambi.

Mergeam cu picioarele ascunse în iarbă, la o sută de metri unul de altul, până la intrarea crângului de care ne apropiam.

Deodată bălăriile înalte se agitară, formând zig-zaguri repetate.

— Senhor! Cobra mare!

In clipa aceea, văzui, la cincizeci de metri de mine, un șarpe enorm ce dispăru din nou.

Anaconda luă securea și înaintă cu băgare de seamă. Securea Indienilor e un soiu de iatagan, foarte bine ascuțit și de care indigenii se servesc atunci când și-au lăsat arcurile deoparte.

Anaconda înainta mereu, lovind cu securea în dreapta și'n stânga.

Mă apropiasem de Zeferim care se afla la poalele unei movilițe. Suindu-mă pe ea, simții o ușurare remarcabilă, aflându-mă pe o bucată de pământ liber, neacoperit de acele bălării blestemate ce te împiedecă să vezi unde pui piciorul.

Dar abia făcusem doi pași pe movilă când văzui cum Indianul venea către noi alergând.

— Ce egoist sunt! îmi spuseiu eu. Când omul are cisme și se află la adăpost, își uită repede tovarășii.

Anaconda, apropiându-se de noi, îmi arătă trei cicatrice adânci la ceafă și pe gât.

Avusese senzația unui munte ce-i căzuse în spinare, în vreme ce colții îi se înfipseseră în carne; era prizonierul șarpelui cel mare, pe care-l văzusem acum câteva clipe. Cu mâna dreaptă ce-i rămăsese liberă, mânui securea, ciopârțind brâul ce-i strângea pieptul și-l înăbușia, în timp ce hidoasa reptilă îi șuera la urechi și în ceafă întocmai ca o pisică turbată. Anaconda lovise cu atâta energie încât monstrul, cu coloana vertebrală atinsă, dete imediat drumul pradei. Anaconda scăpase. Cu toată gravitatea rănei, șarpele încercase să-l urmărească, dar, după două-trei salturi, se văzu nevoit să renunțe.

(Sfârșitul în numărul viitor).

„Miss România 1932"

Am anunţat că şi anul acesta „Realitatea Ilustrată" va organiza concursul anual de frumuseţe, pentru alegerea „Miss României 1932".

Condiţiunile de participare sunt următoarele:

1) Candidatele trebue să aibe vârsta de cel puţin 16 ani şi cel mult 25.

2) Ele trebue să nu fie nici să nu fi fost căsătorite.

3) Să trăiască la părinţi sau din muncă cinstită.

4) Să nu fie artiste de teatru sau de cinema, şi să se bucure de o moralitate perfectă.

Se vor ţine concursuri regionale, în diferite centre ale ţării şi candidatele alese în aceste regiuni, se vor întruni apoi în Capitală, unde va fi aleasă dintre toate cea mai frumoasă, „Miss România".

Deoarece este probabil că datorită crizei tot mai acute, americanii să nu poată ţine în anul acesta concursul lor internaţional, din lipsa de mijloace materiale, noi vom acorda domnişoarei, care va fi proclamată „Miss România 1932", un premiu de 25.000 lei, rămânând ca în cazul când situaţia s'ar schimba, şi cei din Statele Unite, vor ţine totuş concursul internaţional, această „Miss Românie" a noastră, să plece în America.

In numărul viitor vom publica amănunte asupra concursului de frumuseţe.

Concursul nostru de perspicacitate Nr. 9

Problemele pe care le punem cititorilor noştri, sunt alese în aşa fel, în cât să fie nu numai atrăgătoare, dar cât mai variate cu putinţă.

De data aceasta, punem pe cititorii noştri în faţa următoarei probleme:

Popescu s'a înţeles cu Vasiliu, colegul lui de birou, ca acesta să vină la orele trei după amiază, să-l ia de-acasă la serviciu.

Vasiliu s'a ţinut de cuvânt. La orele trei ajuns în faţa casei în care locuia colegul său. Soarele canicular de plină vară scălda faţada imobilului. Ridicându-şi privirile la etajul III, — unde se afla camera amicului, — văzu că acesta plecase de-acasă.

După ce a recunoscut, Vasiliu, că Popescu nu era acasă?

Acest concurs este al 9-lea din seria de zece, pe care am început-o, cu numărul 243, al revistei noastre.

Cititorii sunt rugaţi să strângă bonurile şi să-şi însemne soluţiile trimiţându-le toate odată, după cel de-al zecelea concurs, care va fi în numărul 253, pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată", str. C. Mille 7, Buc. I, în plic închis, cu menţiunea „Pentru concursul de perspicacitate".

Lipsa unuia dintre bonuri, nu atrage după sine eliminarea, fiecare cititor participând cu atâtea şanse, câte probleme a deslegat.

Oferim premii de 10.000 de lei distribuite în felul următor.

Premiul I . . . . 5.000,— lei
Premiul II . . . . 2.000,— „
Premiul III . . . . 1.000,— „

Premiul IV—V câte un abonament pe un an la revista „Realitatea Ilustrată".

Premiul VI—VII un abonamnet pe sase luni la revista „Realitatea Ilustrată".

Premiul VIII—IX—X un abonament pe trei luni la revista „Realitatea Ilustrată".

Vor fi premiate soluţiile cele mai exacte, în ordine. Intre soluţii egal de de bune, hotărăsc sorţii.

Concursul de perspicacitate

Cupon No. 9

Suveranul în fruntea cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul" la Sinaia

Un premiu pentru cea mai frumoasă faptă

IN epoca noastră frământată, — în care viciul şi destrăbălarea sunt de multe ori încurajate indirect, — virtutea se poate asemăna cu o floare rară, care se naşte şi creşte sfioasă, printre bălăriile vieţii de toate zilele.

Bărbaţii s'au dispensat prin marele războiu, de atributul virtuţii, care a rămas apanagiul femeilor. Dar precum spuneam mai sus, virtutea feminină trece neobservată, ca un articol de modă din alte vremuri, sau ca o monedă ştearsă, fără valoare.

Şi cu toate acestea, câte acte de înaltă virtute nu observăm zilnic în jurul nostru? Femei care-şi dau sângele, pentru salvarea unui copil; sacrificiile unei fiice, pensalvarea mamei; martiriul unei surori pentru întreţinerea în şcoală a unui frate mai mic, sau pentru scăparea cuiva drag, de pe masa de operaţie.

Atâtea drame care trec neobservate în jurul nostru, ne îndeamnă să căutăm pe CORNELIA ROMANIEI, pe femeea care s'o putem recompensa cu 25.000 lei, pentru cea mai frumoasă faptă îndeplinită în cursul acestui an. Răsplata nu e mare; am fixat-o după timp şi posibilităţi.

Deaceea apelăm la toţi acei cari au aflat virtutea în jurul lor să ne-o comunice pentru ca noi s'o putem răsplăti:

1) Poate participa la acest premiu orice doamnă sau domnişoară din România, indiferent situaţia socială, naţionalitatea sau religia.

2) Premiul se acordă numai pentru cea mai frumoasă faptă care-a fost săvârşită în 1931.

3) Relatarea faptelor virtuoase, care se concureze la premiul de 25.000 lei, poate fi făcută de oricine, prin scrisoare adresată revistei noastre: str. C. Mille 7, Buc. I. Nu se iau în considerare scrisorile anonime. Toate relatările trebuie să poată fi dovedite cu martori.

4) Un juriu format din persoane de cea mai înaltă autoritate morală — şi ale căror nume îl vom publica la vreme — va cerceta toate relatările şi va hotărî fapta care merită să fie premiată.

Concursul rămâne deschis până la 15 Decembrie 1931.

Humor

Sus: IMBOGAȚITUL: — „Ei, nevestico, ăsta e tipul de mașină care ne convine. Chestia e, câte bucăți luăm?..."

LOGICA

Profesorul: — „Poți să-mi spui una din particularitățile apei?"

— „Da. Când ne spălăm, apa se înegrește".

CA ȘI CUM...

— Chelnerul cel nou dela cafenea nu-mi place deloc. Când am plecat aseară, s'a uitat la mine, de par'că nu i-aș fi plătit.

— Și tu ce-ai făcut?

— M'am uitat la el, ca și cum i-ași fi plătit...

— Mămico, ce diferență este între dreptul de vot al bărbaților și al femeilor?

— Spre exemplu, tăticu votează numai pentru Cameră și Senat, la secția respectivă, iar în casă n'are nici un vot...

PREZICATOAREA: — *„Șapte ani de-aci înainte vei suferi mizeria. Vei trăi în sărăcie".*

— „Șapte ani? Cam mult!... Insfârșit... Și după aceea?"

— „Tei vei obicinui cu ea".

REZON

— „Ce zici de Popescu? S'a căsătorit cu stenotypista lui".

— „Variație, dragă; până acum îi dicta el, acum dictează ea.

NOROC

— Am căzut eri de pe o scară de zece metri.

— Și nu te-ai lovit?

— Nu, căci eram pe prima treaptă.

— Vezi crocodilul ăsta? L'am împușcat în pyjama.

— Cum are și toaletă de noapte bestia asta?

— „Ascultă-mă domnule paznic, nu mai pot suporta muștele și țânțarii. Dacă nu-mi dați de urgență o perdea, mă mut"...

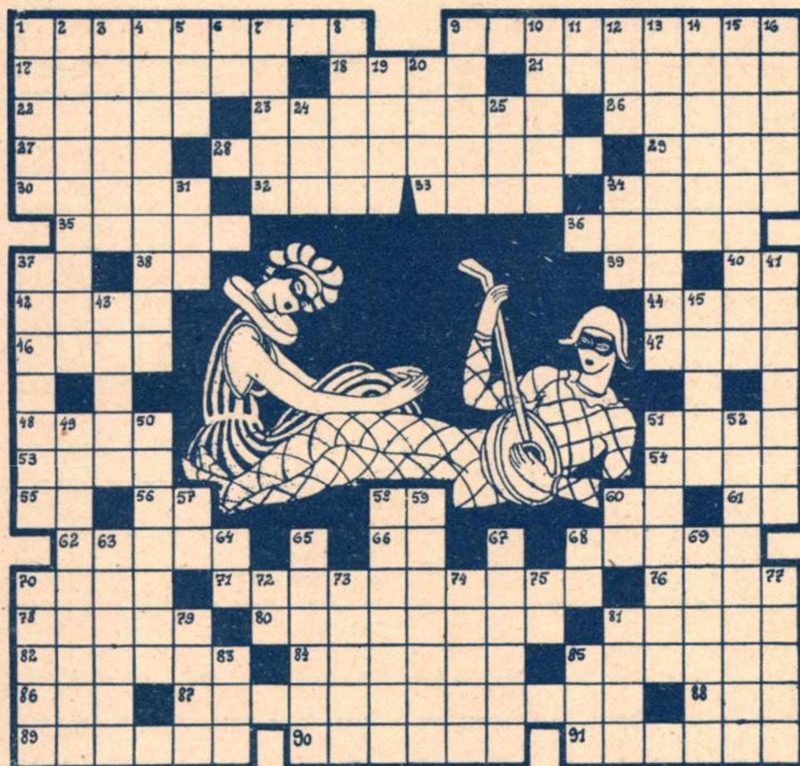

JOCURILE REALITĂȚII

Cuvinte încrucișate

„Bal mascat"

DELEANU I. TEODOR

ORIZONTAL : 1. Dans nobil la modă în secolele XVII și XVIII; 2. Dans spaniol ce se joacă în papuci de lemn; 17. Culori lăptoase; 18. Soțul Bethsabeei (Biblie); 21. Ardoare; 22. Dans francez; 23. Totalitatea coloanelor izolate, care împodobesc fațada unui monument, 26. Lac în Elveția; 27. Sloiu de ghiață plutitor; 28. Dans cerchez; 29. Idem; 30. Dans presupus sârbesc; 32. Instrumentul lui Apollo; 33. Regiment de ieniceri; 34. Mareșal francez (1524-1592); 35 Buchet măricel; 36. Porc; 38. Fiica lui Inakos; 39. Notă muzicală; 40. Pană; 42. Râu în Armenia (700 km.); 44. Mic fluviu în Franța (82 km.); 46. Plantă consacrată Venerei; 47. Existai; 48. Decret țarist; 51. Trag concluzia; 53. Joc de noroc; 54. Vechi locuitori ai Galiei; 55. Auxiliar; 56. Literă grecească; 60 Notă muzicală; 61. Altă notă muzicală; 62. Lopată de lemn pentru luatul și azvârlitul apei dintr'o corabie; 66. Substanță incandescentă la fierărie; 68. A pronunța; 70. Oraș în dep. Lot-et-Caronne (Fr.) 71. Stăncuță albastră (Ornit.); 76 Mezel de porc; 78. Băutură turcească; 80. Dansatoare într'un balet; 81. Aflăm; 82. Te bagă în **sperieți!;** 84. Dans spaniol foarte iute; 85. Putineiu de bătut lapte; 86. Casă de filme în Germania; 87. Cerurăți cu insistență; 88. Eudes (ort. rom.); 89. Religios musulman; 90. Dans țigănesc; 91. Așezământ de cultură.

VERTICAL : 1. Dans scoțian; 2. Moșteniri regale; 3. Vătămare; 4. Cercetător sau cunoscător al științei semnelor; 5. Prefix ce indică vieață; 6. 52 săptămâni; 7. Regat în Himalaia; 8. Zlătar; 9. Tip. Compozitor; 19. Dans adus din Boemia în Franța; 11. Campionul dansului; 12. Chelner 13. Transmisiune pe cale de succesiune; 14. A se minuna de un lucru; 15. Muz. Gamă care purcede după succesiunea naturală a tonurilor și a semitonilor; 16. Confidentul lui Fedru; 19. Ceartă mold.); 20. Lac în Lombardia; 24. Puii caprelor; 25. Acest (mold.); 31. Port în Finlanda; 34. Dacă nici acolo nu s'o dansa și nu s'o petrece!... 37. Dans războinic la Negri; 41. Dans românesc; 43. Slugă; 45. Constructor francez de instrumente muzicale (1752—1831); 49. Compozitoare de dansuri; 50. Dans spaniol, foarte însuflețit; 51. Dans unguresc; 52. General spartan, contemporan cu Temistocle; 57. Operă literară; 58. Partizanul unei asociații pentru susținerea împăraților Germaniei, asociație ce în secolele XII și XV era într'o veșnică luptă cu cellalt partid ce susținea pe Papi; 59. Călugăriță mai mare peste-o mânăstire; 60. Zeu chinez; 63. Cu un ochiu albastru și altul negru; 64. La pathefoane; 65. Zorit; 67. Parte a Asiei; 68. Auxiliar; 69. Dans american; 70. Localitate în România; 72. Fluviu în Asia (4.300 km.); 73. A încuviința o cheltuială; 74. Despot; 75. Conjuncție; 77. General musulman, cuceritorul Egiptului, m. în 663; 79. Înșelați amarnic (fig.); 81. Onomatopeea porcului; 83. Una din Cyclade; 85. Ședea.

Nouile noastre premii

Concursuri bilunare

Deslegările problemelor în numerele 250—251 se primesc timp de două săptămâni dela apariția primului număr, adică până Marți, orele 6 seara.

Tragerile vor fi bilunare.

De fiecare tragere se vor acorda următoarele premii, proporțional cu numărul jocurilor deslegate

PREMIUL I: 100 lei în numerar;

PREMIUL II-lea: Două aparate de radio cu galenă.

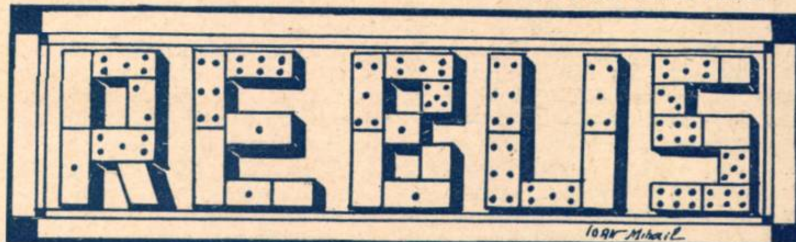
PREMIUL III-lea: 4 volume din operele literare renumite.

N. B. — Deslegările vor fi însoțite de cuponul respectiv, purtând mențiunea: pentru jocuri.

Fiecare categorie va avea șanse egale în categoriile inferioare.

Domino și zaruri

de **Ioan Mihail**-Tulcea

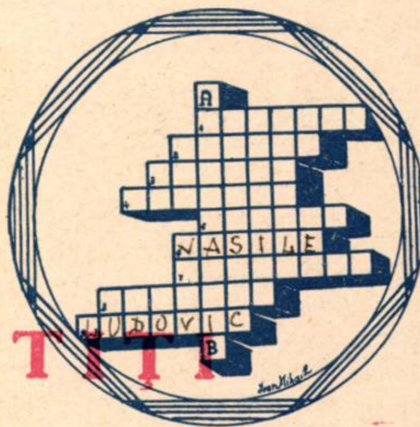

Găsiți cheia și veți afla un cunoscut citat latinesc, care se potrivește de minune, pentru revista „Rebus".

Explicații : Adunând punctele din fiecare grupă, obțineți o cifră, corespunzătoare unei litere din alfabet.

In fiecare literă din figură sunt câte două grupe de puncte, deci veți avea două litere. In total 10, tocmai numărul de litere al citatului.

Jocul supranumelor

Se dau următoarele supranume . 1) Pliniu al Germaniei. 2) Făcătorul de regi. 3) Cel mai învățat dintre Romani. 4) Magnificul. 5) Cavalerul fără frică și fără pată. 6) Bulgaroctonul. 7) Atena Italiei. 8) Părintele istoriei. 9) Regele Soare.

Se vor căuta acei cărora le-au fost atribuite aceste supranume și așezându-i în figura de mai sus se va afla dela A-B numele aceluia ce a fost supranumit : **Eroul celor două lumi.**

IOAN D. MIHAIL

Cupon pentru jocuri

No. 251

Numele și pronumele ....

....

Adresa ....

„REALITATEA ILUSTRATĂ. — *Director* Nic. Constantin.
Redacția și Administrația: Str. Const. Mille 7—9—11. Telefon 359 99.
Prețul abonamentelor: *Un an lei 450; 6 luni lei 230; 3 luni lei 120. Pentru străinătate lei 600 anual.*

TERORISTUL

LANDOUL marelui duce Serghei Alexandrovici, guvernatorului Moscovei, iese pe poarta Cremlinului în după-amiaza rece a zilei a șaptesprezecea din Februar. Soția lui, Elisabeta Feodorovna e într'o sală a Kremlinului unde supraveghează lucrul pentru Crucea Roșie a războiului ruso-japonez. Aude o bubuitură neașteptată în stradă și se cutremură odată cu zidurile și geamurile. Dă fuga în capul gol... Ce mai rămăsese din marele-duce? O uniformă sfârtecată, risipită între așchiile trăsurii, pâslă sângerândă și ciosvârte de cai. In palatul guvernatorului, soția firavă veghează zi și noapte la căpătâiul cadavrului, care nu-și pierduse înfățișarea de buldog, dar care, fărâmițat și fără sânge, se potolise. A cincea zi cere comandantului garnizoanei s'o ducă la Taganca, închisoarea ucigașului. In celulă, un tânăr cu păr sbârlit, vestminte sfâșiate și vânătăi pe mâini și fața subțiată semnele morții care-l pândește. E aplecat la o masă de brad și scrie. N'a ridicat ochii când a scârțâit și s'a mișcat în balamale ușa de fier. Dar când auzul îi e mângâiat de plânsul unui glas de femee, pe care nu-l aștepta nici presimțise, ridică ochii. In ei sclipesc deodată două vârfuri de pumnale. Fulgerarea lor se stinge însă într'o noapte neagră, de absență deplină.

— Dece mi l-ai omorît? plânge femeia'n negru, frângându-și mâinile.

Cine e muerea asta care se vaetă? Cum, se află totuș cineva pe lume, care să plângă pe urma unui Serghei Alexandrovici? De necrezut! Tânărul se ridică greu de la locul lui și tușește. E o răgușală veche.

— Ești sora lui Serghei Alexandrovici, poate... Păcat.

Tace privind în jos. Apoi deodată răgușit și violent:

— Nu se putea altfel!

— Nu sunt sora ci soția lui. Ți-ai încărcat cugetul cu moarte de om, săracul de tine. Și se opri din plâns, potolită că se află în celulă, lângă asasinul bărbatului ei.

Tânărul ar fi voit să spună că Serghei Alexandrovici era fiară, nu om. Dar înghite un nod și privește încruntat la hârtiile depe masă. Ce vrea femeia asta dela el? Tace și așteaptă ca femeia'n negru să plece. Femeia 'n negru nu pleacă. S'a apropiat blândă și a pus mâna pe umărul lui. Innăbușindu-și un hohot de plâns, care a cutremurat totuș trupu-i uscat, șoptește cu durere uimită:

— Dece l-ai omorît?

— Ce să-ți răspund? Se sbătu scurt, în el, asasinul. Nu ne vom înțelege niciodată. Și nici n'am timp... Trebue să isprăvesc de scris hârtiile astea — spovedania mea, am explicat aci și concepția noastră... a mea, de mântuire a Rusiei. Știu bine că nu vor ajunge în mâinile tovarășilor, paginile mele. Dacă te interesează cere-le... *după* — de la cancelaria închisorii. *(Violent, deodată:)* Când vei ieși de-aci, spune-le că mă voi împotrivi din toate puterile să fiu spânzurat, ca un tâlhar de drumul mare. Vreau să fiu împușcat. Sunt licențiat al facultății de drept din Harcov. *(Rușinos dar rugător și umilit:)* Spune-le să-mi facă acest hatîr... *(Demn, orgolios și aproape poruncitor :)* Mi se cuvine să fiu împuscat.

— Dece l-ai omorât? zise din nou femeia îndoliată, privind cu milă la chipul halucinat al tânărului.

Asasinul prinse nuanța de bunătate. Se reținu să nu plângă deodată și zise aspru și apăsat:

— Pentru mântuirea Rusiei.

Glasul femeii era plin de lacrimi când, greu, abea grăi:

— Ai omorît un om. Nu-ți pare rău măcar acum, după ce l-ai ucis?

— Dacă mâine aș fi liber și tot Serghei Alexandrovici ar fi guvernatorul Moscovei, l-aș mai omorî odată.

Elisabeta Feodorovna nu se speriă. Șopti doar, ștergându-și lacrimile, cu ușoară tremurare 'n glas, simțirea ei cu neputință de ascuns:

— Caliaiev, *tovarășe* Caliaiev, poate că te-ai înșelat. Nimeni nu-ți poate ghici sufletul; ești sigur că tu poți citi pe-al altora, ca să-ți iei dreptul să-i ucizi? Omori un câine, nu un om și ți-ai încărcat sufletul pentru vecinicie.

Să fi fost Serghei Alexandrovici mai puțin decât un câine?

Tace. Apoi:

— Am veghiat patru zile și nopți la căpătâiul mortului, te-am blestemat, te-am osândit și nicio moarte pentru tine nu mi s'ar fi părut prea crudă. Din furia de la început am trecut pe'ncetul la altă înțelegere. Mi s'a făcut milă de tine, de sufletul tău rătăcit și am venit să-ți spun că eu, Elisabeta Feodorovna, soția celui ucis, ca și duhul mortului pentru care mă rog, te-am iertat. Dacă aș ști că-ți pare rău de fapta cumplită, că ieși din nebunie și te 'ntorci la credința'n Dumnezeu, închinându-te și tu la Iisusul maicei tale, care plânge sub icoane, m'aș duce la Petersburg la sora mea, soția Țarului, le-aș cădea amândorura în genunchi și n'aș avea pace până n'ai fi iertat de tot.

Asasinul aruncă femeii, pieziș, o căutătură de ură și râse. Apoi scurt, cu respirația grăbită:

— Nu umbla după grația tiranilor... *(tăcu — apoi adăogă de par'că vorbia altcineva cu alt glas:)...* precum n'am umblat după crimă. Mai sunt și alții, mai sângeroși ca Serghei Alexandrovici și care strâng Rusia de gât. Sunt alții mai slabi dar mai numeroși, cari fac la fel. *(Răcnet răgușit:) TOȚI TREBUE ASASINAȚI. (Ostenit de parcă ar fi fugit, gâfâind:)* Moartea guvernatorului a fost partea întâi. Și acum trebue să vie partea doua: moartea mea. *Țarul e dator să mă 'mpuște.* Fiecare din noi suntem datori cu viața; pentru mântuirea Rusiei. E rândul meu. Aștept.

In noaptea care a urmat înmormântării solemne și pompoase a marelui-duce, Elisabeta Feodorovna a plecat la Petersburg. In vagonul păzit militărește a ațipit abia spre ziuă și a trăit un vis de o limpezime atât de crudă, că părea mai aevea decât viața. Se făcea că era zi de Paști și ea, marea-ducesă, la brațul teroristului Caliaiev ieșea din catedrala Adormirii, prin mulțimea care le deschisese cărare și care-i aclama frenetic. Marea-ducesă în alb și tânărul atentator, acum guvernator și mareduce, în costum negru de ceremonie. Se știa că el ucisese pe Serghei Alexandrovici, care scârbise și coplesise Moscova cu pântecele-i colosal, făcând din cartofórie, beție și desfrâu, jocuri de întrecere.

Serghei Alexandrovici deși pururi lăudat de funcționarii superiori și ofițeri pentru muncile hazlii la care punea pe țărani și pentru felul în care-și bătea joc, la solemnități, de „intelectuali" — era lăudat cu silă din lașitate. Tânărul Caliaiev era un erou, un Arhanghel, căci în afară de el nimeni nu avusese un suflet atât de cutezător, încât să birue scârba de-a strivi un astfel de monstru. Elisabeta Feodorovna pleca din biserică la bratul lui Caliaiev, nu numai din cerința rangului care o silia, dar și din propria-i simțire. Era atât de fericită, că nici nu cuteza să se destăinuiască, spre a nu fi disprețuită de Caliaiev, care dăduse lumii o pildă atât de uimitoare de vitejie și aristocratică stăpânire de sine. Caliaiev era și el fericit de ea? Sau purtând-o la braț își urma numai drumul abnegației supreme? O va ierta vreodată că a putut fi atâta vreme soția lui Serghei Alexandrovici, pe care îl crezuse mare-duce și ca o nesocotită îl iubise din toată inima? Noroc că farsa a luat sfârșit și Caliaiev, atât de tânăr, de frumos și de mândru (deși cu privirile istovite) trece cu ea la braț în aclamațiile mulțimii, prin această lumină de primăvară. Și spre a se încredința deplin că nicio halucinație mincinoasă, nicio catastrofă nu mai e cu putință, în fața catedralei aștepta landoul de gală al palatului guvernamental, iar pe capră, în livrea, ținând bine hățurile armăsarilor negri, „marele-duce" Serghei Alexandrovici, cu privirea lui beată și desgustată, scursă pe coada ochilor. Elisabeta Feodorovna pusese un picior pe scară, cu o mână rezemându-se de portiera deschisă, cu cealaltă sprijinită de Caliaiev care se înclina politicos — și a auzit atunci *(numai ea)* cuvintele rostite furios de Serghei Alexandrovici, privind drept înainte, aproape fără a clinti buzele:

— Nici nu mă mir!... Ce altceva poate dărui o prințesă unui erou decât *son âme ebouriffée?...*

Noroc că vizitiul și-a dat cel puțin seama că trebue, pentru acea noțiune, să vorbească franțuzește... Admirabila prezență a marelui duce Caliaiev!... In fața Elisabetei Feodorovna singură, vizitiul Serghei Alexandrovici ar fi zis — ca de obicei — *son âme ebouriffée* pe rusește. Și recunoscătoare, în landou, marea-ducesă strânse fericită, cu ochii închiși cu sufletul în extaz, mâna tânărului asasin.

Din acest vis îngrozitor a deșteptat-o oprirea bruscă a trenului, într'o stație neînsemnată.

La Petresburg Elisabeta Feodorovna a plâns în tăcere și n'a avut curajul să rostească niciun cuvânt. Țarul și Țarina au îmbrățișat-o cu dragoste plină de teama întâmplărilor care, după războiul ruso-japonez, frământau marea Rusie cu tot subsolul minat. Marea-ducesă își da acum seama că mila pentru ucigașul soțului era *altceva*. Iubire? Nu. Cum ar fi putut iubi un descreerat odios?

Dar acel om care mergea la jertfă din voia lui întreagă, i-a amintit de Iisus. Un om se ducea la spânzurătoare ca Fiul Domnului spre Cruce. Tot sufletul ei năzuia spre acel sfânt, pe care-l înțelegea, care-o coplešia cu forța și sublima lui îndârjire. Marea-ducesă n'a avut curajul să se destăinuiască nici bătrânului și blândului Pitirim, duhovnicul Curții. Baronului Frederic i-a spus însă, că din întâmplare, că nu poate suferi ideia morții ucigașului. Soțul ei a pierit. Nimeni nu i-l mai poate dărui. Incă o moarte — și atât de oribilă — din pricina morții lui, nu, nu mai poate suporta. Să fie trimis undeva, surghinuit și închis pe viață Caliaiev, dar ucis nu, asta nu!... Ministrul Palatului a vorbit Țarului, arătându-i că Autocratul din voia lui Dumnezeu n'are nici un interes să îndreptățească, prin cruzime, mișcarea teroristă. Un act de iertare din partea lui Nicolae II — deși Caliaiev respinge dinainte orice grațiere și cere să fie împușcat numai decât — ar dezarma multe energii și decongestiona multe capete.

Când Elisabeta Feodorovna s'a înapoiat la Moscova hotărîtă să 'ntemeieze schimnicia maicilor „Marta și Maria" a aflat că teroristul Caliaiev fusese mutat în fortăreața Schlüsselburg; el trimisese o scrisoare comandantului fortăreței desmințind că ar fi înaintat Țarului (precum se zvonise) prin marea ducesă Elisabeta Feodorovna, care l-a văzut în închisoarea Taganca, o cerere de grațiere. Osândit la moarte, în ziua de 4 Aprilie de Curtea Marțială, criminalul cere să fie executat. I s'a anunțat că s'a respins cererea de a fi împușcat și la 24 Mai, în curtea fortăreței, va fi spânzurat. Caliaiev a văzut dela fereastra celulei, ridicat în vârful picioarelor, cum i se făcea spânzurătoarea, iar noaptea a prins și mai limpede în auzul halucinat, ciocanul care bătuse peste zi piroanele 'n stâlpi. In aju-

nul execuţiei, spre miezul nopţii, Caliaiev a fost vizitat de locotenentul Feodorov, procurorul Curţii Marţiale.

— Caliaiev (a grăit întunecat procurorul, oprit lângă uşă, indignat că asasinul rămăsese 'ntins pe patul de scânduri) Caliaiev, înainte de-a afla pentru ce am venit, ţi-ar fi stat frumos să te ridici. Am venit ca prieten ţi-am fost prieten, am fost colegi de universitate...

Caliaiev ai cărui obraji ardeau, râse lung ca un beţiv, ridică un picior, lovind, ca să-şi stâmpere hazul, scândura cu călcâiul:

— Hahaha!... Prieteni! Colegi!... Hahaha!...

Apoi tăcu sinistru. Măsură c'o privire cruntă, precisă, uniforma strălucitoare a ofiţerului, de la epoleţi la pinteni şi întorcând capul închise ochii. Respiră adânc şi rămase neclintit.

— Caliaiev, trebue să te scuturi de nebunia ta. Mai sunt câteva ceasuri. Fă-mi cererea, nu în scris, numai verbal că rogi pe Ţar să te ierte şi-ţi pare rău de ce-ai făcut — şi-ţi dau cuvântul meu de ofiţer şi prieten că-ţi scap viaţa.

Asasinul care părea că n'aude nici un cuvânt şi nu simte niciuna din vibraţiile glasului emoţionat al fostului camarad de şcoală, deschise gura, sorbi cu zgomot din zgârciuri şi trimise cu o mişcare violentă, înainte şi înapoia grumajilor, o flegmă cu scuipat sanghinolent în perete, câţiva centimetri peste capul ofiţerului. Apoi ridicând un picior se scremu greu şi dureros, dar fără rezultat. Inălţându-se şi căscând ochii mari, ca două răni negre, pornite să-i cuprindă şi mistue toată faţa, se scuză:

— N'am mâncat de două zile... Aş fi dat un răspuns complet Majestăţii Sale Ţarului Nicolae al II-lea. Du-te Feodorov şi te culcă. Ce te privesc pe tine toate murdăriile astea?

La ironia asasinului, ofiţerul se temu că ar putea să se răsbune pe un nebun, care peste câteva ore urma să fie spânzurat. Şi cum să se mai răzbune: să-l înjure ? să-l scuipe ? să-i tragă o pereche de palme? Intoarse brusc spatele şi ieşi din celulă. Uşa nu fu încuiată. In locul ofiţerului intră preotul închisorii, un moş cu mâini şi picioare groase, de la ţară, cu ochi albaştri, plini de nevinovăţie travestit cu sutană şi potcap. Anarhistul luă în braţe de la uşă pe moşneag şi după ce-l sărută pe amândoi obrajii, îl împinse binişor înapoi, afară. Preotul se'mpotrivea. Caliaiev îi şopti:

— Adio, taică părinte, şi nu-ţi face inimă rea. Mie nu-mi trebue Dumnezeul Ţarilor şi închisorilor. Duhul Sfânt a sburat de mult din biserici; El e în ateliere şi pe ogoare şi va fi cu mine, pe spânzurătoare.

Până'n revărsatul zorilor Caliaiev a stat pe marginea patului de scânduri cu ochii mari, ţintă asupra uşii. Mai aştepta pe cineva. Nu pe Idanov, avocatul socialist, care se preumbla afară, prin faţa santinelelor fortăreţii, adăstând zadarnic încuviinţarea de-a vedea pe osândit înainte de execuţie. Nici pe maica lui, îngenunchiată singură în faţa icoanei Maicii Domnului într'un schit din marginea Moscovei, tremurând o lumânărică şi abia mai putând să plângă. Caliaiev era încredinţat că marea-ducesă Elisabeta Feodorovna se va ivi în ceasul din urmă în celulă, să-l vadă mergând la moarte.

In zori de zi osânditul a fost scos în curtea fortăreţii. Ofiţerii şi funcţionarii superiori care chefuiseră toată noaptea s'au înghesuit la fereastră să privească supliciul. După ce s'a pus laţul de gâtul asasinului, călăul a dat scaunului cu piciorul. Gâtuitul s'a sbătut odată şi s'a pomenit cu picioarele de podea, horcăind. Nu era bine... Se greşise frânghia cu doi coţi mai lungă. Asasinul trebuia spânzurat a doua oară. Călăul i-a scos laţul, lărgind ochiul, a scurtat frânghia şi l-a spânzurat încă odată. Caliaiev s'a sbătut în laţ numai de cinci ori. Pe urmă a rămas locului strâmbându-se cu limbă moale şi ochi holbaţi spre fereastra chefliilor. Unul câte unul, privitorii s'au retras pe'ncetul pe scaunele lor, desgustaţi, în jurul mesei ude, cu capul greu în mâini, galbeni ca nişte osândiţi.

F. ADERCA

Joc şi cântec românesc

Societatea culturală „Joc şi cântec românesc" de sub preşedinţia doamnei Elisa Mândrescu şi-a început activitatea pentru stagiunea de lucru 1931-32.

Fotografia noastră reprezintă pe membrii executanţi ai societăţii.

MUZICA lui BEETHOVEN în PICTURĂ

Sus: *O bizară grupare alegorică, reprezentând o formă omenească, în mare parte estompată de neguri, urmată de un cal fără călăreţ şi de un sclav. Pictură inspirată de „Eroica" lui Beethoven.*

EXISTA între diferitele ramuri ale artei puternice şi numeroase corelaţii, astfel că nu rari au fost pictorii cari au căutat să interpreteze pe pânză visele poeţilor şi ale muzicanţilor.

In opera artistului José Segrelles găsim cea mai recentă şi mai originală realizare picturală a compoziţiilor lui Beethoven.

Bizara grupare alegorică reprezentând o formă omenească, în mare parte estompată de neguri, urmată de un cal fără călăreţ şi de un sclav încovoiat sub greutatea unui sicriu, e inspirată de simfonia a III-a, întitulată „Eroica". Pe o placă de bronz, într'un colţ al tabloului, artistul a gravat următoarele cuvinte:

„Mărire vanitate, ambiţie, putere, iubire, totul se destramă, singură amintirea mai rămâne să ne arate drumul parcurs de erou".

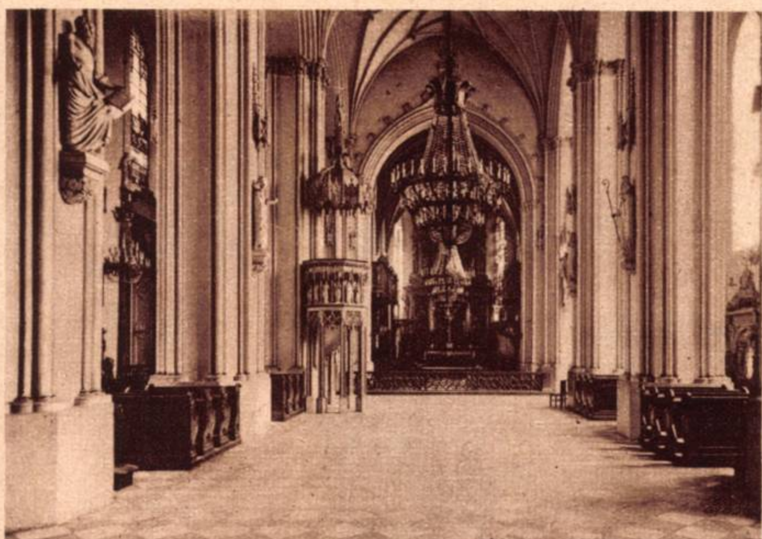
Interesant de notat e faptul că această simfonie a fost dedicată la început lui Bonaparte şi că democratul muzicant i-a schimbat în urmă titlul, eroul său devenind împărat.

„Sonata lunii" e închinată încântătoarei contese Giulia Guicciardi marea iubire a lui Beethoven, la care s'a văzut în cele din urmă silit să renunţe din cauza infirmităţii sale.

Interpretarea picturală a acestei compoziţii e o formă femeească, vaporoasă închegare a razelor, cu care astrul nocturn inundă peisagiul.

In stânga paginei: *Pictură inspirată de sonata „Patetica"*; Jos: *cum vede pictorul „Sonata Lunii".*

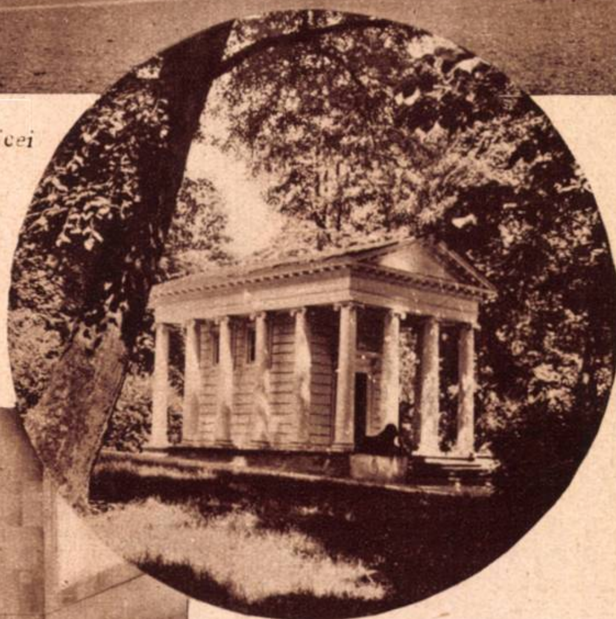

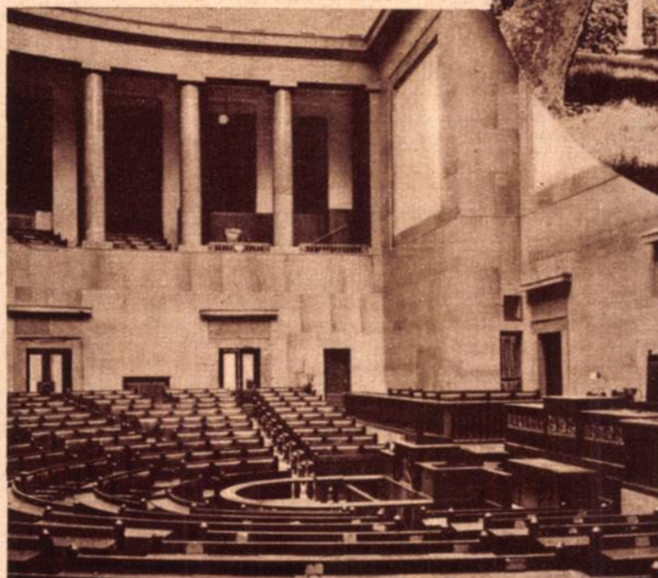

Palatul Belvedere, reşedinţa preşedintelui republicei

VARSOVIA

Pavilion în castelul palatului Belvedere

Parlamentul polon

REGATUL polon fondat în secolul al XII-lea, cunoaşte o considerabilă strălucire sub Sigismund şi Sobiesky şi atinge apogeul în secolul al XVII-lea. In 1772, prin conferinţa dela Bar, Polonia e împărţită între Rusia, Austria şi Prusia. De atunci şi până la finele războiului mondial, când Polonia îşi recapătă libertatea, nesfârşite încercări de eliberare din partea polonezilor, transformă această ţară într'un vast teatru de sângeroase revoluţii.

Insurecţia polonă din 1830, — reprimată în mod barbar de ruşi, — aduce prin declaraţia generalului francez Sebastiany, pentru prima dată în faţa Europei, numele oraşului Varşovia, centrul patriotic polonez, unde se desfăşurau scene de un tragism sfâşietor.

Cuvintele laconice ale generalului:

— „Ordinea domneşte la Varşovia", au ridicat în mod magic, în parlamentul francez, vălul sinistru ce acoperia cadavrele eroilor căzuţi în slujba idealului libertăţii.

La Varşovia domnia într'adevăr un fel de linişte, mai mult însă o tăcere lugubră de morminte proaspete. De atunci, capitala a devenit un simbol, cetatea patrioţilor polonezi, a tuturor acelora cari nu-şi puteau înfrânge mândria, trăind sub lanţurile apăsătoare ale dominaţiei străine.

Fiecare colţ de stradă, piaţetă sau clădire veche, îşi are aci istoria ei sângeroasă. Fiecare piatră din acest oraş, e înfiptă în ţărână, udată abundent de sângele cald şi generos al liberatorilor. Şi atingând cu piciorul caldarâmul, ecoul ce-l trezeşte mersul în uliţi, rechiamă par'că din colbul anilor, figurile atâtor necunoscuţi eroi, anonimi ca nume, vecinici însă în amintirea acelora cari au simţit mândria şi demnitatea cetăţeanului liber.

De polonezi ne leagă pe lângă tratatele existente, nenumărate reminiscenţe istorice.

SMARA

Secretul siluetei

Jos: *Eleanor Boardman*

Jos : *Marion Davies*

Greta Garbo

RECENTE statistici medicale au stabilit că moda de până acum, care interzicea rotunjimile, făcând femeile să semene unor creioane, a sporit considerabil numărul bolnavelor în sanatorii.

Cura de slăbire provoacă turburări nervoase şi anemii; s'a pornit atunci o campanie împotriva primejdioasei mode, campanie care a avut de rezultat reapariţia formelor şi a gropiţelor.

Marile vedete au rămas însă subţiri, bucurându-se totuş de o sănătate perfectă. Cum fac oare acest lucru ?

„Femeea trebue să-şi afle greutatea normală şi să se silească apoi a rămânea la cifra găsită" ne spune *Joan Crawford,* care a rezolvat această problemă în modul următor:

„Cântăresc 58 de kgr." spune ea. „Când turnez, pierd totdeauna şase kgr. pe care apoi le recâştig. Nu e nevoe să urmez vreo dietă rigidă care de altfel, trebue făcută sub observaţia medicului. In epoca debutului meu la Hollywood, aveam 62 kgr. Am fost sfătuită să slăbesc puţin. Am încercat mai întâi o dietă, pe care am urmat-o cu fidelitate, dar zadarnic. Am început atunci să dansez — pe atunci era la modă Charleston-ul, — dar am observat curând că dansul în loc să mă subţieze, îmi forma la picioare muşchi, de cari nu te poţi descotorosi uşor. Am renunţat atunci la dans, procedând la o regulare a hranei: rezultatele au fost admirabile".

„Dimineaţa mă scol la şase şi jumătate şi beau un pahar mare de apă caldă. Inainte de a pleca la studio, iau o ceaşcă de ceai sau cafea. La prânz, dacă timpul e rece, mănânc legume calde, iar dacă e cald, iau verdeţuri şi fructe sau brânză. In cursul după amiezii, beau un pahar de zeamă de fructe, ori mănânc un măr

John Barrymore e acum cu totul alt om: copilul şi drăgălaşa lui soţie i-au cizelat mult caracterul. Vechiul John care lua totul în râs şi-i plăcea să declare că nu lucrează decât pentru bani, e astăzi un adevărat îndrăgostit de meseria sa. Rivalitatea dintre el şi fratele său Lionel a dispărut. Se aude că ambii vor turna în curând un film pentru M. G. M. întitulat „Arsène Lupin".

* * *

Douglas Fairbanks realizează acum un ciclu de filme, ale căror acţiuni se petrec în diverse puncte ale globului. Primul, — care e gata, — a fost luat în India, iar următorul va fi turnat în America de Sud, în partea inferioară a Amazonului. Regia acestor filme o are Victor Flemming. Trupa va pleca în luna Decembrie. Ne îndoim că Mary Pickford, care urăşte aeroplanele, îl va însoţi în această călătorie pe soţul ei.

JAMES GRAY

Joan Crawford

Irène Rich

sau o portocală; seara, consum tot ce se cuprinde în menu, până la îngheţată, dar evit pâinea şi cartofii. Când nu turnez, fac băi de soare sau înnot".

Iată acum ce face *Norma Shearer*, spre a-şi păstra linia:

Imediat ce se scoală face gimnastică suedeză, apoi bea un pahar cu apă rece în care a stors o lămâie şi-şi ia gustarea în pat. La prânz şi seara mănâncă egal cu toată lumea.

— „Dacă găsiţi că vă îngrăşaţi" spune ea, „umblaţi, faceţi exerciţii fizice, dar nu recurgeţi la dietă, care distruge organismul".

O alta care nu se teme să mănânce bine, e *Frances Starr* care consacră o mare parte din orele sale libere, tennisului.

Ann Harding, a cărei greutate n'a mai variat de zece ani, practică înnotul, tennisul şi călăritul.

Marlene Dietrich, ale cărei picioare sunt admirate de întregul Hollywood, ne spune că greutatea ei e regulată de somn. Părerea sa e că nu hrana îngraşă, ci somnul. Această vedetă nu doarme niciodată mai mult de şase ore pe noapte.

Eleanor Boardman se mulţumeşte cu o singură masă pe zi. La prânz mănâncă doar un măr, spre a-şi înşela foamea.

Ruth Chaterton înnoată.

Greta Garbo, a cărei siluetă e atât de minunată, urmează un regim foarte sever, mai cu seamă când turnează. Nu ia atunci decât ceai, fructe şi verdeţuri.

Dar seara, la ea, mai cu seamă când are invitaţi, mănâncă bine: hors d'oeuvres picante, supă, numeroase legume şi friptură de curcan. Ca desert, preferă îngheţata.

Marion Davies înnoată, călăreşte şi joacă polo. Toate aceste sporturi îi dau o poftă de mâncare formidabilă, ceeace n'o împiedică însă, să-şi păstreze liniile şi graţia.

In rezumat, doamnelor, dacă vreţi să vă menţineţi silueta, fără a vă îmbolnăvi, mâncaţi bine, dar nu dormiţi mult şi faceţi exerciţii; mai cu seamă nu evitaţi mersul pe jos.

REALITATEA
ilustrata

(Foto Berman)

SACAGIUL (Aspect din Balcic)

Atelierele „ADEVERUL" S.

REALITATEA ilustrată

ANUL V. — No. 252

26 NOEMBRIE 1931

Principele Wilhelm al Suediei și Regele Carol II la inaugurarea nouei șosele București-Ploești.

Prețul 10 Lei

(Foto Berman)

Societatea corală „Carmen"

Societatea corală „Carmen" fondată de compozitorul D. G. Kiriac, — care a condus-o până la moartea lui, — se afirmă din ce în ce ca un puternic element de propagandă națională.

Grație acestei injghebări artistice, cântul românesc a răsunat victorios, pe scenele marilor săli de audiții din principalele capitale.

După marile succese repurtate în străinătate și în țară, societatea „Carmen" va activa intens și în această stagiune.

In fotografia de mai jos, membrii și comitetul societății, iar în stânga, fondatorul ei, răposatul maestru D. G. Kiriac.

„Carmen" face cinste României.

Cum se montează o revistă

GENUL revistei de mare spectacol tinde să ia locul teatrelor de comedii, prin fastul, diversitatea şi ineditul pe care-l prezintă.

Publicul de azi îşi manifestă o vădită preferinţă pentru acest gen de teatru, care oglindeşte întrucâtva starea generală sufletească, nesăţioasă de noutăţi, inedit, senzaţional, sub orice formă.

Decorul impresionant, trecând prin întreaga gamă de linii, dela cele geometrice, sobre, şi până la cele mai complicate, fanteziste evocări artistice, de terase parcuri, instrumente muzicale gigantice, care se transformă sub interferenţa luminei colorate a proectoarelor, care dispar misterios pe turnante, ajutate de aparaturi mecanice complicate, este primul punct pe care se opreşte ochiul spectatorului, creând atmosfera de feerie, de vis, sau fascinaţie.

Acţiunea revistei, corurile, solurile de instrumente, dansurile exotice sau nude, nu sunt decât complectări de decor. Imaginaţia artiştilor creatori de costume, utilizând paietele, aurul, argintul, sclipirea bijuteriilor, delicateţea mătăsurilor şi a voalurilor, ondularea penelor, ca simple obiecte de fascinaţie, evocă mirajuri, aevea ca în grădinile vrăjite ale lui Klingsor.

Aţi văzut vre-odată cum se pregăteşte o revistă ?

Să vă introducem în tainele Olimpului.

Graţie unui amic am avut ocazia să văd la «Folies Bergeres» în repetiţie pe comicul Randall, pe negrul Benga, pe Anny Hall, căpetenia echipei «Jackson-girls», pe Hermitte, dirijorul orchestrei, stele şi vedete, figuranţi şi figurante...

Uimit, am rămas cu ochii aţintiţi asupra scenei şi culiselor. Mă aşteptasem la un eşafodaj cu mult mai vast decât chiar renumitul platou al teatrului dela Châtelet. Mă întrebam cum de încap aci două până la trei sute de persoane, pe scena ce mi se întindea înaintea ochilor. Trebue să fii un adevărat geniu al organizării spre a realiza astfel de minuni.

E ora zece dimineaţa. Repetiţia a început

dela opt. Dansatoare în costume sumare, vedete şi semi-vedete ceva mai îmbrăcate, au în marea majoritate un aer plictisit; s'au sculat prea de dimineaţă. Dar curând un spirit de al lui Randall, gluma unuia din maşinişti, o înjurătură mai originală, face să apară surâsurile.

— «How do you like that? (Cum îţi place?)»
— «Guni Mori, hai?»
— «Mucho!
— «Spassiba»
— «Tell me Phyllis... (spune-mi Phyllis).
— «Hai, Mlle Palouchine! Pe d-ta te mai aşteptam!
— «Ja».

Fiecare ţară de pe scoarţa pământului îşi are aci reprezentanţi şi reprezentante. Se vorbesc toate limbele chiar şi franţuzeşte.

Unii artişti evoluează, în timp ce alţii se odihnesc.

Dansatoarele de o extraordinară supleţă şi vioiciune, se bucură ca nişte copii, de minutele de repaus ce li s'a acordat. Dar imediat ce sunt rechemate, se ridică toate deodată, parc'ar face un singur corp.

Unele citesc jurnale sau reviste ilustrate. Crimele recente sau ultimele concursuri de frumuseţe dau loc la discuţii aprige. Mai departe, între două decoruri, croitorul face o probă, ia măsuri, flegmatic, indiferent de parcă s'ar afla în atelierul său.

—«Pleins feux!» ordonă o voce şi scena se luminează feeric. Luminile! Minunate şi inepuizabile sunt efectele ce se obţin cu ajutorul lor! Apoi, totul se stinge şi proectoarele intră în joc.

Sunt prezentat unuia dintre directorii casei care privindu-mă, are aerul că se întreabă: «Ce dracu mai caută şi ăsta pe aici?»

Pornim spre cabine — (care ocupă cinci etaje)—

In aceste pagini dăm câteva aspecte ale culiselor teatrelor de reviste.

unele spaţioase, altele înguste şi foarte lungi, pentru girluri... O sumediene de oglinzi şi borcănaşe, unele rotunde, altele ovale conţinând brillantină, glicerină, vasilină, kohl, rouge-uri şi ocre! Apoi pensete, vată şi multe alte lucruri pe care le-am uitat.

Intre etaje, întâlnesc doi tineri de o vitalitate strălucitoare cu muschi lungi, păr blond umeri largi şi buze subţiri.

Sunt suedezi.

De sus, vedem maşiniştii forfotind.

— „Patru tone de decoruri" îmi spune flegmatic domnul care-mi serveşte de călăuză.

Intreb:

— „Cine e acest dansator?"

— „Orbal, fost student în medicină".

— „Pare cam obosit'.

— „Te cred. In ultimul timp, a repetat adesea până la cinci dimineaţa! Mesele sale se compun din sandwichuri şi limonadă. Iţi închipui că după un astfel de regim nu te poţi simţi decât obosit! Aceşti artişti, dela figurant la marea stea, duc o viaţă de câine; cheltuesc milioane de calorii şi când te-ai aştepta să se plângă, îi vezi râzând; îşi adoră meseria.

Privesc cu ochii rotunjiţi de uimire decorurile ce mi se perindă pe dinainte ca într'un caleidoscop de vis. Imi amintesc de o revistă care'mi smulsese strigăte de admiraţie prin 1923. Dar ce sunt tablourile de atunci, pe lângă cele ce se realizează astăzi?

La sfârşitul repetiţiei, ghidul mi-a indicat câteva cifre.

In reţeta unei reviste care se reprezintă timp de un an şi care reclamă trei lunii de repetiţii, intră următoarele elemente:

Costume	1.500.000 fr.
Decoruri şi draperii .	820.000 „
Cartonagii	152.000 „
Incălţăminte . . .	156.000 „
Accesorii	203.000 „
Maşinării	510.000 „

Aproximativ un total de 3.341.000 franci fără a mai pune la socoteală salariile artiştilor care ating deasemeni o cifră considerabilă.

Şi prin câte stadii preliminare, nu trece o revistă, până la premieră. După ce s'a citit manuscrisul, se face o audiţie a părţii muzicale.

Urmează apoi distribuirea rolurilor, subiect inepuizabil de intrigi, demisii, invidii. In acest timp sunt chemaţi: pictorul decorator, căruia i se dau indicaţii asupra decorurilor, artiştii desenatori de costune, pentru schiţarea costumelor vedetelor, ale baletului şi ale figuraţiei

Incep în urmă repetiţiile zilnice. Câţiva correpetitori, încearcă ansamblurile, întâi cu acompaniament de piano, apoi cu acompaniamentul orchestrei, după ce şi aceasta a suferit antrenamentul zilnic, al partiturei de orchestraţie, cu nenumărate reveniri, eliminări şi adăugiri. E o muncă febrilă, ca într'o uzină, cu singura diferenţă că maşina e înlocuită cu material uman: artistul.

Pentru fiecare scenă în parte, repetată de protagonişti, în ansamblu şi însfârşit cu orchestră, trec săptămâni de nepregetată muncă. Se încearcă apoi actele întregi şi numai în urmă, au loc repetiţiile integrale, încoronate de repetiţia generală, care dovedeşte că toate rotiţele giganticului organism, e pus la punct.

Câte nopţi de insomnie, de oboseală fizică, nu se ascund sub apariţia magnifică a vedetei care zâmbeşte graţios publicului, fascinând prin crossa ei enormă, bizare construcţii de leton şi paiete strălucitoare, sau prin mişcările unduioase ale trupului marmorean.

Se pare că publicul a început să aprecieze aceste eforturi, munca aceasta anonimă; sclipire de imaginaţie, spirit, supleţe şi virtuozitate.

Sălile sunt arhipline, surâsul apare pe toate buzele sub vraja feeriei şi săcâielile cotidiene dispar, ca în urma unui narcotic eficace.

Morţii se răzbună

IN tăcerea de nepătruns a nopţii, glasul strident de sus, din înălţimea catargului, străbătea văzduhul ca un ţipăt jalnic ca o chemare lugubră de dincolo de mormânt.

— „E sufletul sărmanului Jean Pierre, dispărut alaltăeri dintre noi, în golful Gasconiei!..." — zicea oftând şeful echipagiului, un breton de ispravă, încărunţit pe mare şi superstiţios ca o femee... „Ne urmăreşte astfel, în tot locul, ca să ne mustre necontenit, fiindcă n'am pus destulă inimă ca să-l salvăm".

Marinarii se înfiorau de frică, ridicând în sus feţele lor aspre, biciuite de vânt, ca să privească pasărea aceia grozavă, care nu se mai îndupleca să plece, care împrăştia cu o stăruinţă încăpăţânată în cele patru vânturi, gemetele ei triste, cu ciudate mlădieri omeneşti...

Câte unul îşi făcea semnul crucii, murmurând:

— „Asta e diavolul!"

— „Vă repet că e sufletul lui Jean Pierre", se amestecă iarăşi şeful echipagiului, care dela început făcuse o profeţie crudă pentru călătoria aceia:

— „Ducem cu noi un tovarăş care cobeşte fără milă de-asupra capetelor noastre... Fiţi siguri că ni se va întâmpla o nenorocire, poate mai cumplită decât întâia oară; Maica Domnului să ne aibă în sfânta ei pază şi să ne călăuzească, teferi şi nevătămaţi, până în port!..."

* * *

Jean Pierre Cardec, un tânăr pescar breton, se îmbarcase numai de câteva luni pe corabia „Frumoasa Angelina"; voia să facă două-trei drumuri spre a strânge ceva bani, să-şi clădească o casă şi să se însoare cu Maria Stella Garlon.

Vărul lui, Gervais Porlec, care naviga de ani de zile pe bordul „Frumoasei Angelina" îl sfătuise să se îmbarce cu el.

— „Dragul meu, ca să te însori fără să ai para chioară, e o nenorocire, mai ales cu pretenţiile pe care le au femeile astăzi...

— „Totuş, Maria Stella..."

— „Da, ştiu, Maria Stella e un înger de bunătate şi frumuseţe, dar la nuntă nu poate merge în zdrenţe".

Fu înduplecat şi cu toate că nu simţia nici o plăcere, Jean Pierre îşi agăţase în cui undiţa şi plasa... şi se îmbarcase.

Intr'o noapte, la eşirea din golful Gasconiei, pe când corabia aluneca sprintenă spre largul mării, tânărul breton dispăruse în chip misterios. Lipsa lui n'a fost descoperită decât la schimbul al patrulea al gărzii; şi cel care dădu de veste fu însuş Porlec...

PESCĂRUŞUL RĂTĂCIT

Spre a-i da de urmă, căpitanul încercase tot ceeace omeneşte fusese de făcut; dar cu vremea aceea urâtă şi mai cu seamă neştiind cât timp trecuse dela întâmplarea nenorocirei, toate străduinţele fuseseră în zadar... Şi de-atunci, un pescăruş rătăcit se ivise pe neaşteptate pe catargul principal, scoţând ţipete desnădăjduite, de o tristeţe înduioşătoare...

Cel mai înfuriat era Porlec. Tânărul, când auzia pe şeful echipajului repetând ca un refren:

— „E sufletul lui Jean Pierre, care plânge.." schimba feţe-feţe şi-şi ascundea capul în mâini, înăbuşindu-şi parcă o durere ascunsă.

— „Ceeace ne spui, e curată prostie, moşule!" strigă el într'o zi, întărâtat peste măsură. Şi o faci asta numai ca să ne înspăimânţi... Dar acum i-a sunat ceasul, căci pasărea asta cobitoare trebue pusă la locul ei... Uitaţi-vă bine..."

Porlec înarmat cu un baston, se căţără până sus, la platformă, se ţinu strâns cu putere de parâme, sprijinindu-se în picioare şi mâna stângă, apoi cu dreapta începu să lovească fără milă.

— Pleacă! Pleacă! pasăre afurisită a iadului!

Dar pescăruşul făcea câte un sbor la fiecare lovitură, depărtându-se câţiva metri, apoi se întorcea ca să se aşeze iarăş pe vârful catargului, ţipând cu mai multă desnădejde...

La un moment dat, o lovitură a marinarului înfuriat la culme îi atins o aripă — rupându-i-o. Sărmana creatură scoase din nou un vaet, mai prelung şi sfâşietor ca niciodată — şi se prăbuşi în gol...

Marinarii cari urmăriau scena, de pe punte, tremurau de groază.

— „Aţi auzit?" gemu şeful echipajului, făcându-şi cruce. „Glasul acela de sus a pronunţat o vorbă îngrozitoare..."

— „E adevărat, aşa e!" ziseră şi alţii, înspăimântaţi la fel.

— „Asasin!"...

ACUZAREA

Porlec se dădu jos; era palid ca un cadavru şi avea ochii holbaţi, plini de scânteia ciudată a nebuniei.

— „Nenorocirea e de-asupra capetelor noastre, mormăia într'un colţ şeful echipajului. A fost ucis sufletul unui mort pe mare!....

Marinarii adunaţi în grup, cu chipurile posomorâte, tăceau, uitându-se cu un aer duşmănos la Porlec, care arunca în juru-i priviri speriate.

— „Asasin... zise unul... repetându-şi par'că obsesiunea gândului cumplit...

Porlec sări în sus.

— „Nu-i adevărat, nu-i adevărat!... nu l-am ucis eu pe Jean Pierre!..."

Căpitanul, atras de strigăte, apăru pe punte.

— „Ce s'a întâmplat aci?" întrebă el. „Treceţi la posturile voastre de manevră!..."

— „A fost ucis sufletul lui Jean Pierre" — repeta căpetenia echipajului, nespus de abătut... — „Nenorocirea e de-asupra noastră!"

Porlec, cuprins par'că de un acces de nebunie furioasă, îi sări în spate.

— Minţi!... Vrei să mă înebuneşti!... sufletul nu, sufletul nu!... eu îl uram, da, îl uram pe Jean Pierre, fiindcă Maria Stella îl iubia pe el şi nu putea să fie a mea; îl uram până la crimă... dar sufletul nu!!... dacă mai spui încă odată, te voi face să ai aceiaş soartă ca a lui... Te arunc în mare ca şi pe el!"

Fără îndoială că Porlec era un posedat şi marinarii isbutiră cu multă greutate să-i smulgă din mâini pe bietul şef de echipagiu, aproape sufocat. Nelegiuitul se sbătu cu furie timp de câteva minute, împărţind lovituri de picioare, muşcând braţe şi mâini, apoi se lăsă să cadă, isbucnind într'un râs nepotolit şi înfiorător...

Inebunise. Pescăruşul nevinovat răsbunase crima.

MARELE CONCURS DISTRACTIV

organizat de

„Realitatea Ilustrată“, ziarul „Dimineaţa“ şi revista „Rebus“

PREMII:

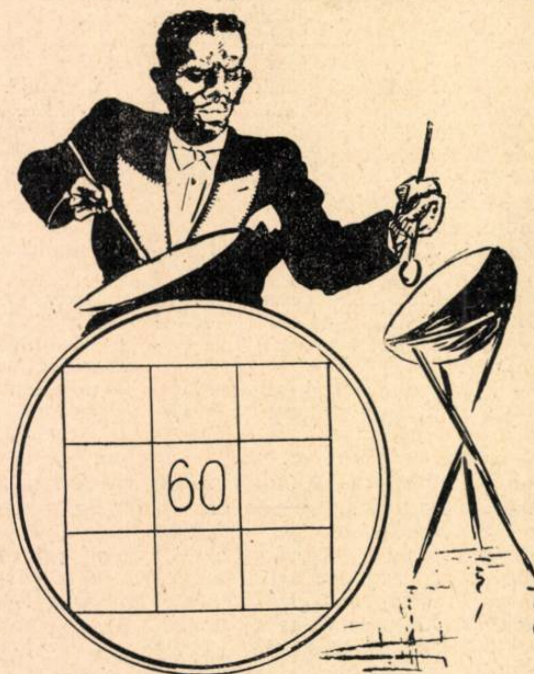
5.000 LEI, în numerar.
UN APARAT DE RADIO cu 3 lămpi direct la priză, marca „Lorenz“.
5.000 LEI, în volume literare.
O BICICLETĂ elegantă.
1.000 kgr. lemne de foc.
UN PATEFON marca „Odeon“.
O LADĂ de şampanie „Rh in“.
UN COSTUM tricotat „Monica“.
6 LINGURIŢE DE ARGINT.
UN ABONAMENT pe un an la ziarul „Dimineaţa“.
UN ABONAMENT pe un an la „Realitatea Ilustrată“ şi
UN ABONAMENT pe un an la revista „Rebus“.

N. B. Toate aceste premii sunt oferite de cele trei publicaţii de mai sus, cari au dat o deosebită atenţie acestor distracţii instructive.

Concursul constă din deslegarea tuturor problemelor propuse, pe rând, în cele trei publicaţii specificate. Dăm acum:

PROBLEMA II-a

(Prima problemă a fost publicată în ziarul „Dimineaţa“, care a apărut Duminică 22 Noemb.).

Aveţi de făcut următoarea socoteală:

Jazz-bandistul de mai sus, îşi face socoteala salariului său săptămânal, în modul următor:

Pe lângă numărul 60, din căsuţa din mijloc, el adaogă în celelalte 8 (opt) căsuţe, cifrele acestea: 20. 30, 40, 50, 70, 80, 90 şi 100 în aşa fel, încât orizontal, vertical şi în diagonale, SĂ DEA SUMA DE 180 LEI!

Adunând suma aceasta (180), de atâtea ori, de câte ori a reuşit s'o obţină, lăsând la locul lui numărul 60 din mijloc, cântăreţul nostru îşi formează salariul său săptămânal.

Care este?

N. B. Deslegaţi această problemă, păstrând şi cuponul de mai jos.

Strângând în felul acesta toate cupoanele problemelor deslegate, veţi participa, — la sfârşitul concursului, — la marile premii anunţate mai sus.

Deslegările se trimit la sfârşitul concursului, după cum vom anunţa din timp.

N. B. *Problema III-a o găsiţi în ziarul „Dimineaţa“ de Sâmbătă 28 Noembrie.*

Bon de premii No. 2

Numele ....

Adresa ....

Şezătorile „Realităţii Ilustrate“

Sâmbătă 28 Noembrie a. c., la orele 9 seara, „REALITATEA ILUSTRATĂ“ organizează şezătoarea sa săptămânală, la Teatrul „ROXY“ (saloanele de sus) din str. Lipscani.

Aceste şezători sunt alcătuite întotdeauna din două părţi:

1) O discuţie contradictorie între doi fruntaşi ai vieţii noastre culturale, discuţie la care va participa şi publicul şi

2) O parte artistică.

Suntem încredinţaţi că toţi prietenii revistei noastre, îşi vor da întâlnire la aceste şezători, menite să cultive mintea şi să înalţe sufletele, să distreze şi să lumineze.

Preţurile sunt modice şi toţi cititorii „Realităţii Ilustrate“, care-şi vor dovedi calitatea lor, prin bonul pe care-l publicăm în această pagină, vor beneficia de o reducere de 10 lei, costul revistei, chiar din aceste preţuri.

O reducere de 10 lei
Bon pentru Şezătoarea Realităţii Ilustrate
Sâmbătă 28 Noembrie 1931

UN ziarist cu ochi ascuţit îmi spunea:

— *Haosul zilelor noastre oamenii politici şi economiştii il caută în fenomene mari şi impunătoare, în cifre fantastice. Eu am găsit trei fapte mărunte, trei firimituri care descriu şi poate explică în parte desorientarea generală.*

Intâiul fapt. L'am găsit într'un ziar englez. Un cititor de bună credinţă a întrebat ziarul la care e abonat de ani de zile: „Domnule Director, aş dori să cunosc cauzele actualei crize mondiale. Scrieţi un articol".

Directorul a răspuns numai cu aceste cuvinte la poşta redacţiei: „Ne pare rău că nu vă putem satisface. Niciunul din redactorii noştri, inclusiv Directorul, nu cunosc cauzele actualei crize mondiale. De 'ndată ce le vom afla, vi le vom comunica".

— *Al doilea fapt?*

— *Al doilea fapt e o caricatură pe care am găsit-o într'o revistă americană. Doi indivizi se ameninţă cu revolverele întinse.*

— „In numele legii, te arestez!" *zice unul.* Eu sunt gangster *(contrabandist de alcool)* în serviciul poliţiei!...

— „Ei aş! *răspunde cellalt.* Eu te arestez pe dumneata: sunt agent de poliţie în serviciul gangsterilor!..."

Şi însfârşit al treilea fapt... Dar nu, nu ţi-l mai spun!

— *Spune-l, spune-l!...*

— *E prea trist...*

— *La Leyda, nu departe de Haga, se află castelul unde a locuit Descartes. Spre sfârşitul vieţii, chemat din Franţa de regina Olandei; acolo a meditat el îndelung asupra metodei „de a ne călăuzi mintea pe drum sigur..." Ştii ce e azi în „castelul raţiunii" din Leyda?*

— *O bodegă.*

— *Nu. Un ospiciu de nebuni... Cum vrei să-i meargă omenirei altfel decât îi merge?...*

O *RĂSTURNARE a situaţiilor, sau mai curând o schimbare a mentalităţilor, schimbare şi răsturnare nemaiîntâlnită până acum, mi se pare că se poate vedea din întâmplarea autentică pe care o voi povesti numaidecât, mult mai plastic decât din toate teoriile.*

Bucătăreasa noastră e de două zile foarte fericită. Nimeni din casă nu poate ghici pricina acestei bune-stări, de care se ştie, depinde fericirea şi armonia întregei familii. Nimeni din noi n'a cutezat să ancheteze de-adreptul psihologia Mariţei, în afară de Cucoana-Mare, căreia nimic nu-i scapă şi dinaintea căreia toate uşile se deschid. Mariţa n'a putut ţinea taina numai pentru ea şi a destăinuit Cucoanii-Mari că un şofeur, Duminecă după-amiaz, în Cişmigiu, i-a aruncat ochi dulci şi a intrat în vorbă cu ea. Are automobilul lui şi lucrează numai ziua; noaptea vine acasă şi doarme. („Acasă", adică la noi în bucătărie). Cucoana Mare a mai aflat că Mariţa nu mai poate de dragul şofeurului, care se pare că e băiat bine-crescut, fără darul beţiei iar rufele (pe care le spală Mariţa) sunt curate ca ale boerilor.

— *De n'ar purta şapcă aşi jura că e boer, Coană-Mare!...*

— *Se poate Mariţo, că şi şofeurii tot oameni sunt caşi boerii.*

Dar fericirea Mariţii n'a ţinut mult. Coana-Mare a găsit-o în bucătărie scăldată în lacrimi.

— *N'a mai venit şofeurul tău, Mariţo?... Lasă că găseşti tu altul!...*

— *Ba a venit, bătu-l'ar Dumnezeu, dar l-am gonit.*

— *Dece?*

— *M'a minţit, nu era şofeur. Că l-am rugat să mă plimbe şi pe mine şi m'a tot ţinut cu vorba, până l-am urmărit şi am aflat tot.*

— *Era servitor pe undeva sau precupeţ...*

— *De unde?... Era student de ăia de filosofie care s'a dat şofeur, ca să aibe unde să mănânce şi cu cine să doarmă... Ptiu! Arde-l'ar focu de coate-goale! Student îmi trebuia mie?... Şi două săptămâni, Coană Mare, i-am dat de mâncare şi de toate, că ziceam şi eu că e şofer în rândul oamenilor...*

O RĂSTURNARE de valori îţi dă un fior, şi te face socialist fără să vrei!...

Socialist?...

Nu, nu mai credem, nu trebue să mai credem nici în socialism! Inainte de răsboi, cine dobândia acest epitet, era privit ca un revoluţionar fioros, ca un asasin cu sânge rece, ca un anarhist gata să arunce cu bomba. De când s'au ivit bolşevicii, socialiştii au luat un fel de înfăţişare blândă şi leneşă, miorlăitoare şi catifelată, ca pisica faţă de jaguar.

Când a fost ales preşedinte al Adunării Constituante Spaniole socialistul Julian Besteiro, d. Löbe, preşedintele parlamentului german (şi d. Löbe e socialist!) i-a dat colegului dela Madrid o telegramă de felicitare, din care cităm: „.....*Şi mă simt cu atât mai fericit, tovarăşe Besteiro, de alegerea dumitale, cu cât aruncând o privire asupra Europei politice, vedem că de la Riga la Madrid, prin Varşovia, Berlin, Viena şi Paris,* toţi prezidenţii de Cameră sunt socialişti".

Inainte de răsboi o astfel de telegramă, dacă ar fi fost cu putinţă, ar fi însemnat revoluţia mondială!... Răsboiul a devalorizat, precum se vede, nu numai unele ţări şi unele monede, dar şi unele cuvinte.

Toate parlamentele sunt prezidate de socialişti — şi în ţările tuturor parlamentelor, milioane de şomeuri mor de foame!

In România, cu toate imperfecţiile ei, lucrurile nu merg chiar atât de rău. N'a murit încă nimeni de foame, iar singurii oameni care se plâng în ţara noastră, sunt bancherii.

Poate pentrucă preşedintele Camerei române nu e, ca'n restul Europei, socialist...

* * *

Aţi auzit de lady Houston?...

N'aţi auzit. Nici eu. Şi totuş de-aci înainte numele ei va fi pe buzele tuturor. Anglia a renunţat să participe la cucerirea cupei Schneider, din pricină că trebuia să cheltuiască 100.000 de lire. Şi 100.000 de lire pentru Anglia lipsită de aur, e o sumă importantă. La această veste, lady Houston a publicat în ziare următoarea notiţă, care în câteva ore a făcut ocolul lumii:

„Când guvernul d-lui MacDonald a invocat meschina economie a 100.000 de lire, sângele a început să-mi fiarbă de indignare, căci nu e englez care să nu fie gata să-şi dea şi cămaşa de pe el, decât să se afle în lume că Anglia nu poate lua parte la un concurs de avioane. Depun din averea mea personală 100.000 de lire în numele Angliei. Declar cu mândrie că am moştenit spiritul strămoşilor mei, cari socotiau că un englez face cât trei străini iar nu — cum crede d. MacDonald azi — un străin cât trei englezi. Anglia a fost totdeauna întâia în ce priveşte tinereţea, curajul şi frumuseţea..."

Lady Houston nu e nici tânără, nici frumoasă. Are 68 de ani şi o cocoaşă discretă...

Dar ce suflet! ce mândrie!... — W.

Ce reglează asimilarea în organism

E MULT de când savanţii au stabilit că fiecare regiune a trupului, îşi are centre de control în creer: o leziune într'unul din punctele acestui organ, are ca rezultat paralizia unui membru, orbirea şi alte infirmităţi. Treptat, cu cât înaintăm în timp, cunoştinţele asupra massei adăpostite de craniu, devin tot mai precise.

Doi filozofi germani fac acum interesanta comunicare, pretinzând că ar fi descoperit în creer un centru ce controlează asimilarea.

Dacă substanţa chimică de care se servesc savanţii pentru a regula greutatea animalelor, se va dovedi tot atât de eficace şi într'un tratament al omului, martiriul multor femei şi bărbaţi predispuşi obezităţii va lua sfârşit, înlăturând dietele şi toate celelalte neplăceri ale unui regim de slăbire.

Adânc în interiorul creerului exact în centrul capului, se află un mic cilindru de ţesătură nervoasă, ca o bucăţică de sparanghel, în mărime de 2,5 cm., având o acţiune directivă asupra multora din funcţiunile corpului.

Digestia n'are nevoe nici de gândire, nici de respiraţie şi nici de aparatul ce menţine corpul zi şi noapte la o anumită temperatură. Toate aceste funcţiuni care au loc în mod automat, sunt determinate şi supraveghiate de acest mic centru, ce se numeşte „creerul mijlociu" pentrucă e situat între zona intelectului şi capătul superior al coloanei vertebrale. Mult timp s'a crezut că acest cilindru constă din filamente nervoase, făcând legătura între creer şi trup. De curând s'a descoperit însă că undeva în „creerul mijlociu", există centre ce controlează în mod automat căldura trupului, setea şi foamea. Se bănueşte că somnul e efectuat — nu controlat — de un alt grup de celule nervoase, situat în aceeaş regiune şi, ceva mai sus în această prelungire a creerului, se află centrul ce se crede că ar controla dorinţa de activitate fizică.

Ei bine, tot aci în creerul mijlociu d-nii W. Grünthal şi Erich Graf au stabilit acum, că s'ar afla centrul ce controlează asimilarea şi depunerea grăsimilor.

Printr'o nouă şi ingenioasă metodă, aceşti savanţi pot opri activitatea unor grupe de filamente nervoase într'o parte sau alta a creerului mijlociu, fără a provoca vre-un desechilibru în restul massei şi fără a primejdui viaţa animalului asupra căruia experimentează.

Imediat ce acest centru încetează a mai funcţiona, corpul nu mai face uz de hrana pe care o primeşte. Energia se reduce la o treime din valoarea sa normală. Multe din animalele ce prezintă acest fenomen, se îngraşă peste măsură.

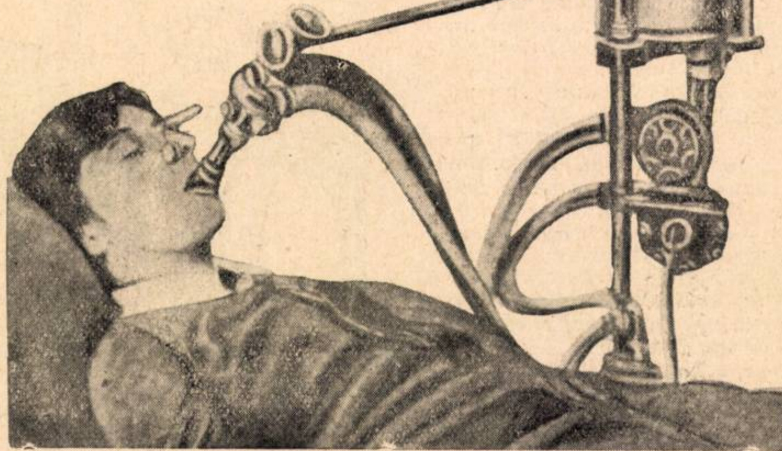
In aceste vremuri, când menţinerea siluetei e la ordinea zilei, milioane de femei practicând tot felul de regimuri au văzut că slăbirea nu depinde numai de cantitatea de hrană ingerată: Unele persoane mănâncă foarte puţin, îngrăşându-se totuş, în timp ce altele mănâncă enorm de mult, rămânând însă slabe.

Aceste anomalii nu se datoresc în întregime zonei respective de control din creerul mijlociu.

Grăsimea ce se acumulează în corp, provine din două diferite surse: 1) substanţa grasă provenind din alimente, ca slănina sau ca untul, se descompune în sistemul digestiv, dar chimicalele ce rezultă din această descompunere, sunt imediat absorbite şi grăsimea se formează din nou în sânge. Acest ciudat proces de descompunere şi recompunere, are loc probabil, pentruca grăsimea să poată parcurge întregul traseu al aparatului digestiv către căile sanguine, fără a lăsa reziduri pe pereţii intestinelor. Ajunsă în sânge, grăsimea circulă o vreme în corp, până când găseşte o regiune unde să se poată depune sau unde e necesitată.

După o masă la care s'au ingerat multe substanţe grase, se constată că lichidul limpede al sângelui din care s'au îndepărtat celulele roşii, a devenit lăptos din pricina celulelor grase, pe care le conţine în suspensie.

Dar grăsimea se acumulează într'un corp chiar atunci când nu absoarbe substanţe grase, cu condiţia numai ca materialul nutritiv să fie abundent. Ceeace se întâmplă în acest caz, e pentru fiziologi o enigmă. Se ştie totuş cu siguranţă că anumite celule vii în organism prefac substanţe ca zahărul şi amidonul, în grăsime.

Luarea metabulismului bazal.

Grăsimea e singura substanţă nutritivă, pe care trupul o poate înmagazina. Zahărul sau amidonul, spre exemplu, ajuns în corp se transformă într'o substanţă numită glicogen ce alimentează muşchiul în cazul unei desfăşurări de energie. Dar trupul nu poate înmagazina mai mult de 324 de grame de glicogen şi dacă n'ar exista un alt mecanism de înmagazinare această cantitate ar fi maximul de rezervă nutritivă pe care o fiinţă umană ar putea-o acumula. Fiecare din noi ar pieri astfel de inaniţie, în mai puţin de două zile.

Fără acest sistem, omul primitiv n'ar fi putut subsista şi evoluţia ar fi fost imposibilă. Astfel, sălbatecul preistoric mânca enorm de mult în epocile când hrana era abundentă, depozitând surplusul în corp, spre a putea îndura vremurile de lipsuri, de împuţinare a hranei.

Sub piele şi mai cu seamă în jurul abdomenului, se află aşa numitele „ţesături de legătură" ale căror celule vii înmagazinează grăsimea. In cursul acestui proces de asimilare, protoplasma vie a celulei apare la microscop, supra-dilatată de globula de grăsime pe care o cuprinde, dând impresia unei broaşte care ar fi înghiţit un animal de trei ori mai mare decât ea.

Când hrana e abundentă, aceste celule capteazǎ grăsimea ce invadează sângele, iar când materialul nutritiv devine insuficient şi celulele active ale trupului reclamă alimentare, celulele grase se descarcă treptat, pentru a menţinea viaţa individului.

Un corp în stare normală nu dispune însă numai de grăsimea ce se află în depozitele mai sus pomenite. Găsim această substanţă chiar în muşchii inimii, într'o proporţie de 15 şi 19%, servind probabil la alimentarea energiei desfăşurată de acest organ, pentru menţinerea vieţii.

Victimele obezităţii suferă astfel consecinţele supra-alimentării sau ale unei desfăşurări de energie subnormale.

Medicii măsoară această energie prin operaţiunea numită „metabulism bazal" determinând pe cale chimică oxigenul inspirat şi bioxidul de carbon expulzat. Cantităţile de gaze astfel stabilite, sunt proporţionale cu energia cheltuită de trup în mod normal, exclusiv pentru întreţinerea vieţii.

Când alimentaţia şi digestia sunt echivalente, persoana a cărei metabulism bazal e scăzut, prezintă predispoziţii spre îngrăşare. Pe de altă parte, un metabulism bazal ridicat, determină un consum intens de material nutritiv, ne mai dând pas formării depozitelor de grăsime.

Metabulismul bazal s'ar afla, după savanţii germani, sub controlul centrului situat în creerul mijlociu.

Metoda lor constă în a introduce în creerul animalului acul extrem de fin al unei siringi hypodermice, injectând o picătură de nitrat de argint, care distruge o mică grupă de celule nervoase. Metabulismul bazal al animalului astfel tratat, scade imediat. Mare parte din oamenii graşi ai bâlciurilor, sunt victimile unor desordini de acest fel.

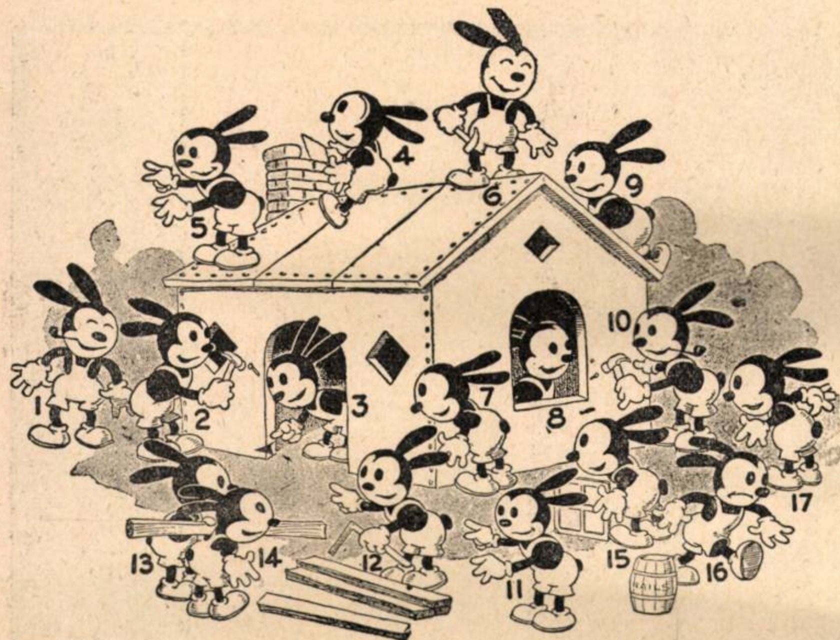
Inversarea experienţei, adică stimularea centrului respectiv, aşa încât metabulismul bazal să se ridice, ar fi cu mult mai interesantă. Savanţii germani n'au încercat-o încă, dar realizarea ei, e după toate probabilităţile, foarte posibilă.

Observăm totuş că acest centru al creerului mijlociu nu are un rol suprem. Ingrăşarea sau slăbirea individului mai e afectuată de mulţi alţi factori şi anume: de cantitatea de hrană ingerată, de felul în care se face digestia şi asimilarea, de quantumul de exerciţii ce determină combustiunea şi probabil, de anumite condiţiuni ale unor glande ce înlesnesc sau împiedică întrebuinţarea materialului nutritiv.

Numai în cazul când toţi aceşti factori se prezintă în condiţiuni normale, vine activitatea sau inactivitatea metabulismului bazal să ne explice, de ce individul care mănâncă mult, rămâne slab sau de ce individul care mănâncă relativ puţin, se îngraşă totuş.

Concursul nostru de perspicacitate Nr. 10

Iepuraşul cu noroc

Mă recomand: *Osvald,* iepuraşul norocos şi vă rog să mă scoateţi dintr'o mare încurcătură:

Doi din noi şi numai doi sunt absolut identici, în întregul desemn. Capetele, ochii, urechile, braţele, mâinile picioarele, cozile şi chiar poziţiile coincid perfect.

Vă pot asigura că veţi petrece de de minune căutându-ne... S'ar prea putea să nu ne găsiţi — dar de ne veţi afla, mare vă va fi norocul.

Studiaţi desemnul cu atenţie şi când veţi crede că ne-aţi descoperit, nu întârziaţi a trimite soluţia la redacţia „REALITĂŢII ILUSTRATE" care vă va trece printre deslegătorii celui de-al zecelea concurs de perspicacitate.

* * *

Problemele pe care le-am pus cititorilor noştri, în aceste concursuri, au fost alese în asa fel, în cât să fie nu numai atrăgătoare, dar cât mai variate cu putinţă.

Acest concurs este al zecelea şi ultimul din seria pe care am început-o, cu numărul 243, al revistei noastre.

Cititorii sunt rugaţi să trimită bonurile apărute împreună cu toate soluţiile odată, pe adresa revistei „Realitatea Ilustrată", str. C. Mille 7, Buc. I, în plic închis, cu menţiunea *„Pentru concursul de perspicacitate"*.

Răspunsurile se primesc până la 10 Decembrie 1931 incl., după care va urma decernarea premiilor.

Lipsa unui din bonuri, nu atrage după sine eliminarea, fiecare cititor participând cu atâtea şanse, câte probleme a deslegat.

Oferim premii de 10.000 de lei care vor fi distribuite în felul următor:

Premiul I . . . . 5.000.— lei
Premiul II . . . . 2.000.— „
Premiul III . . . 1.000.— „

Premiul IV—V câte un abonament pe un an la revista „Realitatea Ilustrată".

Premiul VI—VII un abonament pe şase luni la revista „Realitatea Ilustrată".

Premiul VIII—IX—X un abonament pe trei luni la revista „Realitatea Ilustrată".

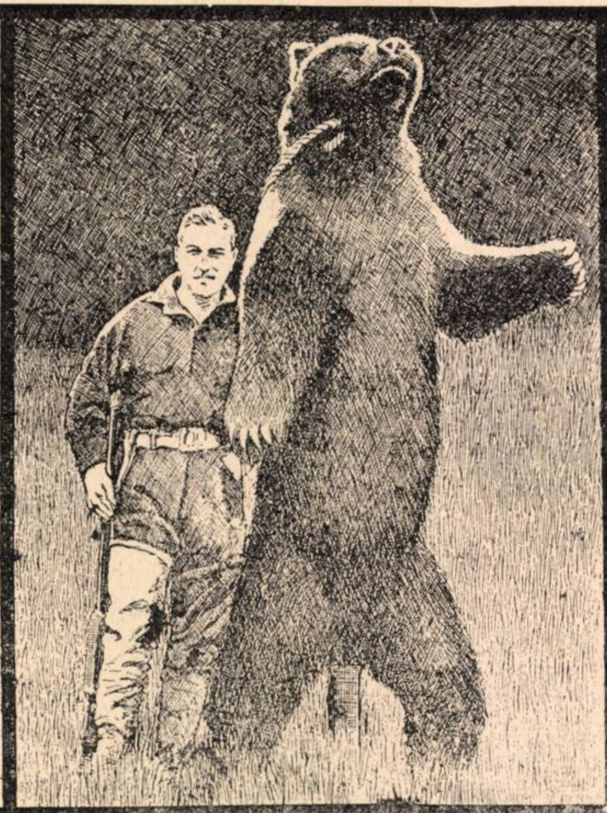
Vor fi premiate soluţiile cele mai exacte, în ordine. Intre soluţii egal de bune, hotărăsc sorţii.

Concursul de perspicacitate

Cupon No. 10

Ce este gloria?

„Gloria pentru un păianjen, constă în a prinde o muscă, pentru unii oameni, în a vâna iepuri, mistreţi, urşi, sau în a înfrânge o hoardă de sarmaţi".

Taine citează această frază a lui Marc Aureliu, într'un eseu critic asupra studiului pe care Edouard Suckau l-a consacrat acestui împărat roman.

„Adevărata glorie n'o are decât cel ce-şi concentrează toate eforturile asupra unor realizări destinate, nu să-i atragă laude şi strălucire, ci pur şi simplu, să-i satisfacă conştiinţa."

„Opera lui Alexandru cel Mare, apare palidă în ochii omului de gândire, faţă de opera unui Socrate" (Montaigne).

In imensele săli ale unei uzini, individul de curând angajat, rătăceşte privind în juru-i şi întrebându-se:

— „Ce voiu avea de făcut? Unde voiu fi repartizat?"

Tot astfel fiecare din noi îşi poartă paşii în această lume, misterioasă uzină ce ne angrenează pe toţi, întrebându-se:

— „Ce am de făcut? Care mi-e menirea?"

Cea mai simplă traducere a gloriei ar fi poate:

„O concretizare, o cât mai amplă traducere în fapte, a aptitudinilor cu care natura ne-a înzestrat."

Desemnul nostru e o ilustrare a maximei lui Marc Aureliu, nefericitul împărat roman, căruia i-a fost dat să vadă Roma îndreptându-se cu paşi gigantici spre prăbuşire, fără să poată face ceva pentru prevenirea dezastrului; prin grandoarea sa morală, el rămâne însă în istorie una din cele mai impunătoare figuri.

* * *

„Drumul gloriei nu duce decât tot la moarte".

Mulţi sunt cei ce citează această frază, care în prima clipă dă o impresie dezolantă. Examinând însă atent ideia, vedem că în fond n'au spus nimic, întrucât moartea se află la capătul tuturor drumurilor.

Oamenii, apar pe lume animaţi de trei dorinţi, pasiuni, instincte, sau cum veţi vrea să le numiţi:

Prima, e dorinţa de a trăi, „instinctul conservării".

Următoarea e dorinţa de a-şi perpetua specia, adică de a trăi în generaţiile viitoare: „instinctul de reproducere".

Iar a treia e ciudata şi intensa sete de glorie, **dorinţa de a se distinge, de a se ridica deasupra turmei.**

Fascinaţia gloriei e atât de puternică încât am urmări-o chiar de s'ar îngemăna cu moartea.

(Pascal)

Această sete de glorie ia mii de forme, după indivizi şi mai cu seamă după civilizaţii.

Sălbatecul negru dela Equator o dobândeşte când a reuşit să doboare un leu, sau când a parvenit să-şi procure 50 de femei.

Gloria sălbatecului alb din regiunile nordice cum ar fi New-York cu Wall-Street-ul lui şi alte metropole ale capitalismului, este o îngrămădire de bogăţii, ce întrec cu mult posibilităţile sale de consumaţie.

Adevărata glorie constă în a făptui ceeace merită să fie scris, în a scrie ceeace merită să fie citit şi mai cu seamă, în a da vieţii directive care să sporească posibilităţile fericirei.

(Pliniu)

Parte din cititorii noştri se vor intreba poate: cine erau oare acei sarmaţi, de cari vorbeşte Marc Aureliu?

Erau nişte hoarde de barbari extrem de feroci şi de sălbatici, greu de bătut şi mai cu seamă, refuzând să rămână învinşi.

Se spunea că răsăriseră din încrucişerile războinicilor Sciţi cu amazoanele antichităţii.

La acest neam de oameni, femeile luptau alături de bărbaţi împotriva duşmanului şi fecioara n'avea voie să se căsătorească, până nu dovedia că ucisese cu propriile-i mâini cel puţin trei duşmani.

Pentru păianjen, gloria constă nepreşit în a ucide muşte, pentru pisică în a prinde şoareci şi şobolani; gloria unui om constă în doborârea unui urs; a altuia a împuşca un elefant sau în a ucide mii de fiinţe omeneşti.

DAR CARE E ADEVĂRARTA GLORIE?

Totul e relativ. Luminiţa ce licăreşte în întunericul nopţii la fereastra colibei din sânul pădurii, pare caldă şi strălucitoare, până în clipa când se iveşte soarele...

Ce e oare mai de preţ? **Răspunsul va fi cu siguranţă:** Ceeace durează mai mult.

Copilul clădeşte un castel în nisip, dar valurile năvălesc curând, spălându-l. Evident, aci nu poate fi vorba de glorie.

Pe de altă parte, regii egipteni şi-au clădit giganticele morminte care sunt piramidele, spre a-şi perpetua gloria. Piramidele au rămas ce-i drept în picioare zeci de secole, însă, numele celor ce le-au clădit au fost în mare parte uitate.

Spre a atinge culmea gloriei, realizarea trebue să fie nu numai durabilă ci şi utilă oamenilor noştri.

* * *

Astfel e legea lui Newton, care a formulat legea gravitaţii; minunatele enunţări ale lui Archimede în domeniul fizicei; descoperirile lui Edison; cităm apoi pe Harvey, primul om care a observat circulatia sângelui; pe Jensen care ne-a dat vaccinul împotriva variolei, pe Lincoln care a emis şi realizat generoasa idee a abolirei sclavajului etc. Un om de geniu a observat şi a captat puterea de expansiune a vaporilor; un altul, a pus această forţă în serviciul unei locomotive, etc.

Copernic şi apoi Galileu au vorbit oamenilor despre adevărata configuratie a universului, scuturând jugul ignoranţei şi al superstiţiei.

* * *

Aflăm glorie atât în marile cât şi în micile realizări.

Fiecare din noi are o stea către care tinde si în serviciul acestei tendinţe, ambiţia e motorul ce pune în activitate forţele şi aptitudinile individului.

Adevărata glorie constă după unii dintr'o „auto-cucerire" **fără de care gloriosul e sclavul vanităţii.**

Mă aflam pe culoarul întunecat al hotelului. Eram singur. Nu se auzia nici o şoaptă, nici o mişcare. Uşile albe se înşiruiau dealungul pereţilor, mute, tăinuind în dosul lor atâtea destine necunoscute mie. Cine ştie ce tragedie se desfăşura acum în dosul uneia din aceste paravane numerotate, cu tăbliile lor de geam mat alb, ca bruma. Le priviam una după alta, căutând să surprind o mişcare, un sgomot sau o şoaptă. Deodată privirea îmi fu atrasă de una din geamuri pe care apăruse o umbră asemenea unei pete de grăsime, pe colţul unei hârtii. Pata se măreşte, cuprinde aproape tot geamul, ia forma unei calote sferice cu două terminaţiuni curioase, ca două cornete ascuţite. Nu se aude nici un sgomot, nici un scârţiit de gheată măcar. Privesc fâşia de lumină ce străbate de sub uşe. E o linie dreaptă, nealterată. Atunci, acolo nu se află un om, ci un corp care pluteşte. Umbra se apropie din ce în ce, devine mai densă, par'că ar străbate uşa. Profilul se identifică într'un cap chel cu urechi ascuţite de monstru, capul unui vampir. O imagine îmi străfulgeră prin minte: Nosferato. Apariţia fantomatică a sinistrului personaj, care-şi alimentează viaţa din sângele viguros şi bogat în sevă al victimelor sale. Însăş apariţia macabră a monstrului care se ridică din coşciug drept în picioare proptit rigid în călcâie. Aveam impresia că păianjeni păroşi mi s'ar plimba pe trup, umplându-mă de groază şi scârbă. Silueta neagră căpătase par'că viaţa viziunei mele, pătrunse prin uşa închisă, transfigurându-se totdeodată în spectrul de negură vie din cabinetul doctorului Caligari, înfricoşător, respirând atmosfera macabră de sală mortuară, îmbâcsită de eter şi cloroform.

O apăsare energică pe clanţă şi uşa s'a deschis. O figură zâmbitoare mă întâmpină. Prin deschizătura uşii se resfrângeau pe tavan, lumini ondulate, reflectate de apa turburată de săpun a unei băi.

„Demonul", vampirul, eşise, tocmai din bae... demonicul Conrad Veidt. Astfel am pătruns în intimitatea aceluia care mi-a provocat atâtea nopţi de insomnie în copilărie, prin evocările sale apocaliptice sau nebune.

O primă constatare: din ochii săi verzi, magnetici, nu răsăriau flăcări mefistofelice, ci mai curând inteligenţă pătrunzătoare, mobilă, ironie sau privire caldă, învăluitoare. Un zâmbet prietenos nu i-a părăsit figura în tot timpul scurtei noastre întrevederi. In această atmosferă încurajatoare am putut afla de evoluţia tipului demon în cinematograf şi de concepţia sa asupra artei cinefile.

„Am fost oarecum predestinat pentru acesta", începu simpaticul „Conny". *„Când am debutat în cariera cinematografică, eram înalt slab şi prezentam toate aspectele exterioare, necesare unei incarnaţiuni satanice. După câtva timp, simţiam în mine o adevărată cută sufletească, care-mi dădea posibilitatea să-mi înţeleg rolurile, să le iubesc, par'că aş fi fost eu însumi monstrul, sau apariţia pe care încarnam. Exercitam o adevărată obsesie asupra mea însumi. Imi repetam că trebue să devin transparent, ca un aquarium, suprimându-mă pe mine, pentru a da viaţă încarnaţiunii mele.*

După mine filmul este o dramaturgie minuţioasă, în special în prim plan. La antipodul teatrului, primul plan amplificator cere surdină, un uragan de murmure. Pelicula fotografică nu este decât o legătură între sursa de energie nervoasă a artistului şi sala care trebue să-i recepţioneze radiaţia. Pentru aceste motive, gesturile care impresionează mai mult, sunt gesturi nervoase. Aş putea spune că numai ele sunt fotogenice, fiindcă vibrează, fiindcă radiază căldura nervoasă a temperamentului. In acest senz, găsim în cinematograf energia spirituală a ideii care-i transformată de artist în gest sobru şi sincer.

In legătură cu această concepţie a mea, este şi preocuparea hipnotismului şi a sugestiei pe care le urmăresc şi astăzi cu mult interes. Iţi spun acest detaliu, pentrucă trebue să-ţi mărturisesc că toate aceste roluri demonice le jucam într'un fel de transă, personagiile interpretate erau o materializare a energiei mele vitale, care sculptau o nouă formă în faţa, în mâinile mele, în tot organismul meu. Am înţeles totdeauna că artistul de cinematograf trebue să emită în acest mod unde de simpatie, de înţelegere şi voinţă. După cum ţi-am mai spus, gândirea singură este fotogenică şi deci şi expresia ei, sentimentul sau emoţia. O figură, o mască în repaos, e greoaie, stângace şi mintea spectatorului nu o reţine. Jocul unui artist în sensul celor pe care ţi le-am explicat, este forma voluntară a emoţiilor resimţite, este personalitatea artistică. Sunt mulţi cari nu reuşesc în unele roluri să atingă perfecţiunea. Totuş personalitatea lor, reuşeşte să creeze ceva interesant, să evoce cel puţin un sentiment nou sau o senzaţie nouă".

In clipa aceea, magistrala încarnare a pianistului din filmul „Mâinile lui Orlak" îmi apăru ca o viziune aevea. Acum înţelegeam cum minunatul Veidt reuşise să concentreze întreaga viaţă a organismului său, sa atragă fluidul nervos spre degetele resfirate, dându-ţi impresia că mâinile se desprindeau într'o viaţă proprie, concentrând virtuozitatea pianistului Orlak.

„Astfel", continuă marele Veidt, *„am reuşit printr'o concentrare interioară să-mi desvolt o înţelegere specială pentru tipul demonic şi pentru întreaga gamă de tipuri patologice.*

Criza mondială a schimbat însă complect atmosfera prielnică unor astfel de apariţii. Lumea de astăzi nu mai găseşte nici o preferinţă pentru ele. Comediile uşoare mulţumesc, fiindcă produc momentul de veselie, care scoate omul din mijlocul marasmului în care trăeşte. Pentru aceste motive, în noul meu rol (Rasputin) pe care-l voiu juca, nu voi apărea ca un călugăr satanic, ci va fi pur şi simplu „omul Rasputin" cu toate viciile şi calităţile sale. Interpretam până acum personagii anormale, în situaţii anormale. De-acum înainte voiu tălmăci tipuri normale, puse însă în situaţii excepţionale. Inceputul l-am făcut oarecum în filmul „Ultima companie". E o problemă tot atât de interesantă ca şi aceea pe care am tratat-o până acum în personagiile mele demonice. E un câmp nou de exploatare cinematografică, deoarece în situaţiile excepţionale ale vieţii, fiecare temperament reacţionează altfel.

Cu această nouă concepţie vom da şi o directivă serioasă cinematografului vorbitor, scoţându-l din filmele uşoare, vaudevil-uri inerente dealtfel unei ere de tatonări în care se găseşte actualmente cinematograful vorbitor. Viitorul cinematografului sonor îl văd într'un teatru cinematografic, cu replici mult selecţionate şi puse într'o strictă concordanţă cu mimica şi jocul artistului. Aş putea spune că filme mute propriu zise nu există, decât acelea ale lui Charlie Chaplin, unde intriga dramatică se desfăşoară, în aşa fel încât nu mai are nevoe de nici o completare vorbită. Cam ce ar trebui să fie filmul vorbitor, am avut ocazia să o constat în filmul „Sous les toits de Paris" *şi* „Milionul", *pe care le consider realizări demne de a marca un progres în arta cinematografică".*

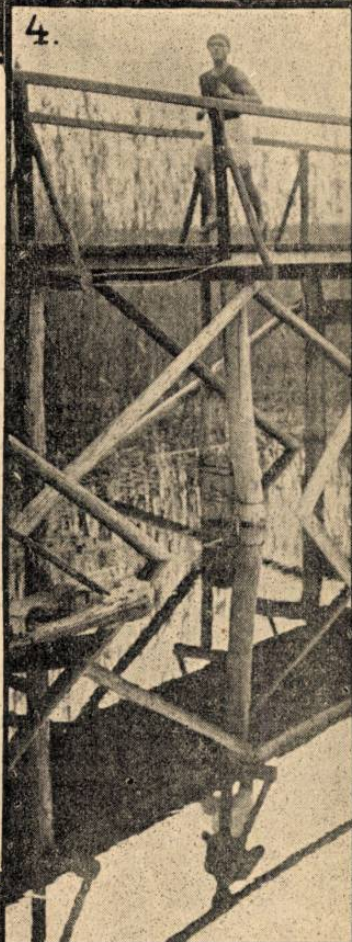
Expunerea clară, convingerea cu care-mi vorbea maestrul, mă absorbise într'atât, încât nu mi-am dat seama că în camera lui intraseră o mulţime de alte persoane, care aşteptau tăcute în spatele meu, subjugate de verbul curgător al lui Conrad Veidt. LOT

Din ȚARĂ

1) Duminică 15 Noembrie s'a redeschis Parlamentul. In absența Suveranului, — care se afla suferind la Sinaia, mesajul regal a fost citit de d. Nicolae Iorga, președintele consiliului de miniștri. 2) D-nii miniștri Iorga și Munteanu-Râmnic după deschiderea Parlamentului. 3) Fotografia noastră reprezintă o fază din match-ul de rugby, intre echipele P. T. T. și „Arsenal". 4) Săptămâna trecută s'a alergat un cross-country, care întrunind un număr insemnat de participanți, a obținut un desăvârșit succes. Fotografia noastră înfățișează pe Panaite, câștigătorul competițiunii, in parcurs. 5) Juriul cross-country-ului care s'a alergat de curând, felicitând pe concurentul Vâlcovici dela „Stadiu-Român", care s'a clasat al doilea în cursă. 6) In fotografia noastră se poate vedea startul în recentul cross-country.

Sinucigaşul din Hog-Island

PE insula nelocuită Hog-Island, din oceanul Indian, a fost găsit, de către un vas de pescari, cadavrul unui individ, care se spânzurase, în pragul unei cabane de piatră.

Lângă cadavru, se afla — ciudat! — un revolver, şi un caet, în care sinucigaşul însemnase zi cu zi, tragedia vieţii sale.

Reproducem câteva pagini din aventura neobicinuită a acestui om.

29 Octombrie, 1923. — S'ar crede că un blestem planează asupra fiinţei mele. Nu am pe nimeni pe lume; n'am părinţi, nici prieteni. De îndată ce încep să iubesc o femee, fatalitatea o loveşte crunt. Am 34 de ani, şi am iubit până acum patru femei. Prima a murit tuberculoasă; a doua e dementă într'un azil de nebuni, a treia a fost împuşcată de amantul ei, a patra, care-mi devenise soţie, a murit de groază, născând un monstru cu două capete, pe care l-am ucis cu propriile mele mâini, căci trăia încă şi era cald...

Nu mai am curajul să iubesc pe nimeni; fug de lume şi mă ascund ca un lepros...

17 Noembrie. — Am citit în ziare un anunţ ciudat:

„Societatea A. N. C. oferă post în Hog-Island, pentru domn singur, bine retribuit. Preferabil oameni loviţi de soartă, cari doresc să se izoleze de societate. A se adresa...."

M'am adresat la sediul acelei societăţi. Era o societate australiană de ajutor pentru naufragiaţi.

Un director bătrân şi ras m'a primit, explicându-mi astfel ce atribuţiuni urma să am la Hog-Island:

— E o insulă stâncoasă, nelocuită, din arhipelagul Crozet, oceanul Indian. Colţii de stâncă, abia acoperiţi de ape, fac ca naufragiile să fie relativ dese în împrejurimi. De aceea, societatea noastră întreţine în Hog-Island un post de ajutor. In schimbul remuneraţiei princiare ce vei primi nu vei avea altă muncă de efectuat, decât să păzeşti merindele, pentru a le pune la îndemână eventualilor naufragiaţi...

Am propus să mi se dea un om, ca ajutor. Societatea a refuzat:

— La început, aveam doui funcţionari acolo; dar când sunt doui, unul ucide pe celălalt. De altfel, ar fi greu de găsit doui oameni cari ar primi să locuiască în Hog-Island. Timp de 6 luni, de când postul e vacant, nimeni n'a răspuns la anunţul nostru.

— Dece oare? sunt aşa de puţini candidaţi la pustnicie?

— Trebue să vă spun, urmă directorul, că Hog-Island e la o mie de kilometri depărtare de orice aşezare omenească... Veţi trăi deci numai între cer şi mare...

Am primit aceste condiţiuni şi am fost angajat...

30 Noembrie. — Intr'o barcă cu motor, am fost condus, dela vaporaşul ce nu mai putea să înainteze printre colţii de stânci, până la ţărmul sinistrei insule. De departe, această insulă părea spinarea unei balene negre, ce ieşia din apă. Cu cât ne apropiam, am început să zărim zimţuirea stâncilor, ce se ridicau spre cerul cenuşiu, ca dinţii unui ferestrău.

Bătrânul lup de mare
desen de Arthur Mendel.

Barca şerpuia printre colţi. Ceaţa se lăsase peste mare, şi decorul devenia tot mai înfiorător.

Am acostat cu mare greutate; într'un singur punct, zidul ţărmului era mai puţin abrupt.

Un om al societăţii m'a condus pe o potecuţă îngustă, până pe un platou de piatră neagră şi umedă, de unde privirea domina marea, ca de pe o terasă pustie.

Vântul şuera lugubru şi sfâşia de colţii stâncilor lungi flamure alburii de ceaţă. Când bătaia vântului înceta o clipă, se auzia vuetul mohorît al valurilor ce se izbeau jos, de poalele stâncii.

Credeam că nimic nu avea să mă mai mişte, în lumea aceasta. Totuş, am avut o strângere de inimă, când omul acela m'a părăsit, şi am rămas singur, pe insula aceasta pustie şi blestemată...

Departe, prin ceaţă, sgomotul motorului bărcii, se auzia tot mai stins...

1 Decembrie. — Platoul pe care locuesc, e mărginit de trei părţi de vid, şi în fund de un părete stâncos, în care se află săpate magaziile de provizii şi odaia în care voi trăi de acum, înmormântat de viu într'un cavou.

Am explorat azi platoul şi magaziile.

Am constatat că toată flora acestei stânci pierdută în mijlocul oceanului, se reduce la un fel de licten-algă, o stârpitură de plantă ce pare mai mult un mucigai, şi care iese uneori din crăpăturile pietrei. Ca faună, nu există decât un fel de pasări, în genul pescăruşilor, dar mult mai mari, şi sunt de un cenuşiu-negru, cum e culoarea stâncilor. Aceste păsări nu au văzut probabil niciodată oameni, deoarece nu se tem de mine; ele mi se aşează pe umeri şi pe şapcă, fac cerc în jurul meu, când mă aşed pe stâncă, mă privesc triste, şi scot un fel de vaet de jale, ca şi când mi-ar plânge soarta ce m'a trimis aci...

Azi dimineaţă, a ieşit soarele din nori, vre-o zece minute; m'am suit până în vârful insulei şi am privit nemărginirea Oceanului.

2 Decembrie. — S'a lăsat frig. Trebue să fac economie la lemne, fiindcă ele mi se aduc cu vaporaşul, ce soseşte, în cazul cel mai bun, odată la două luni.

Am făcut înconjurul insulei. Pretutindeni piatră; dintr'o zare până în alta, apă. Uneori, ceaţa e atât de groasă, încât se face, ziua în amiaza mare, întuneric ca noaptea, şi nu se aude decât vâjâitul valurilor şi ţipetele sinistre ale pasărilor....

3 Decembrie. — Am făcut iară înconjurul insulei. Ceasurile trec greu, ca zilele...

7 Decembrie. — Plouă de trei zile, vântul urlă, spărgând de stânci, cascade de apă...

25 Decembrie. — Crăciunul!... Dar pentru mine, nu e Crăciun. E o zi mohorîtă şi umedă, ca toate celelalte. Nu am nici o dorinţă, nici o speranţă...

26 Ianuarie 1924. — A sosit vaporaşul societăţii, ca să mă aprovizioneze. Omul societăţii a debarcat şi vocea lui mi s'a părut ceva nou, de parcă n'am mai auzit niciodată glas de om.

Acum, dupăce omul acesta a plecat, îmi dau seama că vizita-

AUTORITATEA intervine

PIETONUL român nu se adaptează de bună voe, regulelor occidentale de circulaţie, care au fost impuse de Prefectura Poliţiei.

D. colonel Gabriel Marinescu, prefectul Poliţiei Capitalei întorcându-se din străinătate, unde a studiat regulamentele de circulaţie, a dat dispoziţii pentru îngrădirea trotuarelor Căii Victorii între strada Regală şi Bulevard, cu o serie de lanţuri, montate pe pari de fontă.

Afluenţa devenind însă zilele trecute prea mare, pietonii au trecut peste lanţuri, în mijlocul străzii, împiedicând astfel circulaţia vehiculelor. La insistenţele agenţilor de circulaţie, cari cereau pietonilor să respecte dispoziţia publicul a răspuns cu huidueli şi cu ruperea unei porţiuni din lanţuri, după care agenţii s'au pretat la brutalităţi pentru impunerea regulamentului.

Cu această ocazie ambele „tabere" s'au purtat mai oriental decât arabii din Alep, când li s'a impus să circule pe dreapta, cu cămilele lor.

Atât pietonii cât şi agenţii circulaţiei s'au făcut vinovaţi: primii de o neînţelegere condamnabilă a epocii în care trăim şi cei din urmă de o lipsă totală de bună cuviinţă şi de stil, absolut necesare acelora cari vin în contact cu marele public.

Oare la fel se petrec lucrurile şi în celelalte capitale? Nu, hotărît că nu. Şi aceasta mai ales pentrucă autoritatea intervine acolo cu tact, occidental şi numai atunci când se simte absoluta necesitate.

Astfel simpla apariţie a policemanilor americani stăvileşte, mai totdeauna, entusiasmul cel mai turbulent.

Iată bunăoară: la un colţ de stradă s'a încins o încăerare între un grup de republicani şi un altul de socialişti, adversari în ultimele alegeri. A curs şi sânge cu ocazia aceasta, dar policemanul n'a intervenit decât atunci când unul din beligeranţi a scos revolverul din buzunar, pentru a face uz de el. Numai în momentul acela, agentul a eşit din impasibilitatea-i glacială, a trântit pe agresor la pământ, confiscându-i arma, în timp ce bătălia cu pumnii continua, fără ca cineva să încerce s'o oprească. Menta-

Sus: *Şomeurii englezi bombardând poliţia cu pietre la Birmingham. In faţa foamei, nici autoritatea lui «Bobby» nu mai ajută.*

St.: *Când intervine autoritatea la manifestaţii. Deobiceiu scandalagiii sunt minori, după cum se poate vedea din fotografia noastră.*

Dr.: *Când arestatul se opune, intervine adesea brutalitatea.*

litate curioasă, desigur, dar încetățenită de multă vreme în Statele Unite.

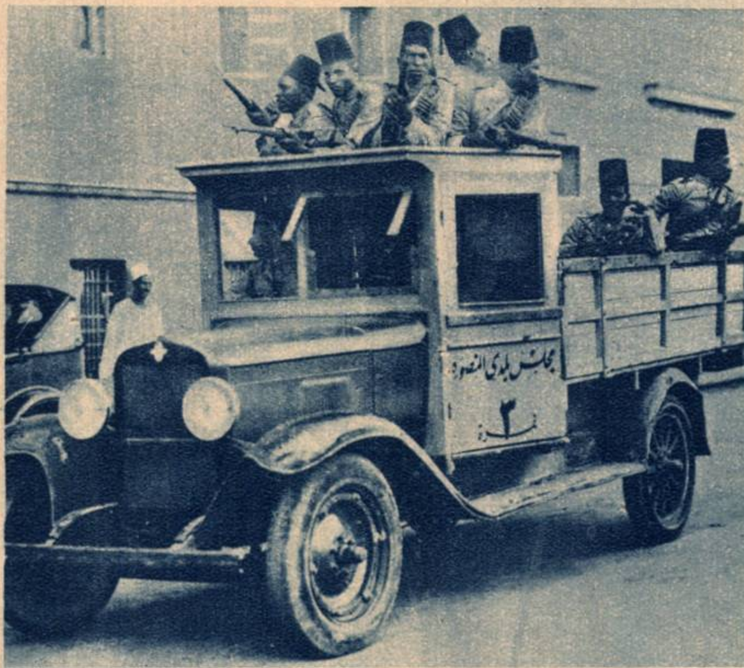
Când intervine autoritatea într'o anchetă judiciară, se procedează în Germania cu subtilități interogative, în Franța cu amenințări, la noi de multe ori cu bătaie, iar în Anglia, prin cel mai aspru regim preventiv.

In Statele Unite există faimosul sistem „grilling", care în 95% din cazuri dă rezultate excelente. Un exemplu: la o bancă oarecare, sau la un magazin, s'a comis o spargere, de autori necunoscuți. De obiceiu poliția arestează un grup întreg de „specialiști", cari operează în acest gen.

Dacă nici unul nu mărturisește de bună voe spargerea, intervine „grilling-ul" care până în cele din urmă descoperă pe vinovat. Preveniții, sunt introduși într'o cameră, unde sunt instalați în picioare, pe a estradă, sub supraveghere a doi agenți. Nimeni n'are voe să scoată un cuvânt, sau să se

Dreapta: *Arestarea unor feministe, pe străzile Londrei;* Jos: *Patrulă militară în automobil, la Cairo, în cursul ultimelor mișcări*

miște. După câteva ore, banda este introdusă într'o cameră semiobscură, în care operația se repetă. Apoi sunt introduși în celule individuale, trecuți din încăperi cu puternic soare artificial, în celule complet obscure, în care nu pătrunde nici un sgomot din afară; după aceea sunt instalați pe rând în camere umede sau extrem de călduroase, luându-li-se din când în când declarații. In cele din urmă, prevenitul este atât de extenuat de tratamentul la care a fost supus, încât ofițerul de poliție judiciară îi poate stoarce mărturisirea, prin întrebări meșteșugite.

Priviți agenții de poliție parisieni. Stilați și totuș energici, ei se bucură de cea mai mare considerație în rândurile populației. Când intervin cu autoritatea lor cei mai recalcitranți se astâmpără imediat. Legislația franceză dă dreptul de-a soluționa anumite contravenții pe loc, aplicând soluțiunile imediate.

Bobby's. Acesta este numele cu care populația londoneză își alintă polițiștii, oameni aleși pe sprânceană, robuști, inteligenți și mai ales extrem de serviabili. In nici un oraș din lume, libera circulație a bătrânilor, copilașilor sau orbilor nu este mai asigurată, decât la Londra. Intr'adevăr, Bobby oprește un lanț întreg de vehicule, în cele mai frecventate puncte, pentru a le da cale liberă. Când policemanul londonez intervine cu autoritatea lui, nu scapă nici un prilej de-a face morală turbulenților și a le cita la rigoare câteva pasagii din Biblie, potrivite pentru circumstanță. (Se știe doar că poporul englez este cel mai religios).

Desigur că cititorii noștri cunosc din ilustrații sau din filmele de cinematograf pe celebrii *„Schupo"*, — numele polițiștilor germani, — o prescurtare din Schutz-Polizei (poliția de siguranță).

Oameni culți, inițiați în toate sporturile, foarte robuști și mai ales energici, au drepturi de intervenție nelimitate.

Prefectul Capitalei ar încorona opera pe care o început-o, formând un corp selecționat de agenți de poliție, iar pietonilor noștri le-ar servi foarte bine exemplele Apusului.

E drept că unii din agenți utilizați la reglementarea circulației, au maniere destul de occidentale; dar aceștia se pierd în noianul celor brutali și rău disciplinați.

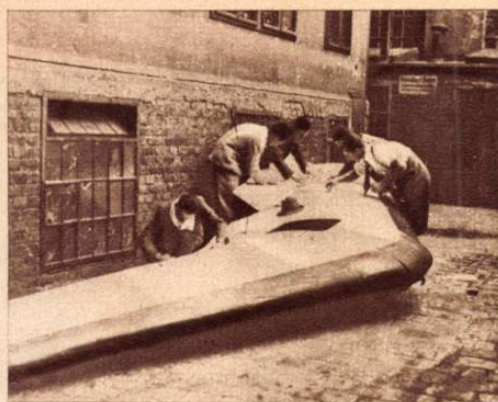
Astfel că o echipă conștientă de agenți, ar putea da o notă civilizată circulației Capitalei, nu numai în centru, ci în toate punctele aglomerate.

Totodată trebue să insistăm din nou asupra îndepărtării oricăror vehicule cu tracțiune animală, de pe arterele cu circulație mare.

DINU ROBOTĂ

Familia de hipopotami a grădinei zoologice din Budapesta s'a înmulţit. Fotografia noastră reprezintă pe hipopotamul mamă cu puiul, care iese pentru prima oară în aer liber.

Cel mai mic aeroplan din lume construit de fraţii Ullrich şi Heinrich Huetter din Salzburg.

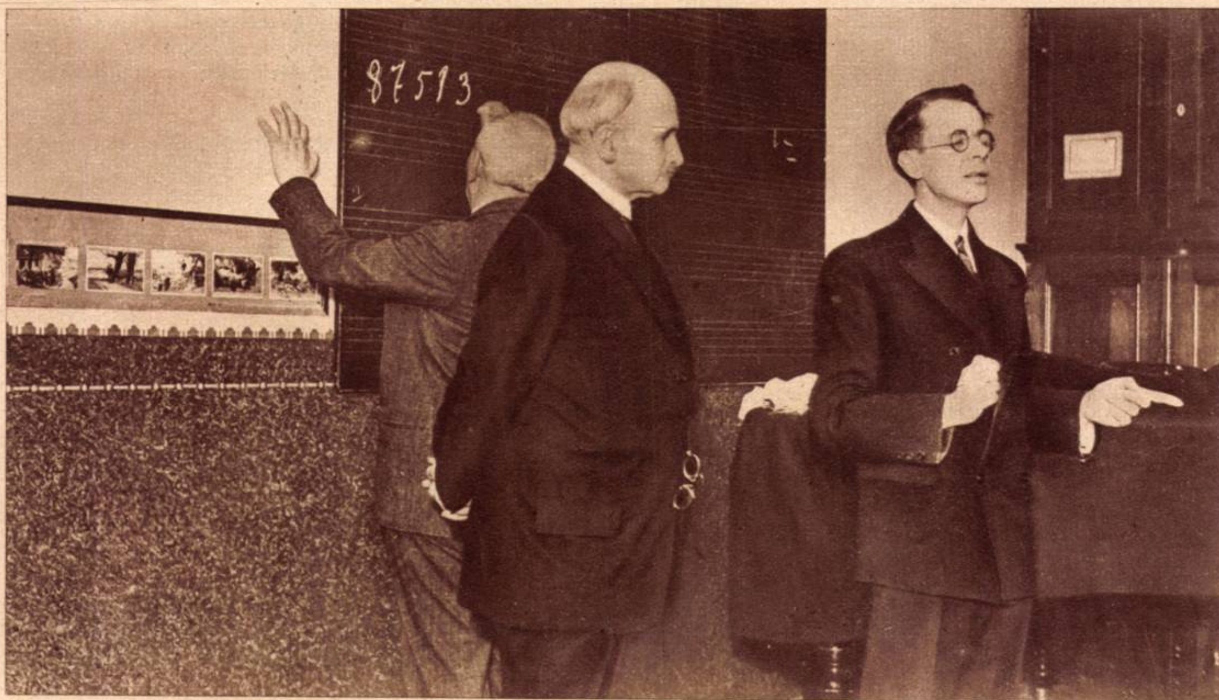

Fotografia noastră înfăţişează pe prof. Martin Sprengling în faţa alfabetului rezolvat.

Una ... le car... pe ar... desleg... Marti... dela ... din C... reuşit ... inscri... pe m... Studi... s... că s... mitică... ciană, ... zut. U... nier ... rudim... bet, în ... şi 1...

Dr. Charlotte Gray dela Spitalul din Burbank (California) identifică noui născuţi ridicaţi imediat de lângă mamele lor, prin stigmatizarea cu ajutorul unei soluţii colorate. Semnul astfel imprimat se şterge după câteva săptămâni.

Doctor S. Finkelstein este un fenomen matematic. El rezolvă fără nici un ajutor mecanic, din minte, teme extrem de grele.

Din LUMEA ARGĂ

din enigme- au pasionat eologi a fost ută de prof. Sprengling Universitatea icago, care a să descifreze ţiile găsite ntele Sinai. d literele ul dovedeşte de origine se- iar nu feni- cum s'a cre- beduin mi- r fi inventat entarul alfa- re anii 1850 00 a. Chr.

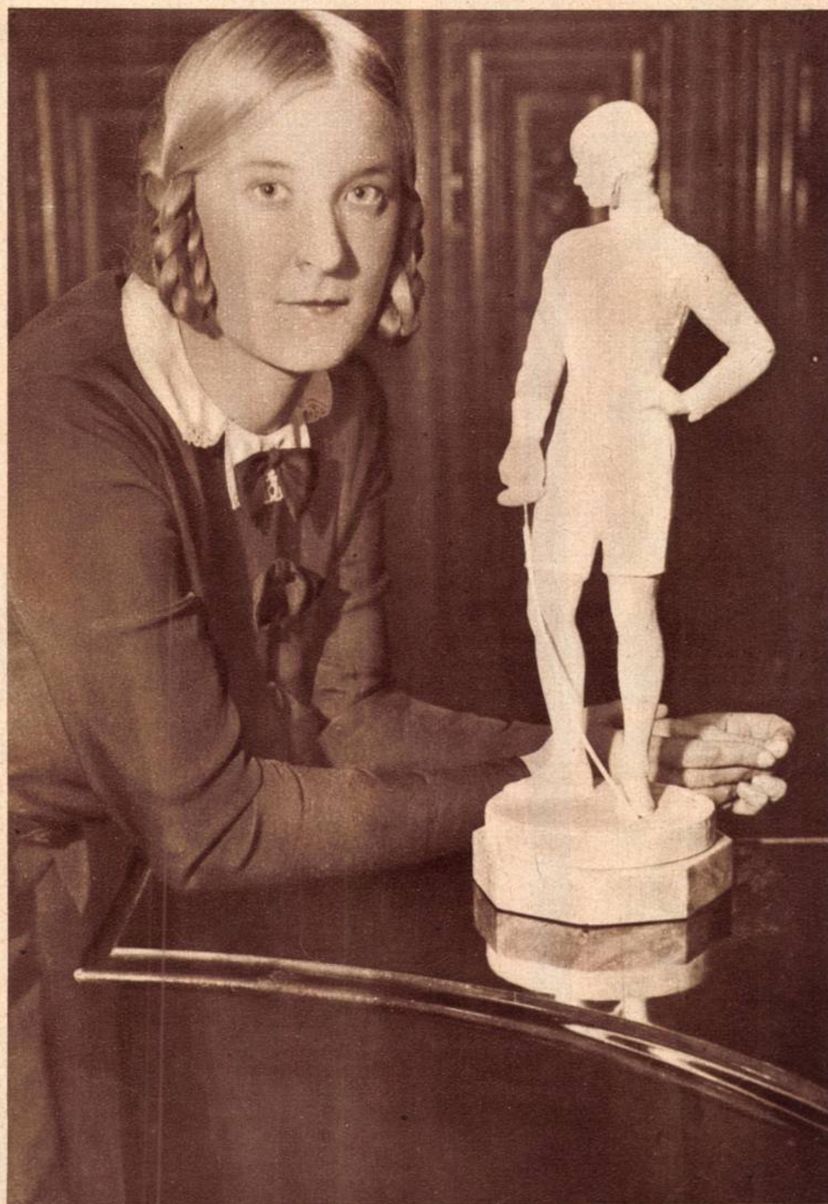
Săptămâna trecută, prezenţa unui grup de personalităţi, în frunte cu domnii miniştri Ghica şi Vălcovici, s'a inaugurat legătura telefonică între Bucureşti şi Statele Unite ale Americei. Prima conversaţie a fost un schimb de mesagii între domnul Ghica, ministrul nostru de externe, şi d-l Stimson, ministrul de externe al Statelor Unite.

D-ra Alexandra Tolstoi, fiica marelui scriitor rus, intenţionează să ţină o serie de conferinţe în Statele Unite. Nu se gândeşte să se mai reintoarcă în Rusia, întrucât nu e de acord cu principiile U. R. S. S.

Helen Mayer, campioană la scrimă în ultima olimpiadă şi statuia pe care i-a făcut-o, de curând sculptoriţa Finzelberg.

Parlamentul român

I. 1931 – 1932

I. Mihalache
Muscel

Voicu Nițescu
Brasov

N. Georgescu
Ilfov

V. Iamandi
Iași

R. Franasovici
Mehedinți

Dr. N. Lupu
Fălciu

Th. Iacobescu
Cetatea Albă

I. Lugojanu
Severin

Lucian Alexandru
Someș

Gr. Iunion
Gorj

Pamf. Șeicaru
Tutova

St. N. Graur
Putna

M. Djuvara
Dolj

Em. Hațiegan
Cluj

Aurel Vlad
Hunedoara

Dr. Iosif Fischer
Maramureș

Robu Nichifor
Rădăuți

I. Th. Florescu
Târnava

E. Câmpeanu
Mureș

Pop Valeriu
Someș

„Foto-Luvru"

(VA URMA)

Dr.: *Doi indigeni jupuind un jaguar.*

BESTII UMANE

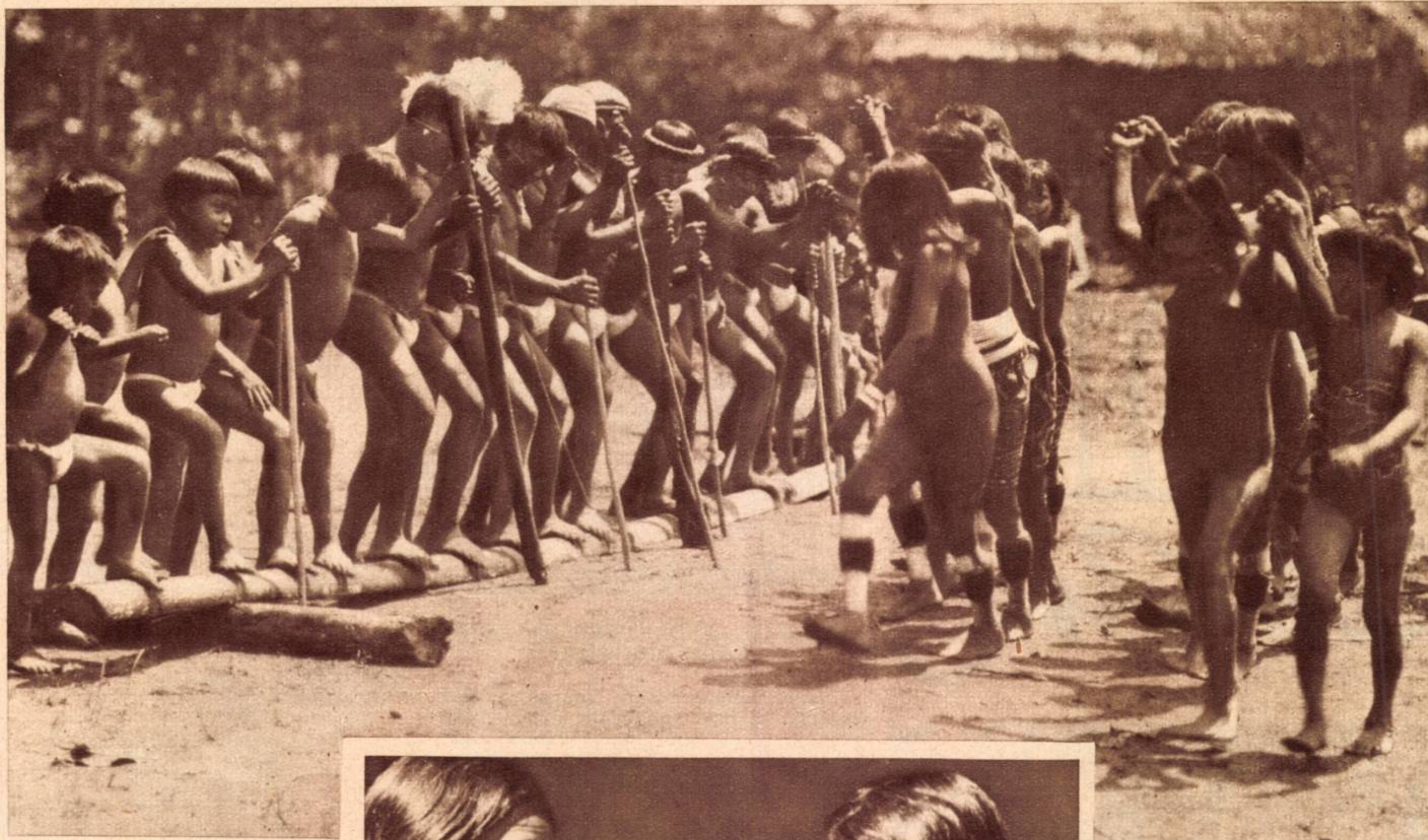
PERIPEŢIILE CAPTURARII UNUI ŞARPE „SUCURIU"

Intr'o Duminecă spre amiază, cerul era mai senin ca niciodată şi cu mare greutate ai fi putut zări o pasăre, mai toate sburătoarele copleşite de căldura clocotitoare retrăgându-se sub umbrarele cele mai dese.

Deodată liniştea cea adâncă fu întreruptă de apariţia unui Indian care, însoţit de un câine, cobora grăbit dealul din faţa taberei noastre şi imediat fui informat că un şarpe uriaş fusese descoperit. In picioarele goale şi îmbrăcat cu o cămaşe ce fusese kaki şi cu un pantalon

Sus: *Cameleon din ţinutul Amazonului;* jos: *doi indigeni aprinzând focul cu mijloace primitive.*

Sus: *Copiii indigenilor învăţând arta războiului.*

zdrenţuit, urmaiu drumul apucat de Indian. Acesta îşi luase cu el un arc cu săgeţi şi un cuţit încovoiat, şi în timp ce noi urcam dealul, un alt membru din tribul lui, înarmat cu un bambu ascuţit ca o lance, deducând după viteza cu care mergeam, că se petrecea ceva interesant, veni şi el cu noi. Câinele, prudent, ne urma la o distanţă respectabilă. Când făcuse vre-o cincisute de metri în inima pădurii, Indianul se opri şi-mi arătă, cu degetul, un arbore uscat. Acolo descoperise animalul. Făcui semn Indienilor să stea nemişcaţi şi să ţină câinele lângă ei.

Mă apropiam încetişor, cu precauţie. Şarpele se ascunsese bine, dar totuş îl zării. Nu era de specie veninoasă; era însă un „sucuriu" îndeajuns de mare şi puternic, ca să ucidă un om cu „îmbrăţişarea" lui. Când am remarcat mărimea enormă a reptilei, m'am întors tiptil, fără sgomot, printre indienii mei, cari mă priviau râzând, crezând că 'mi-era teamă. Făgăduii atunci fiecăruia dintre ei câte un dar de preţ, dacă aveau să-mi ajute să prind şarpele de viu. Imi imaginasem că dacă isbutiam să-i înfig lancea în cap şi să-l trântesc lungit la pământ, îl puteam captura cu uşurinţă. Când însă le explicai planul, Indienii îmi replicară că şarpele ar fi în stare să omoare foarte uşor pe unul dintre noi, în cazul când nu ne-am decide să chemăm ceva ajutoare. Nedându-le nici o ascultare am înhăţat un cuţit şi am înaintat spre teatrul luptei pe care ezitam s'o dau.

Şarpele nu-şi schimbase câtuş de puţin locul; nu-i puteam distinge deloc capul care-i era ascuns, desigur, sub inelele corpului. Un soi de iederă deasă acoperia crengile arborelui mort, cu o pânză aproape impermeabilă. Cu ajutorul cuţitului începui să tai iedera şi să rup crăcile, cât mai în surdină cu putinţă, în scopul de a putea distinge capul animalului. Unul dintre indieni şedea postat în spatele meu, cu lancea gata de atac, iar alături de el se afla un altul, cu cuţitul în poziţie de luptă.

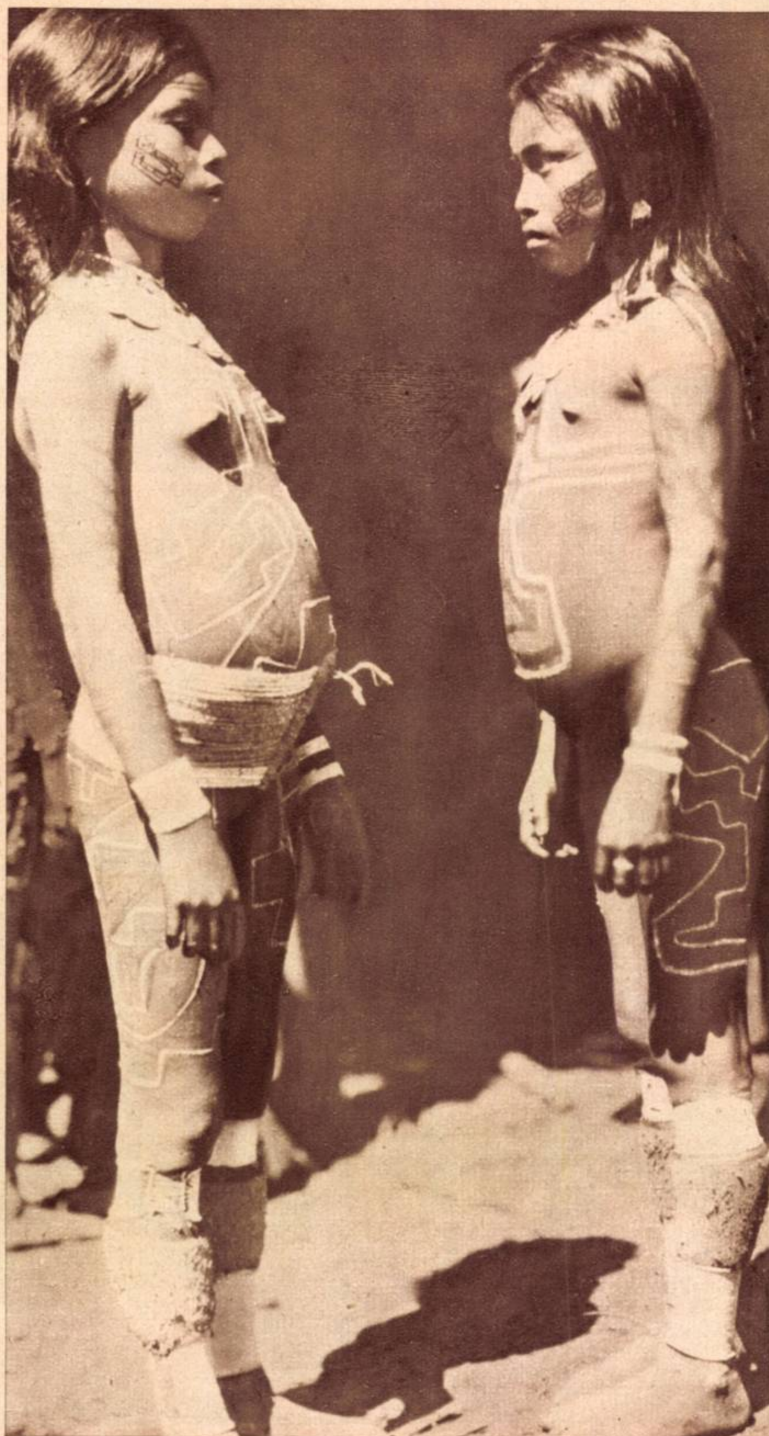
După ce lucrai mai mult de un sfert de oră, în mijlocul unei tăceri de mormânt, cu un genunchi pe pământ, reuşii însfârşit să fac o spărtură deajuns de largă, ca să pot zări capul animalului. Acesta se ivia între primul şi al doilea inel al corpului şi sta întins pe iarbă.

Era cea mai favorabilă poziţie pe care aş fi dorit-o cândva. M'am ridicat fără sgomot şi m'am retras încet după ce-am făcut mai întâiu indienilor semn, să mă imite. Câinele sta liniştit la o mică distanţă de noi şi ne privia atent şi mut de surpriză.

După ce mă depărtasem la patru sau cinci metri, m'am întors din nou cu faţa spre ascunzişul şarpelui. Pe indieni i-am aşezat în spatele meu şi am recomandat celui ce mă urma imediat, să pună mâna pe lance de îndată ce voiu înţepa animalul, iar celuilalt să ia seama dacă vom fi cumva în primejdie.

Ţineam lancea perpendicular în faţă, cu vârful înclinat la un picior de pământ. Animalul nu se mişcase de pe locul lui; când mă apropiai de el, îl înţepai direct la gât şi astfel, într'o secundă, îl ţintuisem de pământ. Indianul care se afla în urma mea, nu mai aşteptă nici o clipă şi înşfăcă lancea apăsând-o cu putere, ca nu cumva să iasă din pământ. In acest timp eu mă repezii spre ascunzişul şarpelui, spre a pune stăpânire pe el şi a-i imobiliza coada, mai înainte ca reptila să ne poată face vreun rău.

Incă două-trei smucituri şi animalul, dându-şi seamă că se sbă-

Stânga: *Două mici indiene din ţinutul Amazonului, tatuate.*

tea zadarnic, rămase nemişcat. L-am tras apoi afară din culcuş.

Mă aşezai în partea capului pe care-l strângeam cu putere la subsioară, unul dintre Indieni îi susţinea pântecele iar celalt, coada.

Păstrând această ordine, o pornirăm către tabără.

CANTECE ŞI CEREMONII LUGUBRE

„Curipura", divinitatea care ştie, vede şi aude totul are drept simbol, o cascadă, o stâncă sau o plantă. Sub această formă îşi transmite voinţa triburilor, prin intermediul vrăjitorilor. Aceştia sunt singurii cari o pot înţelege, ei singuri o consultă în adunările de răsboinici.

Intrunirile acestea se ţin când pe podişuri înalte când într'una din micile insule de pe rio Urmvayto. Când călătoreşti noaptea, zăreşti la ultimele licăriri ale crepusculului, focuri ce scânteiază şi auzi, deseori, în depărtare, ritmul monotom şi cadenţat al unei ape: e „Curipura".

Spre seară, după cinci ore de navigaţie, vâslaşii mei se hotărîră să facem un popas pe o insulă din apropiere, un loc foarte nimerit pentru a ne petrece noaptea acolo.

In centrul acestei insule descoperirăm o bucată circulară de pământ înconjurată, din toate părţile, de bambuşi înalţi. Acolo ne-am oprit.

Pe când ascultam în noapte un soi de accente lugubre, scena fu iluminată timp de o secundă de un fulger urmat de un trăznet înspăimântător. Zării atunci într'un luminiş un mare cerc format din vreo patruzecicincizeci de răsboinici cari dansau o horă, ţinându-se de umeri. In mijloc erau aşezate mai multe animale, pe care nu avui timpul să le deosibesc. Incă puţin şi bocetele fură înlocuite de o tăcere de mormânt. O flacără uşoară începuse să strălucească. In urmă veni rândul rugului. Câţiva oameni adunară vreascuri şi crengi mai mari, cu răşină, cărora le deteră foc, şi le înfipseră în pământ.

Deseori, cercul de oameni se spărgea şi-atunci şeful tribului, uşor de recunoscut după numărul colierelor ce purta, luă loc, urmat de toţi asistenţii, în fruntea unui şir de oameni, ce descriau pe pământ cele mai bizare figuri.

Ai fi crezut că te afli în prezenţa unui şarpe enorm ce se încolăcia capricios în inele. La un moment dat, un vrăjitor se apropie de grupul de animale, spre a spinteca gâtlejul unuia dintre ele. Vraciul strânse sângele pe o frunză lată, il aduse la buze şi-l trecu vecinului său din dreapta care-l imită. Grăsimea şi măruntaele fură aruncate în foc iar carnea păstrată sub cenuşă.

Din nou tunetele răsunară şi o ploae cu găleţile se abătu asupra celor de faţă. Potopul ţinu aproape o jumătate de oră şi desrădăcină nenumăraţi arbori.

Când norii se risipiră, luna îşi făcu apariţia. Luminişul din apropierea noastră era pustiu; acolo unde avusese loc ceremonia cea bizară nu mai văzurăm decât apa care, la lumina lunei, părea să fie plumb topit. Când zorii se arătară, râul îşi reluase cursul paşnic.

FEMEILE INDIENE ŞI PROCREAŢIA

Mai toate indienele din aceste regiuni ale Americii şi cele din partea de sus a Amazonului, practică, fără să-şi dea seama, maltuzianismul.

După tradiţiile locale care se transmit dela trib la trib, femeile cred că dacă au copii, aceştia vor fi expuşi nu numai primejdiilor vieţii sălbatice, ci şi multor altor pericole, născute din prejudecăţi populare.

Copiii sunt gemeni? E cu neputinţă ca să fie amândoi păstraţi în viaţă. Unul dintre ei trebue să moară. Altfel s'ar expune batjocurii satelor, care i-ar compara cu şoarecii, crocodilii şi cele mai desgustătoare animale, ce nasc mai mulţi pui deodată. Şi nu-i numai atât: doi copii născuţi gemeni, nu pot aparţinea aceluiaş tată, iată una din axiomele fiziologiei indienilor.

Ca să nu turbure liniştea menajului, rudele bătrâne ale mamei sau femeile „curioase" din sat se însărcinează ca dispariţia unuia dintre copii gemeni.

Copilul are vre-o diformitate fizică? Tatăl său îl va omorî pe dată; numai copiii robuşti au dreptul să trăiască; diformitatea indică influenţa spiritului rău. Sunt numeroase cazurile în care unii copii au avut această soartă numai din pricină că erau oarecum slabi de constituţie.

Intreabă-l pe un tată ce s'a întâmplat cu copilul lui. Iţi va răspunde: „Moarte naturală". Va tăgădui o acţiune ce-i pare blamabilă, dar nu criminală.

Câtă candoare şi simplicitate în moravuri! Un tată îşi omoară copilul, pentru a evita situaţia ridicolă de a avea doi gemeni, spre a călători mai uşor şi a nu-şi impune o privaţiune, oricât de neînsemnată.

Actele acestea sunt totuş mai puţin frecvente decât am putea crede. Ar fi nedrept însă să le atribuim poligamiei în care trăesc indigenii necatehizaţi. Poligamia micşorează — fără îndoială — fericirea casnică şi unirea în familie; dar obiceiul acesta nu-i împiedică pe Orientali să-şi iubească cu multă afecţie copiii.

La indieni, tatăl nu se 'ntoarce acasă decât spre a mânca şi a dormi; nu-şi mângâe nici copilaşii şi nici femeile destinate doar să-l servească.

Afecţia părintească nu începe să se arate decât atunci când băiatul a devenit deajuns de puternic, ca să poată lua parte la vânătoare, pescuit sau seceriş.

* * *

După două zile de călătorie, în care timp ploua fără încetare şi nu întâlnirăm nici urmă de om Anaconda, indianul meu devotat, îşi dete sufletul. Debarcaserăm la postul unor misionari catolici cari văzându-ne exteriorul, ne priviau cu neîncredere. Anaconda care avea o febră teribilă de vre-o două săptămâni, se culcase fără să se vaiete câtuş de puţin şi fără să primească chinina ce i-o oferisem, cu un scepticism inerent rasei, adormi resemnat somnul cel de veci. Zeferim nu spuse o vorbă. Când Anaconda a fost luat în braţele Marelui Spirit, la ce bun să se bocească? Tot ce se naşte trebue să dispară într'o bună zi şi oricare ar fi durata vieţii cuiva, rezultatul e întotdeauna acelaş.

CUM AM INTRAT IN GRAŢIILE MISIONARILOR

Tot atunci constatai că luntrea nu mai era bună la nimic şi mai cu seamă că mi-era imposibil să-mi procur alta mai nouă.

Misionarii, mă invitau mai întâiu cu curtoazie, apoi persuasivi, să părăsesc cât mai grabnic locurile acelea. Desigur că îmbrăcămintea mea contribuia mult la felul cum fuseserăm primiţi. Iată însă că, încetul cu încetul, reuşii să-mi procur vestmintele necesare. Norocul îmi surâse însă atunci când reverendul Foianini, care suferia de un *panaris*, în urma unei înţepături de peşte, fu dat în îngrijirea subsemnatului; fără această întâmplare fericită cred că şi-acum tot în Amazonia mă aflam.

Graţie farmaciei primitive a misiunii, îngrijii câţiva indieni, suferinzi de răni uşoare; toate aceste lecuiri făcură o aşa de mare senzaţie încât pe neaşteptate obţinui barca de care aveam atâta nevoe.

Intr'o seară, pe când mă aflam la masă cu patru misionari, se apropie de noi un grup de oameni ce excorta pe o biată indiană care ţinea un copil în braţe. Femeea mă imploră să-i viu în ajutor. Nenorocitul copil gâfâia teribil şi cu ochii închişi, părea să se'năbuşe. Corpul micuţului începea să se înţepenească.

— Repede un briciu şi o torţă!" strigai misionarului Ambroisi.

Inţelegându-mi intenţia, acesta mi-aduse un cuţit de bucătărie bine ascuţit, căci n'avea briciu. Purificai tăişul la flacăra torţei şi spintecaiu tracheea bolnavului, în sens vertical, pe o distanţă anumită. Pruncul avu un horcăit adânc; obrajii i se colorară instantaneu şi respiraţia îşi reluă cursul prin orificiul menţinut de degetele mele.

O sudoare îngheţată mi se prelingea pe tâmple; cum avea să se termine oare acea operaţie pe care o riscasem, căci niciodată nu văzusem cum se execută o tracheotomie? Dar graţie îngrijirilor mele, copilul fu salvat, iar seara ne-o petrecurăm, discutând asupra originei anghinei difterice la indienii cari în general ignorează cea mai mare parte d'intre bolile rezervate civilizaţiei.

La plecare mi se înmână în dar, un săculeţ rotund, ca o portocală şi căruia, pentru un moment, nu-i acordai nici o importanţă. Devenisem *persona grata* şi o mulţime respectabilă mă conduse până la ţărm.

Veni însfârşit şi momentul când mă despărţii de aceşti prieteni, cari îmi oferiră o cupă de „chicha" (o băutură tradiţională) şi luai direcţia hotarului brazilian spre a ajunge la Manaos.

La prima haltă recunoscui, cu bucurie unul dintre vapoarele ce fac naveta între diferitele staţii ale Amazonului navigabil şi avui curiozitatea să examinez conţinutul săculeţului ce-mi fusese dăruit. O pudră fină de aur precum şi câteva pepite mai mari, îl umpleau; interiorul era căptuşit cu cauciuc; acea mică avere — săculeţul cântăria două kilograme şi jumătate — însemna salvarea mea în lumea civilizată...

— SFARŞIT —

In româneşte de *Georges Teddy*

Sinucigaşul din Hogh Island

(Urmare din pag. 13-a)

lui mi-a făcut mai mult rău, decât dacă n'ar fi venit. Mi-a povestit de nevasta lui, de sărbătoarea Anului Nou la oraş. Femei, muzică, forfoteala străzilor...

Am semnat angajamentul pentru zece ani. Dar singurătatea de aci, mă apasă; nu mai pot să aud vaetul pasărilor şi şueratul vântului. Uneori, încep şi eu să urlu...

La început, ca să mă amăgesc, vorbiam singur. Acum, strig, urlu...

Omul societăţii mi-a adus salariul ce mi se cuvine pe două luni. Ce supremă ironie a soartei!.. Mă uit la hârtiile acestea de bancă, şi nu le mai înţeleg rostul. Ce valoare au ele aci, în pustiul acesta de piatră. Le-am numărat de sute de ori, ca să-mi treacă vremea; am făcut cu ele cocoşei de hârtie... Cucurigu!...

De afară, îmi răspund pasările sinistre, cu ţipătul lor de groază...

Iulie. — Dacă s'ar petrece ceva, un naufragiu!... Dar nu se întâmplă nimic în insula aceasta. Am ajuns să doresc un naufragiu, o catastrofă, un cutremur care să înghită insula blestemată.

...*1925.* — Nici un naufragiu! Scrutez în fiecare zi zarea; nici un naufragiu... Şi singura mea speranţă, este ca marea să se îndure de sigurătatea mea, şi să-mi trimită pe ţărm, ca pe o epavă, trupul vre-unui naufragiat... Nici un vapor, nici o barcă nu se zăreşte. De doui ani,nu văd pe mare, decât odată la 2—3 luni, vaporaşul societăţii...

Am fost bolnav, zile întregi, am dormitat, în delirul febrei; nu am luat chinină: visul m'a dus în oraşele locuite, pe străzile pline de lume, în alcovuri de femei...

... *1926.* — Nimic nou. Nici un naufragiu. Dumnezeu n'are milă de mine. M'am împrietenit cu două pasări: suntem acum trei la masă, nu mai sunt singur...

... *1927*...

... *1928*...

Martie, 1929. — Dacă aşi putea să trăesc într'o închisoare, aşi fi fericit, faţă de existenţa pustie de aci...

Nici un naufragiu!... Eri am zărit totuş, în zare, pentru prima oară, un vapor. Era desigur un transatlantic. Cred că avea două coşuri...

Am căzut atunci într'un fel de vis, deşi nu dormiam. M'am văzut aevea pe bordul acelui vas; eram pe punte, vorbiam cu un călător. Femei frumoase treceau pe lângă noi... Era soare, dinăuntru, se auzia o muzică de dans...

De multă vreme, trăesc astfel, cu ochii deschişi, o nouă existenţă, plină de veselie şi de toate bucuriile vieţii: mă văd în restaurante cu lume multă, în palate... Am halucinaţii din ce în ce mai puternice. Voi înebuni, — dacă nu am înebunit încă...

... *1931.* — Am hotărât să introduc ceva nou în existenţa mea de pe această insulă pustie: Moartea!

Peste câteva clipe, mă voi omori.

Mi-am uns revolverul, l-am curăţat de rugină, l-am încărcat. E aci, lângă mine.

Dacă nu va lua foc, din cauza pulberei alterate, voi fi nevoit să mă spânzur!

Dar mi-e groază de ştreang... Aş fi preferat instantaneitatea glonţului. Poate însă că soarta nu-mi va îngădui nici măcar această satisfacţie funebră: să-mi aleg moartea...

D. N. Iorga, a fost proclamat „doctor honoris causa" al Sorbonei. Sus, d-nii: N. Iorga, prof. Cannon şi rectorul Sorbonei, d. Charléty.

Zilele trecute a avut loc o vânătoare în Banat. Sus : d-nii Ionescu-Siseşti, ministrul agriculturii, general Baliff şi baronul Mocsony.

Domnişoara Mary Cholet, care şi-a dat graţiosul concurs la festivalul „Realiatea Ilustrată" din 15 Noembrie 1931.

Câştigătorii din numerile 244-245

Prin tragere la sorţi, au câştigat:

PREMIUL I-iu: 1000 lei, în numerar, d-rei Ella Căpit. Andreescu (Oradea-Mare).

PREMIUL II-lea: Câte un aparat de radio cu galenă: d-lui Aurel Moldovanu, Bistriţa şi d-rei Tytta Stoiculescu (Craiova).

PREMIUL III-lea: Câte un volum din Ed. Adevărul, d-lui Ionel Lazăr (Codlea-Braşov) şi d-lui M. Costin (Bucov-Prahova).

N. B. — Premiile se eliberează, în baza unei cărţi poştale, pe care câştigătorul şi-a însemnat adresa cea mai exactă.

DE VORBA CU CITITORII

I. R. H. T. — Textul e absolut insuficient.

Aur-Târgoviște. — Scrisul dumitale denotă multă energie, o intuiție ascuțită și un sensualism puternic, accentuat. Spirit combativ. Vă interesați mult de cancanurile vieții. Fire bănuitoare, egoistă. Prea multă încredere în sine și cochetărie. Simț estetic desvoltat, preocupări în acest sens.

L. S. Abonat 164. — D-ta te caracterizezi printr'o nemărginită auto-apreciere, și o sensualitate care merge adeseori până la trivialitate. Ambiția oscilează; ia uneori forma de încăpățânare, alteori forma unei lipse de voință complectă. Un fel de sentimentalism dulceag, străbate sufletul inapt pentru pasiuni adevărate, sau sentimente de lungă durată. In felul dumitale de a gândi, e ceva îmbâcsit, neclar. Accente de entusiasm, de tresăriri idealiste, cari dispar însă repede. Există totuș o calitate lăudabilă în caracterul d-tale. Nevoia de a te corija, de a evolua. Calitate apreciabilă, deoarece te poți lepăda de slăbiciuni printr'o educație îngrijită.

O nouă corespondentă. — Deocamdată nu mai filmează. Scrisul trădează inconstanță, sensibilitate sufletească, uneori chiar finețe. Lipsă de voință, bunătate și spre surprinderea mea trebue să-ți acord și oarecare logică. Ai fantezie și elan sufletesc. Imi faci impresia, dacă-mi îngădui comparația — a unui aeroplan enorm, capabil să suporte multe tone, însă care nu-i pus la punct și deci nu poate realiza nimic. Ai vrea să sbori în sfere ideale. Voința însă îți lipsește. Calitățile d-tale zac în tezaurul sufletesc, fără să producă nici o dobândă.

La belle „jardinièrre”. — Vai! și Of! Ce te mai încurci cu franțuzeasca „stimabilo”? D-ta posezi o sumedenie de specialități printre care și aceea de a comite ortografii noui. Caracterul dumitale? Bănuitor, încă neformat, cu multe lipsuri și încâlceli. S'ar putea spune că personifici tipul obscurantist. Ești nehotărîtă, nesinceră. Sentimentele dumitale oscilează ca o pendulă. O calitate? Singura ar fi aceea, că te înduioșezi din când în când, dar uiți repede slăbiciunile acestea. De bunătate nu poate fi vorba... cu profund regret de a te fi desamăgit.

Anne-Marie. — Mady Christians. Film A. G., Berlin, S. W. 48, Friederichstrasse 228. Caracterul dumitale? In acceptațiunea curentă a cuvântului, n'aș putea vorbi tocmai bine despre el. Ești o fire foarte schimbăcioasă și capricioasă. Cele mai mari contraste se găsesc la d-ta. Ai câte odată un suflet generos, altă dată un suflet de avar. Pui foarte mare preț pe persoana d-tale. Cu toate acestea, aspirațiile nu întrec nivelul normal. Expansiunea și entusiasmul sunt repede înlocuite, cu deprimarea și un fel de lăcătuire sufletească. Ești o fire impulsivă, deci supusă unor vecinice oscilații sufletești. Oarecare sentimentalitate, în schimb mult sensualism. Nu știu dacă ești măritată sau nu, în orice caz soțul sau viitorul d-tale soț se va simți destul de rău în tovărășia d-tale, producându-i o enervare continuă prin săcăelile și capriciile d-tale. De gelozie nu mai vorbesc, dacă o mai fi frumos și... Don Juan.

Liti C. — Nu văd nici o legătură între așteptarea d-tale și datoria mea de a nu fi laconic în răspuns. Părerea d-tale, e o gratificație inutilă, care nu mă interesează. Cât privește zeflemeaua, am curajul opiniei și mi-o asum, fiindcă ea oglindește părerea mea.

Suferința R. — Mărturisirea d-tale atât de sinceră a găsit un viu ecou la noi. Suntem însă lămuriți asupra dorințelor dv. Vă rog răspundeți cât mai amplu cu ce am putea să vă venim in ajutor?

..**Pia-Milena.** — Scrisul dv. denotă o personalitate în toată accepțiunea cuvântului. Caracterul, prezintă foarte multe atribute virile ca: hotărîre, voință, ordine, o intuiție pătrunzătoare, claritate în idei, sentimente puternice și durabile. Simțul estetic e foarte bine desvoltat. Sunteți o fire bănuitoare și deci foarte circumspectă. Nu știu, însă dacă bunătatea sufletească e la înălțimea celorlalte calități. Dealtfel e unicul semn de întrebare. Complectează filmul „Suzanne Lennox” și „Her Fail and Rise”.

Emilia. — Ceeace caracterizează persoana d-tale este echilibrul. O armonie aproape perfectă domină calitățile și defectele. Să detailez, ar însemna să transcriu tabla de materii a psihologiei. S'ar putea spune că dansezi pe sârmă. Faci continue eforturi să nu.. cazi.

D. S. D. — Manuscrisele mi se trimit mie. Fotografia vedetei o vom publica cu prima ocazie.

Mimoza. — Documentul pe care mi l-ați trimis prezintă următoarele caracteristice: fire sentimentală , de o bunătate specific... burgheză. Mult avânt sufletesc. Aspirațiile sunt însă de ordin practic. E o sciziune perfectă între „ omul de afaceri” și soț. Sub aspectul practic, caută să-și stârpiască orice urmă de slăbiciune sentimentală, tinde să-și croiască o viață solidă prin muncă raționalizată, fără a risca însă prea mult în întreprinderi. Spirit combativ și de inițiativă.

„Merkurius”. — Caracterul d-tale nu e încă format, bâjbâie prin întuneric. Observ însă o tendință încurajatoare, spre o bunătate neprecupețită. Deocamdată, lipsă de voință și înclinație spre o mentalitate practică, negustorească. Să nu crezi poate, că pseudonimul m'a făcut să cred aceasta. Constat însă o strânsă legătură între pseudonimul d-tale și d-ta.

Constantin Dogulescu. — Eu sunt sigur că nu vei reuși „spre a deveni ecran de cinema prin care ești foarte pasionat”. Motivul? Ca să devii „în ecran”, trebue să fii de ipsos, sau în cazul cel mai favorabil, cerșaf.

..**Dida Kidoff.** — Cine ți-a spus că Greta nu mai filmează? In curând vei avea ocazia să o admiri din nou. Lilian nu s'a nenorocit însă definitiv și iremediabil. Berlin, Wilmersdorf, Düsseldorfstrasse 4ț. Marcella Albani, Berlin-Wilmersdorf, Kaiseralee 172. Jeanette MacDonald; primește corespondența la Fox Studios 1401 Westen Avenue, Hollywood, etate 28 ani, din părinți scoțieni, născută în America.

Sfinx-Blanc. — V'am supărat? Nu-i nici o răutate și nici ironie. Numai o umilă preferință... Condițiuni nu există. Analiza e necondiționată. Nu credeți că e o susceptibilitate gratuită? Și apoi dacă m'aș înșela... ce pot pretinde vieții decât iluzii.

Ochi care inspiră sensibilitate. — Asta-i curată magie, duduie! D-ta ai trebui să te pui la dispoziția statului. Ai începe o operă de desăvârșire sufletească. Cât privește „cataclismul” noi avem cugetul curat. Analiza grafologică : Intr'adevăr finețe, sensibilitate, mult romantism, chiar și bunătate. D-ta ești numai suflet, dar numai atât, așa că numai am ce să-ți scriu.

A. Gondea. — Un manual bun de grafologie e acela al lui Stahl. Defectele dv.? In primul rând lipsă de voință, apoi o preocupare obsesivă, erotică. In rândul al doilea, vine superficialitatea și nerăbdarea de care dați dovadă. Pentru aceste motive vă rezumați la simple impresii intituitive, fără a face prea mult uz de judecată. După cum vedeți, defectele se înlănțuesc. Calitățile nu vă interesează, le trec deci sub tăcere.

Aramis. — Ești o fire de trubadur (mă refer numai la semnificația prețiozității). Fire bănuitoare, lăcătuită. Ai pretenția de a trăi conform „liberului arbitru” al d-tale. Din nefericire numai poză. Imi face impresia că te comprimi în formule rigide. Găsesc că te falsifici și n'ai să te poți realiza. Aparenta te preocupă. In fond ești... „băiat bun”.

Gândacul. — Iți cer ertare că te-am făcut să aștepți. Am aceeaș scuză pentru d-ta ca și pentru ceilalți (nu mai pot inventa altele). Ceva grafologie. Ai un simț special al mignon-ului. O simpatie specială pentru tot ce-i mic și neînsemnat. Iți place să migălești. Ești o romantică încorijibilă. Porți în suflet un fel de pesimism nelămurit, un spleen... Timiditate. Susceptibilitate, neîncredere în d-ta și în viață.

..**Magdalena.** — Isus a găsit o mângâere în gestul Magdalenei, eu însă o crudă amenințare în ideea d-tale funestă de a-mi trimite un basm... Sufletul d-tale? E plăpând. Ii trebue căldură (o căldură de cloșcă binevoitoare) și multă îngrijire. Mi-e frică să-l ating (cunoști mata povestea aceea cu „le vase brisé”). Corectitudine, logică, sensibilitate și susceptibilitate, mândrie. Parafa numelui înțeapă oribil. Să fii o mică albină sau numai o musculiță care enervează atât de îngrozitor vara?

Patima Roșie. — Fii bine venită! Ce avem cu...? Ai caracterizat destul de bine situația. Și-a închipuit că e lansată, să-și poată permite necuviințe. A fost și ingratitudine și lipsă de tact. Din nenorocire, nu are nici prea mult talent ca să i se treacă cu vederea. Cred că ai înțeles situația? Mai scrie-mi. Misivele d-tale sunt pline de vervă și tinerețe. Neglijența ,desigur se observă. E o coracteristică, care se evidențează imediat în scris.

Die Mehr Frau. — Nu-i poate o greșeală? Mehr Frau... Scrisul d-tale e de sirenă. Constat și de data aceasta o uimitoare afinitate între pseudonim și caracter. Multă reticență și perversitate. Spirit dârz, ambițios. Intuiție, viziune de ansamblu. Spirit critic. Vă pasionează cronica scandaloasă de alcov, nu? Fantezie, rafinament.

Cecil 9. — Regret duduie, dar nu cunosc niciuna din adresele institutului de științe oculte din India. Există o altă societate în America intitulată „Institut de cercetări metapsihice”, adresă pe care eventual ți-o pot procura, dacă te interesează.

LOTHAR

ASASINATUL DIN Bd. MALESHERBES

Prietenii mă așteptau cu masa și cu toate că era foarte târziu, nu reușiam de fel să-mi potrivesc butonii la manșete?... In cele din urmă, înfierbântat și plictisit, mă îndreptai spre ușă, intenționând să-mi chem în ajutor vecinul, pe d-rul Artois, un tânăr medic care se mutase de curând în imobilul unde locuiam. Dar în timp ce străbăteam hall-ul, tresării auzind o voce cunoscută, mormăind pe un ton de imputare.

— „Am confundat scara; ce dracu, ar trebui să ai un ascensor sau să locuești la parter!

Era inspectorul Rousseau. Neașteptata-i apariție îmi smulse o exclamație de spaimă, care-l făcu să isbucnească în râs.

— „Aha! suntem în haine de seară! ?" Noroc că am venit la timp. Ei bine dragă află că pot și eu să-ți ofer o seară amuzantă și o noapte tot atât de plăcută.

— „E vorba de vre-o crimă" mormăii eu „altfel n'ai fi venit la o oră ca asta..."

— „Să ne grăbim", îmi tăie el vorba. Bertillon e plecat iar eu sunt însărcinat cu primele investigații. D-rul Maupert se află la Lilla cu șeful". Apoi privind placa de bronz dela ușă zise:

— „Il cunoști? Poate veni cu noi?".

— „Are să fie încântat", replicai eu. „Dar de ne n'ai telefonat?".

— „Am încercat, dar n'am reușit să obțin legătura. Spune-i atunci d-rului Artois să ne însoțească.

Sunai. O cameristă ne deschise ușa și câteva clipe mai târziu ne aflam înaintea d-rului.

— „Ce s'a întâmplat? întrebă el văzându-ne. „Un pacient?".

— „Nu, doctore, e vorba de un asasinat", zise Rousseau. „Dacă ești dispus să lucrezi în calitate de medic legist, trebue să vii cu noi numai decât, spre a examina cadavrul. D-rul Maupert e plecat și cazul e extrem de urgent".

— „Desigur" zise tânărul medic cu ochii strălucitori. „Acum vă recunosc domnule Rousseau, după fotografia care a fost publicată în „Journal". Dați-mi cinci minute să isprăvesc cu masa și să-mi iau câteva instrumente.

— „Și eu trebue să mă schimb" îi răspunsei, trecând în apartamentul meu. „Las ușa deschisă și cum termini, vii la mine".

In timp ce-mi împachetam uneltele, preparându-mi aparatul fotografic și cutia cu magneziu, Rousseau îmi schiță în linii largi crima.

„Comisarul din districtul Madeleine, raportase cu o jumătate de oră înainte la centru, că un individ anume Baptiste Coniglio, angajat de curând la baronul Octave Lafargue, cunoscutul financiar, care locuia în bulevardul Malesherbes, venise îngrozit la comisariat și declarase că pe la orele 7, când se afla în poarta casei, stând de vorbă cu prietena lui, ar fi auzit o detunătură urmată de vaiete, ce păreau să vină din dormitorul stăpânului. Urcase atunci scările în goană și găsise pe baronul Lafargue zăcând într'un lac de sânge. In prima clipă crezu că era vorba de un accident și îngenunchind, ridică capul victimei, care cu toate că da încă semne de viață, se vedea că primise o rană mortală; fața-i schimonosită de suferință devenise lividă, iar din păr i se prelingea sângele în șiroaie...

— „Farquart — Gilbert Farquart m'a împușcat" șoptise muribundul cu vocea stinsă. „D-rul Laineau — adu-l iute, și poliția...".

Baptiste nu zăbovi decât spre a-i pune o pernă sub cap și plecă în grabă spre cabinetul d-rului Laineau. Acesta plecase însă și la înapoiere, Baptiste a intrat la comisariat, pentru a anunța cazul. Comisarul telefonă imediat salvării și chemând un taxi plecă însoțit de servitor și de un alt polițist, la locul crimei.

Sosiră însă prea târziu : baronul era mort".

Rousseau nu rostise bine ultimele cuvinte, când d-rul Artois intră pe ușă ca o furtună și însfârșit pornirăm...

— „Chiamă-l pe Baptiste" mă adresai lui Rousseau, când ajunseră la casa crimei. „Intreabă-l dacă dela orele șapte si-a mai spălat mâinile și dacă nu, examinează-i-le.

Baptiste Coniglio își făcu imediat apariția. Era un bărbat de vre-o patruzeci de ani, slab și palid. Stătuse până atunci în sufragerie, sub paza unui agent. Individul își întinse docil mâinile și observarăm că degetul cel mare dela mâna dreaptă era pătat de sânge.

— „Am ridicat capul muribundului" explică el. „Era plin de sânge. Câteva picături mi-au pătat îmi pare și hainele.

Intrarăm în dormitor. Eram de mult familiarizat cu astfel de scene: victima zăcea grotesc întinsă pe spate, nu departe de pat; ochii săi sticloși, fixau tavanul. Un picior se răsucise sub celălalt într'o poziție extrem de ciudată, iar mâna dreaptă avea aerul că presa covorul. O baltă mare de sânge se scursese din rana făcută de un glonte de mare calibru, tras pe la spate, în timp ce baronul se afla cu fața spre fereastră. Proectilul străpunsese baza craniului, îndreptându-se în sus. Observai imediat că spătarul lat al unui scaun care se afla lângă masa acoperită de cărți și hârtii, putea masca ușor pe individul care s'ar afla ghemuit îndărătul lui.

După ce luai clișeele necesare, începui să examinez camera împreună cu Rousseau, având grija să nu călcăm în sânge. O cuvertură de mătase ce atingea podeaua, îmi atrase atenția și apropiindu-mă observai că marginile prezentau pete de sânge deși se afla la o bună distanță de mort.

Ridicând aceste margini, observai că sub pat se mai afla o baltă de sânge mai mică, ce se prelingea până aproape de perete.

— „N'ași putea să-ți spun dece" mă adresai lui Rousseau, „dar se pare că rănitul s'a târât până aci. Poate că se temea de un al doilea atac".

Rousseau care privia absorbit cadavrul, se plecă la un moment dat si-i ridică una din mâini, dând la iveală un petec de hârtie ghemuită, pe care fusese scris, — după cât se vedea, cu **vârful degetului muiat în sânge: „Gilbert Farquart m'a ucis. O. Lafargue".**

— „Și acum, doctore", strigă colegul meu punând hârtia cu grijă într'o casetă „examinează te rog cadavrul, mișcă-l cât mai puțin și ferește-te de a călca în sânge. Vom aștepta aci până când vei sfârși".

Timp de o oră Artois lucră în tăcere. In cele din urmă se apropiă de noi cu obrajii aprinși și cu ochii strălucitori:

— „Vă voiu scuti de termeni medicali", începu el. „Fapt cert e că omul acesta a murit instantaneu! Nici n'a avut timpul să-și dea seama de ceeace s'a întâmplat!!

Astfel că declarația servitorului cu privire la ultimile cuvinte ale muribundului, e falsă. In ce privește notița de sub mâna dreaptă, arătătorul e într'adevăr pătat de sânge, dar din desvoltarea muschilor reese că individul era stângaciu.

— „Ești sigur de cele ce spui, doctore?" începu Rousseau grav.

„Iți atrag atenția că de asertiunea d-tale atârnă soarta unui om.

— „Foarte sigur. Pe urmă, victima a căzut pe brânci. Coatele și toracele prezintă pete livide; or, astfel de pete apar, numai în momentul când sângele încetează a mai circula, acolo unde corpul presează asupra unei suprafețe. Mai departe, sunt de părere că a fost tras sub pat și apoi scos din nou afară; se văd numeroase urme vinete acolo, unde degetele asasinului au apucat picioarele mortului. A fost întors apoi cu fața în sus, și cineva, desigur asasinul, a muiat degetul victimei în sânge, scriind acele cuvinte cu caracter de acuzare. O altă probă în sprijinul acestei constatări e faptul că elasticul uneia din jartiere a fost smuls din agrafa sa. Și un ultim argument: nici un om n'ar putea scrie pe o coală subțire de hârtie zăcând întins pe spate, cu ochii în tavan. Incă un lucru care mă surprinde, e rana adâncă pe care o văd în craniu, deasupra urechei stângi și care a fost făcută probabil în urmă, ca si cum asasinul ar fi vrut să se asigure de moartea victimei.

— „Inteleg tot ce spui" răspunse Rousseau, „dar nu văd motivul pentru care asasinul ar fi târât victima sub pat și apoi din nou afară. Vom interoga acum servitorul. In orice caz știm că a mințit.

Timp de câteva secunde, Rousseau fixă scrutător omul care-i sta înainte, vădit stânjenit.

— „De ce ai mințit, Baptiste?" zise el în cele din urmă. „Moartea stăpânului d-tale a fost instantanee, astfel că în nici un caz n'a mai putut vorbi după ce a căzut".

La aceste cuvinte, Baptiste se apropiă de masă și răspunse ferm:

— „N'am mințit, domnule. Trei persoane au auzit împușcătura care l-a ucis pe stăpânul meu, precum și strigătele sale. Mademoiselle Gauthier, camerista din imobilul vecin; Monsieur Vamille dela librăria de peste drum și un factor poștal, care se oprise spre a da prietenei mele o scrisoare. Acești trei oameni vă pot spune că mă aflam în stradă în momentul crimei și că m'am repezit imediat pe scări în sus, spre a vedea ce s'a întâmplat. L'am găsit cum îl vedeți acum. I-am ridicat capul și el a rostit slab: **„Farquart...."**

— „Bine, bine", îl întrerupse Rousseau „Dar doctorul susține că lovitura primită l'ar fi făcut să cadă pe brânci".

— „Domnul e greșit, muribundul era întins pe spate".

— „Ai auzit o singură împușcătură?".

— „Numai una".

— „Baronul Lafargue stătuse acasă întreaga zi?".

— N'aș putea s'o spun, întrucât după masă am fost trimis la bancă și apoi după diferite cumpărături. Când m'am întors pe la orele 5, stăpânul meu era în pijama. I-am predat cumpărăturile și pachetul de bancnote...

— „Stai puțin — ce sumă?".

— „O sută de mii de franci în hârtii mari".

Rousseau mă privi cu înțeles, vrând par'că să spună. **„iată motivul".** Dar eu clătinai din cap: era clar că dacă omul ar fi furat banii, nu s'ar mai fi întors.

— „Nu știi ce a făcut cu o sumă atât de mare?"

— **„L-am văzut băgându-i în casa de bani, a cărei chee o ținea de-obicei pe birou. Broasca are un mecanism secret.**

— „Dacă, după cum spui, stăpânul d-tale a acuzat un individ anume Farquart, cum a intrat acesta și cum a plecat?"

— „N'am văzut pe nimeni, dar numeroase uși duc în grădină și zidul nu e înalt"...

— Ne-a fost cu neputință să scoatem mai mult dela acest om. Ceilalți servitori fuseseră trimiși de baron la vila sa dela St. Raphael, pentrucă intenționa să-și petreacă iarna la Riviera și aceasta motiva retragerea unei sume atât de mari dela bancă, precum și numeroasele geamantane pe care le văzusem în hall. Nu mai încăpea nici o îndoială că asasinul alesese acest moment, când știa că Lafargue se afla singur în casă.

Camerista și băiatul dela librăria vecină, confirmară spusele lui Baptiste. Factorul își amintia deasemeni că auzise o detunătură, urmată de vaiete, la care Baptiste exclamase:

„D-zeule, s'a întâmplat ceva stăpânului" și se repezise în casă. Vizitarăm un judecător de instrucție și obținând mandatele necesare, trimiserăm doi oameni după Gilbert Farquart, care cu câțiva ani înainte, avusese o condamnare pentru o oarecare fraudă.

In dimineața următoare, detectivii ne aduseră surprinzătoarea veste că exact în momentul când, după spusele lui Baptiste, răsunase împușcătura, Farquart fusese lovit de un autobuz și că se afla la spital, cu o coastă ruptă.

— „Am telegrafiat șefului" zise Rousseau întunecat. „Fără el nu putem face nimic!"

Petrecui întreaga noapte, frământându-mi creerul cu tot felul de ipoteze. Spre dimineață ațipii câteva minute și deșteptându-mă, avui o idee ciudată: îmi părea chiar nebunească, dar simțiam că trebuia s-o pui în aplicare. Fără a împărtăși ceva colegului meu, luai un ajutor cu mine și pornii din nou spre casa din Bulevardul Malesherbes. Ajuns în camera crimei, luai amprentele digitale ale mortului, îi fotografiai apoi figura de profil și de față, complectând o fișă cu mult uzitatele măsuri antropometrice".

Baronul Lafargue fusese un individ mărunt dar robust, cu pielea oacheșă, ochii de un căprui închis, cu părul ondulat și negru. O cicatrice îi brăzda obrazul stâng dela ureche la bărbie iar pe unul din brațe avea tatuat un desemn ciudat în roșu și albastru. Straniu de tot îmi păru faptul că mâinile, acum moi și albe, prezentau urme de bătături, indicând că fusese o vreme în care cunoscuseră munci grele, iar picioarele erau în parte pârlite, ca și cum ar fi fost expuse îndelung razelor solare, într'un timp când purtaseră numai sandale; concluzia pe care aveam s'o trag din aceste detalii, îmi scăpa pentru moment.

In dimineața următoare intrând în laborator, asistentul îmi făcu cunoscut că Bertillon îmi trimisese vorbă să viu imediat la el.

— „Ai fost în casa unde s'a comis asasinatul" începu el fără a-mi lăsa timpul să-l salut. „Ce-ai făcut?"

Drept răspuns îi întinsei fotografiile și însemnările pe care el le examină atent consultând din când în când un carnet. In cele din urmă mă privi cu un zâmbet ciudat

— „Amprentele digitale sunt fără îndoială, inutile, întrucât mortul nu avea cazier la noi. Dar descrierea d-tale coincide perfect cu cea pe care am obținut-o dela prietenii intimi ai Baronului Lafargue. Și acum, dece ai făcut asta?"

— „Am vrut să văd dacă victima era într'adevăr baronul Lafargue" replicai eu **roșind.**

— „Da... înțeleg. Totuși, în cazul unei substituiri de persoane, servitorul ar fi fost primul care ar fi remarcat-o. Pe urmă, petecul de hârtie a fost deasemeni supus examinării lui Couturier, grafologul nostru, și comparat cu alte scrisori de ale lui Lafargue. E neîndoios că el a scris acele cuvinte...

— „Dar doctorul declară că moartea a fost instantanee".

— „Deci, glontele care l-a omorât a fost tras după ce a acuzat pe Farquart. Părerea mea e că asasinul a făcut victimei rana găsită deasupra urechii. Financiarul a ripostat cu un foc de revolver strigând după ajutor. Baptiste, auzind împușcătura, s-a repezit în domitor și a fost trimis imediat după doctor și după poliție. Rămas singur, rănitul a băgat de seamă că asasinul se mai afla încă în cameră și s'a târât sub pat, de unde **a fost tras** afară și împușcat din nou. După câte se știe, nu mai era nimeni în casă, spre a auzi cea de a doua detunătură.

— „Dar Farquart a fost călcat de un autobuz în momentul crimei".

— Nu știm precis momentul în care a fost tras cel de al doilea glonte. Poate că Farquart fugia tocmai dela locul crimei, când s-a întâmplat accidentul. O diferență de zece minute ar fi suficientă. Vreau să examinez și eu camera, pentruca să se facă odată autopsia cadavrului. Numai atunci vom vedea **dacă a murit** dintr'un singur **glonte.**